

זה השער לה' צדיקים יבואו בו

ס פ ר

ליקוטי דברי תורה

ליקוטים יקרים מספר הקדוש

"דברי תורה" ט' חלקים שחיבר

כ"ק אדמו"ר הגה"ק בעל מנחת אלעזר זי"ע ועכי"א

חזקת וחובט לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תש"ג

יר"ל מחדש ע"י

ישיבה מנחת אלעזר מונקאטש

לרגלי דינער השנתי תשמ"ו

זה השער לה' צדיקים יבואו בו

ס פ ר

ליקוטי דברי תורה

ליקוטים יקרים מספר הקדוש
"דברי תורה" ט' חלקים שחיבר
כ"ק אדמו"ר הגה"ק בעל מנחת אלעזר זי"ע ועכי"א

חזקת וחובבט לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ג

יו"ל מחדש ע"י
ישיבה מנחת אלעזר מונקאטש
לרגלי דינער השנתי תשמ"ו

"הון ועושר בביתם וצדקתם עומדת לעד"

הספר הזה יצא לאור מחדש
בעזרתם הנדיבה של הני תרי צנתרא דדהבא
כבוד ידידינו הנגידים הנכבדים
עסקנים ללא ליאות של מוסדותינו הקדושים

מוה"ר חיים ראטשטייץ נ"י
ומוה"ר מאיר ציגעלהיים נ"י
ומשפחתם הי"ו

היטיבה ה' לטובים ולישרים בלבותם

זה השער לה' צדיקים יבואו בו.

ספר

לקוטי

דברי תורה

הוא אוצר דבולי בני חידושי תורה, אמרות מהורות, והדרכים ישרות ועצות נפלאות, מוסרים נאים, שיחות וסיפורים נוראים, פרחי שושנים, בענינים שונים, ממקום קדוש יהלכון צדיקי יסודי עולם, מרבינו הבעש"ט הקדוש זי"ע, ותלמידיו הקדושים, ותלמידיו תלמידיהם, מגודל חסידותם ומידותיהם, דרכיהם ומנהגיהם, המלהיבים ומושכים לבית ישראל לאביהם שבשמים, ליראה ולאהבה אותו ולהשריש בקרבם דרכי החסידות, ואמנות ה' ועבדיו, וכולם נלקטים מספריי דבי רב של אדמו"ר גאון הגאונים שר התורה המקובל האלקי קודש הקדשים לוחם מלחמות ה' רבן של כל בני הגולה

מן חיים אלעזר שפירא זצלה"ה

שהי אב"ד ור"מ בק"ק מונקאטש והגלילות יע"א.

צנעהנח"ס קו"ת מנחת חלעזר, לוח חיים ושלום, נימוקי חו"ה, עולת תמיד, סער יסערה, חיים ושלום, דברי תורה, ושא"ס.

כל אלה נקבצו ונלקטו ונסדר ע"י תלמיד המחבר כאשר בהקדמתו מדבר

שנת זה קיץ גאלתינו לפ"ק

מחיר הספר מוקטן ומוגש על מצוה גדולה וכל המוסף מוסיפין לו מן השמים כפלי כפלים.

הרוצה בספר הזה יפנה עפ"י אדרעססע הזה

Schwartz Zsigmond rabbi Kisvárd (Szabolcsm.)

הוצאת וזכובט לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תשס"ג

הקדמת המסדר, תלמיד המחבר.

יְסוּד הַיְסוּדוֹת וְעֵמּוּד הַחֲכָמוֹת לידע שיש קס מנזי ראשון והוא מנזיח כל נמלא וכל הנמלאים משמים וארץ ומה שבניהם לא נמלאו אלא ממנחת הנמלאו (לשון הרמב"ם ז"ל צריש ספר תולדע יע"ש וצנוקאי כלים סם) והנה צמנכת השי"ת מלינו צ' דרכים, אחד וולד החקירה כונ"ש דע את חלקי אציק ושיחמנת לו כל הענינים צמופת השכלי, שנית הוא אמנכת פשוטה אשר הוא ירשקה לנו. וכבר האריך צזה מרן הגה"ק מהר"ל מדינוצ' זי"ע צבני יששכר (צמועלות החורה את י"ט) שאנחנו צבני כל פרי מעשינו לתתנהג צמנכת פשוטה וחלילה לחקור צחקירות אפי" חס כוונתו לטס ה' וכונ"ש הקדוש מי יוסף יעצין ז"ל כי החוקרים צגזירת לרפת וגלות ספרד ופורטגאל ממירו את כבודם ציום זעם ר"ל וקלי הדעת ונסים אשר היו להם אמנכת פשוטה קדשו סם הנכבד והנורא, וצחיתה זו ונלאנו גם ראינו צלשע"ה ראש הנמלאים סנאמר והאמן צה' וישצצה לו לדקה ופי" הצב"י כי מי סנאמן עי" השגה וחכמה וולד המחקר אז ל"ש ע"ז סיחשוב לו הס"י ללדקה כי לדקה הוא מה סהאדם כותן ונסלו וא"כ כבר הקדינו השי"ת דהיצי חכמה לחינוין ונשא"כ חס עצודה ישראל צלי מחקר רק האמנכת פשוטה צלי התחכמות אז הוא נקדים כציכול ית"ש, וזה והאמן חקר יו"ד ר"ל צלל חכמות סמורה ע"ז יו"ד צחי" חכמה רק האמן חקר יו"ד צלל חכמה וע"כ וישצצה לו לדקה שהקצ"ה חסצ זה ללשע"ה באלו נתן לדקה לו כציכול ופי" צזה לדקה הליל מנות כי עני חסצ כמת דל"ל מוגרמי" כלום אצל עי" אמנכת צלי חקירה סזה נקרא לדקה שהוא סלו חליל מנות כי זה סלו, וזה ג"כ ולדיק צלמונתו יחיה דע"י האמנכת נקרא חי ככ"ל, [ומה נעמו צזה דצרי כ"ק מו"ח הגה"ל המפורסם וכו' ממרח"ל זללה"ה (צעמנח"ס קלת ממנה על ממנ"ח) סזה הכוונת אלל אלשע"ה ומלאת את לצו נאמן לפניך ר"ל אמנכת זאת הוא צחי" לפניך ר"ל נקודם וכונ"ש ממ"ז צריש חלי" ר"ה עה"פ הריעו לפני ממלך ה' כידוע וז"ש ולדקה חתי" לנו ר"ל שיהי נחשצ לנו ללדקה חיותי כי כשנור לעשות את כל המלות הזאת לפני ה"ח סנתי" וקדימים לה' כציכול והיינו כאשר לוני דייקא מכה עול מלוח ולא וולד חכרת הדעת וכנ"ל ודפח"ח], ועד"ז ראיתי צסם הגאון ממר"ס סופר אצד"ק קראקא ז"ל סזה החזיון אשר מלינו צממ' צרכות י"ג צרצינו הקדוש סתי" מעציר ידיו על עיניו צשעה ק"ס וכן לנו נוהגים לסגור העינים כי רצינו סקי' אף שהסיג חלקותו ית' וולד המחקר ורא"י צעיני השכל העציר ידיו על עיניו לחורות כי לא וולד סמסיג ורואה צעיני הגממי והשכלי אף לדרכה מעציר עיני השכל סלו ומאמן צלחדותו ית' כסומח צלי סום ראי' סכלי וזו נקרא עול מלכות סמים צסלימות, פכדה"ק, ועי"

הקדמה

דצרי הגה"ק נרנן לצי תפארת זי"ע נספרו דרכי אמונה לחנוכה דרך
כ"ה אריכות נפלא צענין זה.

והנה אחכז"ל דצזכות האמונה נגאלו ישראל ממלכים ואיתא צנדרס
יאמינו צה' וצנמשה עצדו אס צנמשה האמינו צה' לא כס"כ ומה
ת"ל וצנמשה ללמדך סכל הוואמינ צרועה ישראל כאלו וואמינ צה' ופי'
ידוע דע"כ אס האמינו צה' צודאי האמינו צנמשה סאס לא האמינו
צנמשה לא ה"י אפער להס לצוא כלל למדריגת אמונה צה' ולמה כאמר
וצנמשה ועז"א סלכך כאמר וצנמשה להודיע סהואמינ צנמשה צרועה ישראל
הוא ונמס כמו סהואמינ צה' וכן אהה מולא סאין הגליות ונחככות
אלא צזכות האמונה, (ילקוט פ' צסלח), ועלינו לסצח לאדון סכל ית"ס
כי צכל דור ודור סלח לנו ומלכיו וחקים לנו לדיקים יקודי עולם
למען יאמינו ע"י צהסס ית"ס, וגס צדור האחרון עוקצא דמשיחא חקים
לנו רועים לדיקים אשר ע"י יתפסט האמונה צעולם להאמינ צה'
וצנציחו תוסצ"כ והורה סצע"פ וצזכות האמונה אנו עתידין להגאל
צצ"א, גס ידוע וכ"כ צס' לקוטי עלות ונח"ק צעל לקוטי ונחר"ן ז"ל
סע"י סיפורי מעשיות והנהגות וולדיקים כהעורר ונחלהצ סלצ צהעוררת
גדול להס"ת צחסק נמרץ מאור וכונה לדיקים גדולים ונוראים מאור
סיפרו סעיקר הטהוררת סלהס להס"י ה"י ע"י ספורי מעשיות וולדיקים
ע"י"ס, [וע"י צזוה"ק צהעלוהך דף קנו"ט ע"צ], ואני הלעיר כאשר סמתי
עיוני צספריי כ"ק אדנו"ר רוח אפינו הגאון הקדוש סנוקובל האלקי
סכצצה"ג ונרנן **חיים אלעזר שפירא** זללה"ה אצ"ד ור"מ דק"ק
מונקאטש יע"א ראיני כי הוכו רלוף אהצת ציאר דצרי לדיקי
יקודי עולם וצפרטו קודס הקדש"י הצעס"ט ותלמידיו ותלמידי תלמידיהון
הקדושים זי"ע דצרי תורה, אונרות טהורות, והנחגות ישרות, סיחות
כאונרות, נלות מישרות, צדרכי סחקידות, פרחי סושנים, ענינים סונים,
אימרי יאה וגדיא יאה, הרואה אומר צרקאי, וציותר צחיצוריו הטהורים
דברי תורה תשעה ונהדורות, אשר רצים צקסו וגס דורשים ואינו
צנמלא כי ספו המו. ע"כ אונרתי צעלה חכמים וסופרים, סקידים וישרים,
לרעות צגנים, וללקוט סושנים, אמרים אשר הציא צסס גאונים וקדוסי
עליון נצג"מ אשר וועיד בליהס ססנמע או וקובל מפי אצותיו ורצותיו
הקדושים זללה"ה דצרים העומדים צרומו סל עולם, רספי אס סלהצת
ית, והוא מיטוט הנחזיק את הונרצה אשר קצנתי זלקנתי צעזתי
והעתקתי לסונו הקדוש והנעים וצכל מאמר ונאמר רסמתי צקלרה
מאשר רצינו הק' מקורו הערה, להמליא סורס לדצריהס, והא לכ דצרי

הקדושים צהקדמותו לד"ת ונהדורא רציעאה.

דברי חידושינו צענינים סונים, לעטרת נצונים, דצרי חכמים

כדרכנצונים, צעבודות ונעשה רצ המה לנו לעינים עד יסוד ית'
סכינתו לירוסלים, (צצ"א) אולם צזה רצה סנכסלה, אשר (סענייה
כהחלפה הקצלה, מאיס לא"ס, ונענין לענין, ומדור לדור, י'
הסמועה כחומר חותס, לכל סונע אוחס, ואלת ר

הקדמה

ונוצלותה, בהלכות ודינים, ויעשו (חו"ה) צחרולי הטעיות. אשר העלו קמטונים, כאשר לוחו ע"ז קמאי ז"ע ונאצותינו ורבותינו הקדושים, ארזלים ותרשישים, וכאשר העירתי על ככה כ"פ צמחדורות הקדמות על אלו הכותצים (או הכוזבי"ס) ומחליפי הדומות, ומצלי עולם, צנגלה ועולם, ע"כ צעזה"י כפי מוקצב ומאצותי ורבותינו הקדושים ז"ע איש מפי איש ואפי' קפיקא דגברי דייקי וגרסי, ציקוד אלו, דצרינו נחרתו, והסי"ת יעזרנו להעמיד קטע דצרי אמת צכת צ יוסר וכך דרכה של תורה עכלת"ק, ועתה לפני הקוראים האהובים אשפוך שיחי לכך זכות אותי לדיינה וצל מחקרו לדעת מי המלקט כי הדיצורים צעלמס ומקוס קדוש יהלכון וקצב האמת ממי שהוא, ודוד המע"ה אומר וכל מלנדי הסכלתי וגו' ואך לתועלתך קדרתי הדברים כדי לזכות צו את הרצים, ותקותי חזקה כי רצים יחזיקו לי עוצה צזה וכל המעיינ צו יראה אי"ה נפלאות ומלחצ עומק לצצו צרשפי אש לאמונה ה' ועצדיה, וצכות זה ירחם ה' עלינו ויגאלנו גאולת עולם צצ"א.

וקראתי עס הקפר צעמו הנחה לו לקוטי דברי תורה כי רוצ ומאמרים ומספרו דברי תורה הנ"ל שאצתי, ודע כי כ"ק אדמו"ר הגה"ק ז"ל צקפרו כימקי אר"ח (ק"י ק"ח) הציח צסס קפה"ק קור מרע ועסה עוצ להגה"ק ומחל"ה מזידיעשוצ ז"ע סכ' צלסונו הק' שאפי' הרצ דומה לנולאך ה' לצחות לא תאמין לקוס עוצדל ומעסה לנחוג אחריו קוס דקדוק ומעסה עד סתדקדק צעלמך וכו' ותסי' קושא ונותן צדצר מחיזה טעם ושורס וכו' ולריך אתה לדונו לכך זכות ומחילה חיו להרהר אחריו אצל לא תעסה כנועסהו נגד התורה עד סתשא ותתן עמו על מה ולמה הוא עושה כן וכאשר יורה לך טעם עפ"י התורה ויקצור לך הדצר ויכנסו דצריו צאזניך אחרי סתחקור צענין אז תאמין וזולת זה לא תאמין אפי' יאמר לך שקיצל מחליטו אל תאמין ולא תשמע לו וכצר אמרו אס יצא חליטו ויאמר חולל"ן וכו' אין שומעין לו ואפי' נגד תקנה חכמים צלצד לא השמע לו, עכלת"ק עס, אשר על כן ליינתי צכל דיצור ודיצור מקיר מולא הדברים כאשר יראה עיני הקורא כי אדמו"ר הגה"ק זללת"ה טרח למלוא מקור טהור לכל הענינים זכות רצינו הגדול והקדוש זללת"ה וזכות כל הלדיקים הקדושים המוצאים צקפר הזה יגן עלי ועל כל צית ישראל לטובה להפקד צדצר ישועה ורחמים ותוא ית"ש יולחינו ומשיעצוד לגאולת ומחפילה לאורה צעגלה וצזמן קרוצ אכ"ר.

והנני להגיד לאדם יסרו ותשמח למר דודי הרצ הגדול המפורסם המהולל צתצצחות חוצר חצירים ומחוכמים וכו' כקס"ת מר"ה פנחס זעליג הבהן שווארטיץ שליט"א ומק"ק קליינווארדיין י"ו אשר ה"י לי לאחיעזר ולמחיסמך צעצודה זו וצקידור הדברים להצילנו לציהר"פ יגלה ה' פעלו חטוב ויצא סכונ"ה. צאעשה"ח יוס ג' לסדר ראה אככי נותן לפניכם חיוס צרכה תסי' למ"ק הכ"ד זעירח דמן חצריא ומתלנדי רצינו הקדוש המחצר ז"ע כעת צין הגולים פק"ק דעש י"ו.

ה"ק רוב בער שמיטצער

חתן הגה"ל מוהרמ"ל עת"ר ז"ל אצדיק מואד י"ו.

לקוטי דברי תורה

א. רוח אפינו הבעל שם טוב הקדוש ז"ע פי" הכ' מאויבי תחכמינו
 מצותך בי יעולם הוא לי כי יס דרך עצודה להקיי'ת ללמוד
 מדרך הרשעים איך יס להם חשקות והתלחצות גדול לתלות זמניות
 מוכ'ס אחי קים לי להתלחצ אל עצודת הקיי'ת שהוא ענין עולמי, וז"ס
 דוחמעה, מאויבי תחכמינו ונלתיך דהיינו כי האויזים של דוחמעה
 היו הרשעים וכשאי רואה איך מתלחצים לתלות נפסס לזון מועט
 מזה יס להתחכם בקי' צ"צ של קי' איך לחסוק ולהתלחצ לעצודת הקיי'ת
 אשר, לעולם הוא ליי' היינו שהוא כלחי עכתד"ק, [עיי' צרסומי דברים
 צראס קרית לבי תפארת מי"ס צח].

ב. שמעתי צסס רבינו הקי' הבעש"ט ז"ע כי הוא צח לעוה"ז לחקן
 תיקון עולם ואשר הי' עמוד העולם צרפיון צקלקולם
 צשכסה עמודים שהעולם עמוד עליהם (תורה עצודה וגומ'ח) כי עמוד
 התורה קלקלו הצעלי דרשנים סנסעו מעיר לעיר ואמרו דרשות של
 דופי לעור עיני העולם וצדו להם מדרשים פליאים ותירלו אותם והם
 היו צעלמותם קלים וטוכלים, ועמוד העצודה קלקלו החזנים הידועים
 צקלותם ופחזותם כי ציינו אין לנו רק התפלה צצנוקוס תמיד"י תיקני'
 וזהו העצודה צגלותינו (צעות"ר), ועמוד הגומ'ח קלקלו הסוחטים הקלים
 לאשר אחז"ל (תענית כ"ג ע"צ) גצי אצח חלקי' דקדים קליק ענכח
 מהאי ציתח דדציתתו מוסס דאיתתח סכיתח צציתח ויתח ריפתח לעניי
 ומקרצי הנייתח, וכן אמרי' (כתובות ס"ז ע"צ) ופירס"י ומיקרצי הנייתח
 הנחתי מוזמנת שאני מתלקת לחס וצסר וכו' (ולא צמונון וכו') ועיי'
 סנתנו לאכול לעניי'ס ומצסר נצילות וטריפות שהאכילו הסו"צ הקלים
 ננלחו שלא עסו גומ'ח רק סעוד הכסילו את העניי'ס הסוצצים ומקוס
 למקוס, וע"כ הי' כל ששסה עמודים רופפים עד סצח רצינו הצעש"ט
 הקי' ז"ע והי' צתחלת ינוי סו"צ ואח"כ צתחגלותו התפלל לפני העמוד
 והי' ס"ץ ועורר לצ העולם צתפלותיו צקולות נוראים והי' אומר מאמרי
 תורה ע"ד האנת כדי לתקן כל אלו הקלקולים ולהעמיד תיקון עולם
 על נכונו, ע"כ סומעתי, [ד"ת ח"ג פי"ן].

ג. מש"כ מתלמידי הבעש"ט ז"ע מי שהוא רואה לטער נפשו לעצוד
 את ה' ורואה להתפלל צכוונה אז צאים לצלצלו מתחצות
 זרות סונות ומתחצות כאלו אשר לא עלו על דעתו ולצו זה רצות
 צסנים ועתה יצאו צמתחצותו צעת ההפלה, והלח ארז"ל הצח לטער
 מסייעין אותו ולא לצלצלו, אך כתצו נדרך מוסל לנחית של מים ולמטה
 צדופני ננלח סקולת המעכר המים צסולי חכלי למטה וכסרולה לנקות
 המים עיי' סיריק אותו ומכלי אל כלי כסיניע חכלי של מים לחריקו
 ולנקותו אז יעלה התפולת ויתערצ ויעכר כל המים סצכלי מוסא"כ

מקודם ה"י מונח צפולי הכלי ומתחיתו, כן הוא צום כשהאדם אינו מדקדק במעשיו רק עוסק בחומריות אז הילך ספון בקרצו כדמות חנות עכסיז ומונח הפקולת למטה וכסירלה לעורר נפשו לתקנס תיינו להריק הפקולת ועי"ז יתקן הכלילות קצתם ואז המה עולים ומעורצצים בכל גופו ומוחו ומחשבתו ויצואו כלצו ומוחו צעת התפלה כדי לתקנס, עכד"ה, [עיי"י בד"ת ח"א קט"ז ספ"י בזה הגמ' (תענית ח' ע"א) כל המלדיק את עלמו ומלמטה מלדיקין עליו הדין מלמעלה ועיי"ש].

ד. שמעתי צטס קדוש אי מדבר מתלמידי הבעש"ט ז"ע קמה קטוהגין להיות מואוכלי שלחן המלך מאן מלכי רצנן

המה חדומרי"ס וזה החסיצות הגדול, ט"ס ראי' לזה מהכת"ב (נולכים אי' ז') קמה דומע"ה לשלמה המלך בנו ולבני צרילי הגלעדי תעשה חקד ותי' באוכלי שלחן, ולבאורה אם המלך ילוח לגמול קוצה לאחד בעצור הטוצה טעשה לו פ"ח הכה ילוח ליתן לו סך גדול ורצ טיה"י עסיר גדול ומפורסים עי"ז ויהפרכס בכבוד ציתו ולא טילוח לו לאכול וללפות לשלחן אחרים (טיקראוהו לשלחנו לאכול בכל יום ויום) אלא וודאי צע"כ קמתו הטוצה היותר גדולה אשר נתן לו תשלום גמולו טיה"י בניו מואוכלי שלחן המלך עם שלמה בנו וזהו החסוצות היותר גדול מכל אלפי אלפים דינרי זהב, עכד"ה, [ובאמה מלינו כן גם צטאל המלך טה"י החסוצים גם משרי לבאותיו מואוכלי שלחנו כמו טילינו צכ' אשר תמהו מדוע לא צא בן יטי גם תמול גם היום אל הלחם, ועיי"י בד"ת ח"צ אי' בזה].

דה. שמענו צטס איט מופת טה"י טריפה גדולה צעירו ולקה מטיפחתו והראה צו, ועי"ז צרה האט ולא צא לשרוף ציתו או

צית ידידיו, [עיי"י בד"ת ח"א קי"ח ה"ז מפורט עוצדח כן צירושלמי (טצת פט"ז הל"ז) ר' יודן דכפר אימי פרס גולתי' על גדישא ומרא ערקח מיני' פ"י הק"ע טהאט צרחה מן הגדיט עכ"ל, וכחנט וכחנט לענין כמה עוצדות טראינו וטמענו מרצותינו ואצותינו טקיבלו מתלמידי בעש"ט הקדוש ז"ע מאלא צדרז"ל ועכ"פ טורט לדצריחס צכל מקום].

ו. ידוע צקפרי תלמידי רצינו הבעש"ט ז"ע כי פ"א טי' גזירה קשה ר"ל ואמר אחד מתלמידי או מואכ"ט הלח כן הוא צודאי מן

הטמים, והסיצ לו הצעט"ט הק' זהו נס טלא היית צזמן גזירת טני, טילחה על כל ישראל להטמיד להרוג ולחצד כי גם אז טיית אומר צודאי כן הוא מן הטמים ונקצלהו צאחצה וממילא לח טי' מרדכי מרעיש עולמות כנגד זה, ועי"י ח"ו טי' ילחה לפועל, (אלח לריכין לעצוד ולצקט לצטלה כנז'), וכן מוקפריס מקדוש אי' מתלמידי הצעט"ט הק' (טמו הר"ר דוד פירקעט זל"ל) טנקט לאח"כ טצ למדינתו ולרצו, ומוכיחו רצו צאחצה וא"ל הלח הזאתיך קודם נטיעתך ליזחר צדיצורך (וטלח להיות טונ צתפלגה יוהר ומראוי) וצומעשה טה"י (והצעט"ט הק' רלח זלח ומטיי מרוס עד למטה) כי טעה (צירדו ומטפינה ומלכה הטפינה והוא טי' טרוד צציקות טוס לדקתו ולא טומע ורלה) וצח לתוך חלר גדול ויפה

יפה מאוד וסם זקן אי' נראה כצנ"ח יוסז בקראו צק"ת וסאלו על מנצ' אחצ"י ממדינתו (רוק"י ואוקריינא) כי שמוע שרודפים אותם המולך והסרים סם, והסיצ הר"ד זל"ח גאט איז א פאטער, כי כן הי' דרכו ומעולם צחוס דרכו ולקבל חכל צאחצח לומר (היינו סיק לנו אז הרחמון המרחם יחין לערער ולהרחרר) ועי"ז כתצטל אז הערער על הסרים סם המלערים את צנ"י ונסארנו בגלות ויספו עוד להרע ח"ה עכ"ה, [עי"י צהגס"פ סער יסככר שפ"י צזח סם מה אומר ואמרת אליו צחוזק יד וכו' סלריכין לעורר ולצקס לצטלה כנז'].

ז. מקובל צסס רצינו הבעש"ט הק' ז"ע שאמר צרוח קדשו כי כל אי' פיו יעננו ויאמר מה שחול ומה שעשה (הגס כי אי'תו לא ידע מה קאמר מזלי' לכפשי' חזו ופיו הכשילו) ופ"ח הי' צמלון ושמוע כי מצקסי' כלי סנטצלה לשחות צתוכה (מיס או סכר) וענה אי' ואמר אי'כנו מדקדק כל אונגעטווצל"ט (צל"ח), ואמר הצעש"ט הק' ז"ע השמעתיס מה זה אומר צעלמו נסתרות שלו כי הוא דר עם אשתו צלי טצילה (לנדחה) או נכסל צפנוי' סהיא נדה צלי טצילה, עכד"ה, [עי"י צד"ת ח"ג מ"ח כי ונקורו מפורס צס"ס (פסקים ג' ע"צ) צכתן שאמר הגיענו כזנצ חלטחה וצדקו אחריו ומלח צו סונן פסול].

ח. מעשה הסודעה מרצינו הבעש"ט הק' ז"ע צנת נסעו לארס"ק ומן הסמים עכצוהו צדרך (כנראה וכנודע צקס"ק מפני סה"י חלק ונפס דרוד וכס"ה) מלטרף צעיר הי' סמה צירוסלים חוצצ"ח עם רצינו צעל אוד"ח הק' ז"ע סה"י ג"כ חלק סנ"ל אז הי' הגאולה סלימה ומפני סלח רלו אז ונן השנויס) ספסוס לסטים (צין כמה סרפטקאות דעזו עליו) וקס"ו ידס ורגלס (אותו ואת החקיד סר"ל סופר זל"ל סה"י עווו) ומפני גודל סלרה וחלישות סדעת נטלו מרצינו הצצש"ט כל מדרגותיו ולא הי' לו מוחין כלל, וסאל אותו סר"ל סופר רצי עד כאן ולא יוכל להסיע להנלל ונהרוצקיס חללו, וסיצ כי סכח חכל אז מרוצ ספחד ומצוכה, וסחחיל ר"ל להזכירו עפ"י סקודתו אל"ף צ"ת גימ"ל וכו' ורצינו הצצש"ט הגיד אחריו ונהלחצ צאס לוחט כדרכו צקודס צאמרו והזכירו אותיות סתורת, ועי"ז נחקו מוהררה קסוריו והגזלנים צרחו וחזרו צו העולחין ומדרגותיו יסקדוקיס, [עי"י צהגס"פ סער יסככר שפ"י צזח וסאינו יודע לסאול את פתח לו' סיפתח לו סמוחין כצחחלה].

ט. שמעתי צסס ונרן רצינו הבעש"ט הק' ז"ע שפ"ח צעש"ק קודס חכנסת כלח קדח לתלמידו הקדוש ר' ליצ מוכיח נופולנחה ז"ע סיקע עמו לחיזה דרך ונסעו על עגלה לנרחק רצ דרך יערים וסדות (ונקפילת סחרן כדרכו צקודס כנודע) עד סצחו לחיזה נקוס סה"י סס צית אחד ולוח הצצש"ט להעמיד סעגלה וילח ונן סצית איס אחד צחואר נאוח ונתן סלוס להצצש"ט צספ"י, וסיצ לו סלוס צפנים יפות וסנוחה והאיס ציקס מהצצש"ט ליסאר חללו על ס"ק ולא רלה וסח"ק ר' ליצ סנ"ל רחה וכן חנוה על כל זה, ולא סאל ונאוונה רק הצצש"ט

הצבעים הק' הגיד לו אח"כ הידעת מי הי' האיש הלזה? אמר הי' נשיח
 צדור הזה (כמוצא צקה"ק פנסנות נשיח יטבו זכל דור ודור וכסעגעיג
 אזק יחגלה ציפיו וטובו ריענד חי לעין כל) ואז התפלל ציורר ר' ליז
 וסאל איכ' מדוע לא חפץ רצינו לנללות נצוקסו סהתחמן עאלד להיות
 אלכו על ס"ק, וענאו הצבעים יען כי ראיחי סנגזר צעון הדור סיקתלכ
 צסיק זה האיש קדוש סהוא נסנות נשיח הנ"ל ואיככה אוכל וראיחי
 צאצדן והסתלקת נשיח אלקי יעקב וכו' עכד"ק, [עיי' צסער יססכר
 ח"צ צהסענח לענכך אלקיטו אות ס' נרש צזה].

י. נודע הנושל נרצינו הגהיק מודר"ב הנוגיד הגדול ממעזרימש זי"ע
 צאצ סהואצ את צנו הקטן ורולה לחככו ולחכנו ולחרגילו
 סלה יירח נקוס פחד חנס, ע"כ הוא נוסחק ונלציק אי"ע עור סל דוב
 צארצה רגליו וצח לתוך הצית נוכסה ונלוצק צזה ועוסה תנועות
 איונות כנו הדוב וכיוולא, והילד נתפחד נאלד נתחלה ואח"כ כסלציו
 רוחה גדל צהלתו ופחדו אז נקיר לציו הנועטפה ומוכיוו מדוע תה"י
 עוד כנער קטן ונעמד זכל דבר הלל יכולת לסער כי דוב לא יצח
 לתוך הציה, וכסחילד הלז הוא חכס ונצין מדעתו סזה לציו נלוצק
 צעור הדוב אז ילחק הונרי ויאור הלל אצי אמה ואז לציו מיד נקיר
 את הנועטפה האיונה ונחצק ונכסק את צנו ולוחצו נאלז והלחה ציחר
 סאת ועור כי על כן צח רק לנכותו אס יצחין ויצין, והנמשל עוצן
 כי הקציה אצ הרחוק ית"ס לפעמים ינקה את צני"א האהוב לו צהקחר
 פנים חי' סל פנים איונות ולרות רבות ואז כאסר יקרא האיש להסי
 ויאור הלל הכל הוא נונך ית"ס אז יקיר את הנועטפה והנחילה
 החוללות צינינו לצינו ית"ס ויאחצנו ויקרצנו צחקדים נגולים נענה ועד
 עולם כי רק ננקה הוא אותנו צזה כנודע, [ועיי' צדית חי' כ"ג ספי'
 צזה נר"ס דוחנעיה סקתרה פניך הייתי נעהל אליך חי'].

יא. שמעתי צסס שה"ק רצינו ברוך ממעזיבו זי"ע סה"י לו חלמיד
 חציב סה"י חכס גדול והעניק חרצה צחקירות אלקיות
 ופילוספיות ולא גילה זה לפני רצו עד סככס צנצוכת סספיקות ר"ל
 צעונק האנונה ולא צח עוד לרצו כדרכו צפעס לצח ולא גילה זה
 לקוס אדם הנוצכה סצלצצו, ורצו ראה זה צרוח קדשו ונקע לאותו
 העיר נקוס חלמידו וענד לפני סער ציתו עס נרכצתו וצח אליו פחאוס
 וקרא אותו חמדרה ואור ידעתי את אסר טעון צלצדך נוצכה סספיקות
 ר"ל אונס נככס יותר נודחי צחנסיס סערי צינה כי אלו הן הנ'
 סערי צינה סי"ס קו' צחקירה ועל זה י"ס תירוך וזהו סער א', וכאסר
 נתייכז זה הקר' קסה ע"ז עוד קר' וי"ס עוד תירוך על קר' סצ' וזה
 סער הסני, וכן להלחה ולמעלה עד סער החנסיס אסר לא יסיגו אדם
 כי סס י"ס קוסי"א (לנעניק ונגיע עד סס) והתירוך א"א לידע כי אס
 ידעו ג"ס התירוך יח"י צטל הצחירה, וסס סהכרח רק אנונה סלימה
 ולא יקסה כלום צלצו, ואתה סכך עונד צלצך כצ' צקו' הנ' סהוא
 סער החנסיס וא"א לידע התירוך כנז' ואס תתעקס עוד יותר לחקור
 תוכל

לקוטי דברי תורה

ה

תוכל ליפול ח"ו למטה צבור תחתיות חזור צד ותאמין באמונת אונק
 וקוצ לך. ותחלמיד צקנעו זאת מפורס יולא מפי רבו הגדול בקדושה
 ומתרה צרוסיק ידע את אשר בלצבו מומילא קצ בתקוצה קלימה על
 רעיונו בלצבו ותאמין ונאז באמונה קלימה. ע"כ קנעתי מומגידי אמת.
 [ע"י צד"ת ח"א ל"ה ספ"י צה הכרוז רחובות הנחר וכו' תולאותיה
 חתמים שערי צינה וע"י"ק].

יב. ידוע ונה קהמלין הגה"ק מריה לוי יצחק (צעל קדושת לוי)
 מברדישוב ז"ע צעד כלל ישראל קודם תק"פ אס תמתין

רצסע צהגולולה כמיד עד קיה"י כולו זכאי או כולו חייב, זאו ח"א
 (כפעקיו) כי אס כולו זכאי אי אפשר כי הרמותי ידי וקנענע אני
 קהרסעים הכופרים (צמודיות קהזכיר אז) לא יקוצו מכהפירחס, ואס
 קיה"י כולו חייב ג"כ לא אפשר כי הנחנו ענאנינים לא נקור מלאונותך
 ית"ס גס אס יחטבו אוחנו לגזרי גזרים, עכתיק, [ע"י צד"ת ח"ג כ"ד].

יג. שמעתי צקס ערן הקדוש מברדישוב ז"ע אשר פ"א צלאמירת
 חלות כד נטא להאי פקוקי ויקרא ח"א לצלות ציוס

ההוא לצכי ולנוקפד וכו' צכה צנור נעסו ואמר בלסונו המהור (כצן
 הנוחחטא לפני אציו) רצסע אמה צוכה י"ס לך על נה לצכות (כצכובל)
 אצל הלל י"ס צידך לאוסיעך ולמה לא תוסיע לך אלא תלטרך לצכות
 עוד, עכ"ד, [ע"י קער יקסכר ח"צ הוסענא לנוענך אלקינו אות פ].

יד. מהובר ונדע מהלדיקים כי הגה"ק רציו מברדישוב ז"ע
 אור ולעק צצכיייתו צריה קודם יתגדל צתחלת מוקפ

הרוקי' אומר וחוסז כי העולם קלו, הטרפת"י אומר קהעולם קלו, וכן
 חסז כל אדירי הנולכים, אצל הנחנו אומרים יתגדל ויתקדש קמ"י רצה
 עכ"ד, [ע"י צקער יקסכר ח"צ צהוסקנא לומן ונלכותך אות לי"ח ע"ס].

טו. מהובר אללינו מעסה קה"י לפני הגאון סדרים ברבי ז"ע
 אצדיק פ"צ קצא אללו צלילה הגה"ק מברדישוב ז"ע

ושאל אותו הגאון מהר"ס צרצ"י דצרי התוס' קייגע אי"ע אז צלילה
 (לפני הסיעור ליוס נחר) ואז ה"ק (צעל קדושת לוי) התחיל לרוך
 צאחדר ולומר וצמורי תהלים כגון וצמור לה' אחרן ונזולה, וצמור
 לדוד הצ"ו לה' ומיד הגיד הפ"י האומתי צתוס', ונכהל המר"ס צרצ"י
 וה"י צעינו הנוחענע כי נה זה האומרת תהלים להצנת פ"י דצרי התוס'
 ותגיד לו הגה"ק צעל קדושת לוי כי צעלי התוס' (רוצס ככולס) קדושת
 נקמותיהס רעוזים צממורי תהלים ופקוקיהס ע"כ כאקר רחא מיד
 התוס' מי אמנה צעלי הנמנרל אשר קאל אוחו פ"י דצריהס תגיד וצמורי
 תהלים אשר קס קורס נקמוהיהס וע"י"ז הנוקד קדושת נקמתס וידע
 מיד פ"י לדצריהס, [ע"י צד"ת ח"א ל"צ].

טז. שמעתי מנצותי הקדוקים ז"ע כי הגה"ק ערן מברדישוב
 ז"ע הומלין פ"א קודם תק"ס צעד כ"י כדרבו בקדוש

ונתך דצרי' אור אקפר רצס"ע לך (צצכותן קל יקראל) מעסה אשר
 ידעתי כי אמת הוא, כאקר צאו קני קותפים גצירים אי יאודי וא' סר

לקושי דברי תורה

נכרי והונה קוחרים גדולים ואדירים עם עלים ועוקקים צפסידות לילך לדלנליג למכור העלים קס. ופ"א מרויחו הון רצ וקנו פס צעד קך רצ איזה קורות חוקים מרגליות עוזות וגדולות ונפללות לתכשטי נשותיהם להציא ונתנה כ"א לאשתו כן ה"י המרגליות של היודי כנושל הנכרי וטרם צואם לצייתם הודיעו וקודם ע"י שלוחם לנשותיהם כי צאותו יום יצואו, ונשותיהם הפרי"ה הנכרית והגזירה היודית נקעו צומרכנת לנ לקראתם וצצואם מיד לקח חקר הנכרי האגודות חוטי מרגליות כנזי ונתנו לאשתו לתוך ידה צמתנה, וכן עשה היודי צמתנה הנפללת הזאת אמנם היא השיצה לו צתודה רצה אך תמוחול נא להכיח המרגליות על השלחן (או האצן שה"י להם צדרך צואם) כי ה"י לה אז חקור לקבל מידו, ומי כענוך ישראל וגו' עכד"ה. [ע"י] צשער ישכר מאמר תקפ צופר אות לי משפ"י צזה].

טו. שמעתי מפ"ק אלאמור מדר"ש מפ"ק ז"ע כי צנקעו על התנאים ציני עלומיז למאסוב (עם אציו הה"ק מדר"א מלאנצהוט צעל יודע צינה ז"ע) ותנאים בקי נאדווארנא פס נתיעזו, וצעת הקצו את דרכם דרך פרעמישלחן להיות הה"ק המפורקס צרוח קדשו מדר"ם מפרעמישראלן ז"ע, והה"ק החל אז להאריך צאמרי קודש אשר ילא צרוה"ק נופיו וחורז מענין לענין צונעשיות וד"ת כדרכו צקודש ואמר מענין המורה פעות כקף או זהו אשר כותנים לחתן לנתנה הנה המורה פעות (זייגער) נורה על תשובה כי כחזי אכן דרכו של המורה פעות צעת יקנחו מחדש הוא טוץ ויפה אצל אח"כ דרכו להתקלקל ויעמוד מלכת ולהורות ונהו קלקולו הלא אטו צפופטי עסקין שישיחיהו צידיהם אלא נופני דקות הכונה והאופנים אשר צתוכו כאשר יתעקס איזה ונתס קלה או יכנס אצק צתוכס אז יעמוד מלכת ונהו תקנתו, יתנחו לנותקן ואינון היורה פעות ונהו יעשה צו האוונן אז יצרתו לרקיסיס לטצרי טצריס היינו שיפרק אותו ואת מוכנתו הפנינות לונען ימלא החקרן אשר צו ואז יתקנו פס ויענידו צחזרת מחוקן כראוי, כן האדם עשאו האלקים ישר, וכאשר יקלקל צאיזה חטא אז פגס צכל השיעור קונתו, ונהו תקנתו שיטצר את לצצו וישיצ מחטאו ויאנח וע"י נשתצר גופו ויכיר חקרובו ואז יתקנו ויהוקן האדם צכללותו, וזהו תקיעת תשר"ת צר"ה אשר השופר נעורר להטובה כי תקיעה הוא קול פשוט היינו שלס ויפה (קודס החטא) ואח"כ נעשה מזה טצריס שנתקלקל ע"י חטאו, ונהו תקנתו שיעשה תרועה שהוא עוד טצרי טצריס יותר ויטצר לצו ויתקן צחזרת שה"י שלס צחי תקועה האחרונה, — ואח"כ קיים ואמר הה"ק מהר"ם מפרמישלחן לזקיני הה"ק מלאנלהוט ז"ע זהו אערהי עד כה לאצרכים ולציריסי מנתחיל"ים צעצודת הש"י, אמנם מנהיג ישראל אס יודיע לערו לאחרים ויאמר כי חוטא הוא אזי גס יקילו לעלננס לחטוא; וגס לא יעלור כח עוד להוכיחם ולא יוכל להנהיגם כראוי ע"כ נאמר צהורה למשרעת מנהיג הדור והדומה לו צדורותיו, וצתקהיל את הקהל (היינו לפני הקהל לעיניהם) תתקעו

לקושי דברי תורה

ז

תתקעו (תהי' צנחי' תקיעה שלם ויפה) ולא תריעו (צנחי' תרועה ושבר לרסיסים ומטעם הניל) עכד"ק, [ועיי' ד"ת ח"צ קכ"ח].
יז. ידוע נשם רצינו הקדוש הנשר הגדול מרן אלימלך (צעל כועם אלימלך) מליזענסק ז"ע שעשה תשובה וסרף ידיו על אשר ידו הכה על שדי אמו צהיות יונק, [הוצא צדצרי חיים פ' תצח] [ועיי' צד"ת ח"צ קכ"ט שהדבר מוצאח צש"ע אר"ח ; ק"י שו"ג צרמ"ח] נשם התה"ד דקטן שהכה אציו צקטנות אעפ"י שאינו לריך תשובה כשהגדיל, כיון שלא הי' אז צקטנותו צר עונקטין כלל מ"מ עוצ לו שיקבל על עלמו אר"ח דבר לתשובה וכפרה עיי"ש].

יח. מקובר מוצאותינו הקדושים ז"ע כי צומן רצינו הקדוש צעל כועם אלימלך מליזענסק ז"ע גזרה המלכות גזירה שלא ליסא נשים עד שיהיו חפשים כצר ומחיל הנצח וגם שיהיו צקיאים צשפת אשכנז, ורצינו הקדוש התאמן בהפלה לצטל הגזירה טרם שילאה לפועל וראה צרוח קדשו כי ונה"ד תקיפה ר"ל ולא יוכל לצטלה והלטער מואוד על זה, והי' צאותה לילה שהי' לריכה הגזירה ללאת לפועל צחלות לילה, והה"ק הניח א"ע ליסן על שעות שהיים כרי לקום צחלות כדרכו צקודק וראה שהגזירה תקיפה צשמים ושכצ צומטחו צלער גדול, וצאותו לילה הנה תלמידי הקדושים וצחוכס רצינו הקדוש מהר"ם מרימנוב ז"ע ורצינו הקדוש מדובלין ז"ע וכיואל הנה עשו חוזה צלאט וצקטר קצלו כדצות ונחנו ומלתס להשיא צחור ירא ה' עם צחולה עני' ולנועה וצאותו שעה צחלות לילה עשו החופה ומזמוטי התן וכלה ורקדו לפניהם, וכאשר נייעור רצינו צעל כו"ח צחלות ראה כי אור החקד האיר שנתצטלה הגזירה צשירקה ולא תלא לפועל ולא ידע וני ציטל זאת, וסלה את משרתו להודיע לתלמידי הקדושים (כי ידע שהשתחפו צזה צלערו וצלערו של ישראל) כשראה (צרוח קדשו) שנתצטלה הגזירה ולא מלא השליח צאככניא או צציהנו"ד כדרכס צכל לילה רק שהיו סגורים צקוד צצית החתונה צצמחה של מורה והצין רצינו אלימלך כי הנה תלמידי עשו צצחנות וכוונו השעה ע"י שעשו המורה הזאת כנגד הגזירה צעה שרלו להולאה ועיי' נצטלה צשירקה צשעתה ולא ילא כלל, [ועיי' צד"ת ח"צ ל"ג].

יט. מעשה מרצינו הקדוש צעל כועם אלימלך ז"ע אשר עבודתו הי' לצטל הגזירה מכלל ישראל ופעל נוראות צזה צתפלתו אשר צקעה כל השצעה רקיעים, אונס אחר הסתלקותו ילאו אלו הגזירות הנודעים אשר עכס צצכותס צחיים חיותו לצלתי ילאו ואחרי פטירתו ילאו, והנה נקעו גדולי תלמידי ע"ל ליון הקדוש שלו וספכו סס שיהס רצינו הלא קיי"ל גדולים לדיקים צמיתהס יותר ומצחיהס ומדוע לא תפעלו עהה לצטל הגזירות קשות אלו ומישראל ואחרי רוב עבודתס ותפלתס סס צא צלילה (רצינו הק' צעל כו"ח) לתלמידי הרה"ק רצינו מהרמ"מ מרימנוב ז"ע (צחקין או צחלוס) וא"ל שונעתי את תפלתכס וצכייתכס על ליון שלי היום אונס ונה אוכל אני לעשות

לעשות כעת בעולם העליון אשר יראו לי כי תכל למצוא לישראל כל מה שעושים ע"כ לא אורכ לומר דבר נגד זה אונס אתם צעוה"ז וכפי הצנחכם וידעתיכם אינו לעונה ע"כ תוכלו להרבות צעתי ותפלה לצטלם, [ע"י] צד"ת ח"א ק"יח ונ"ס צזה יתגדל ויתקדש שמו של מנ"ה תקצ"ה בעולמות קצרה צעוה"ז וכו', ובספר יסבך נאמר תקע צפופר חות ב"ח ספ"י הפסוק קול צרמה נשמע וע"י"ס].

ב. סיפורי מגידי אמת ותלמידו של רבינו הקדוש צבל נועם אלימך ז"ע שהלך ציער צדרך הליכתו לליצננסק לקצב פני רבו והנה בתחלה הלילה קול חליו ותוך היער קול חזיו סה"י כבר כונה בעולם העליון ואמר לו כל הקיומים כי הוא נקצב העניג מחורתו ותפלתו צעוה"ז רק קצב להזהירו קלח יסע לרבו לליצננסק ודיבר קרה על רבינו צבל נ"א ז"ע והוא נרתע ונחל מאוד קול דברים שמוע ותמונה חזיו לא ראה ולא ידע לסיח עלות בנפשו וצוואו לליצננסק צפחד וצחלה טרם סיפר לפני רבו את אשר קראו צלילה מידי עצרו ציער ורבו הקדים והגיד לו אל תחשוב כי זה ה"י נשמת חז"ך מה שהשמיע קולו ציער רק היתה קליפה אשר התלצטה להשמיע כקול חז"ך כדי להטותך ומרכי האמת, וכאשר שמוע ומחזיק התלמיד כדברים האלו יולאים צרוה"ק מפי רבו מייד כזה דעתו ורוחו, וההדבק צתורת רבו כצתחלה, [וע"י] צד"ת ח"א פ"ח וכה"י נעשה כולל צירוס למי קצת פ"צ הל"ו ע"י"ס].

בא. מקורב אללנו ומדברי רבינו איש החלקים הר"ר אלימך מליצננסק ז"ע מה שאמר לזקיני רבינו ה"ר משה יהודא ל"ב ז"ע מסאסוב צעת ה"י אללו ס"ק צליצננסק, ורבינו צבל נ"א הגיד תורה צל"ל ס"ק והוכיח להשומעים ומסתופעים צללו צדרכי הש"י וכי לא טוב יתנאגו צדורה, וע"ז התפלא קדוש זקיני הרמ"ל ז"ע בידוע ומתפלגת אהבת ישראל אשר ה"י צוער צקרצו כאש תמיד, ואמר לו כעין תמות מודע לא ימליץ זכות יותר על כ"י והיתה תשובתו (קל רבינו צנ"א ז"ע) צדרך נטל למלך אשר החייב התופר צעדו הצגד ולריך צע"כ לידע תודה של הצגד צאורכו וצרחצו ואיך יעשהו צדיוק ולפי צצוד המלך הלוצשו ס"ה"י כומדתו אז האברה לו לומר למלך סיגצוה ידו כדי סינוח עליו את המדה וכן סייעמוד אללו ישר כדי לשער ולממוד ולידע מדת הצגד סייעשה ואם ה"י עושה אחר כזה ה"י כתחייצ ראשו למלך צפגעו צצצוד המלכות כסיטוה עליו איך לעמוד ואיך להניח ידו ונטא"כ הוא סייעשה ע"י צגד למלך זה כצודו כמובן, כן הנמשל גם אם אמת יי ישראל בני מלכים הם אונס כדי לעשות להם צגד היינו חלוקה דרצן לרמ"ה אצריהם להתנהג כראוי צאמת צדרך התורה לריכין צע"כ להוכיחם ולחומר להם איך יעמדו או ילכו ואיך יגצוהו יד"הם וכיוולא כי זהו לקוצתם ולכצודם, עכד"ה, [ע"י] צד"ת ח"צ ק"ו סתוסיק צזה דטודע צסם רבינו אח"ק הבעש"ט ז"ע צספר תלמידו הק' חכהן הגדול תולדות יעקב יוסף סלריכין ליחזר מדרשנים

לקוטי דברי תורה

ט

הדרסנים ומוכיחי' שלא לעורר קסגוריא ומוצה ח"ו על כ"י רק וזה
סלריכין לכאן עיי"ז כדי להטיב מעשיהם עכ"פ כאשר כונתו לטובה
למציצם צדלתי מוצה ומלוח איבא ועיי"ש צלריכות].

כב. מהובר צקס הרה"ק רצינו ר' זושא זי"ע מהאניפאלי כי הי'

פ"א יוסז צקעודה גדולה סעשה לפניו גציר א' צק"ן,
אוקטראה נוקוס אשר הי' סס אהלו צתחלה צעיר ההוא מלפנים צהיותו
סנוש ועני מדוכה חקר לחס מונס (עד סנעסה לו נס פ"א סנעשו לו
דדים צפיו מחנה סלא זכה סוס א' להחיות נפשו וחי' רעז ימים
דזים כני"ס צהיכל הצרכה) ואח"כ כסנחפרקים כצר צעולם לאדמו"ר
יסז צקעודה ההוא אשר קרואו והזמין הצע"צ הגציר לכצודו עוד
חסוני העדה ת"ח וכצדים וצאנלע הקעודה יסז ה"ק צדוני' ורעיוניו
הקדושים נסוטטיים ותפוס צמחצתו ומוחו ופתאום לקח מהנרק וצקר
סה" לפניו וזרק על צגדי מסי אשר לצס צו ואמר כדצרים אלו:
נח פרעס צעקיס דאס איז דיין נחר לכצוד דיר ארט מלן גיגעצען
דיא יאך אין דאס פלייש אין אלדינג" והנסקון צסנעס הדצרים אלו
נצהלו ונסתווננו ומצבותו ח"ו לנעסכולל אז צדעהו אונס הוא פירס
סיחתו לפני הנרודים הנכצדים ויאמר להס הנה חסצתי עתה צדעתי
וזה זה אשר צהיתי לפני כנה סנים דך צעיר הזאת לא הי' אס נרחס
עלי אפי' צפיקת לחס וכ"פ סחייתי ומסתכן צרעז הגס כי קי"ל אין
צודקין למוכות עכ"ז לא ססגיתו עלי אז נואוונה וכ"ל, ועתה קרואני
צכצוד כזה ועשו קעודה צעדי ולא די סנחתי לי לאכול נרק צסר ויין
עוד קראו לכצודי הרצה אנסים נכצדים ונחנים להס לאכול ולסחת
ונה זה, ואס צסציל סנאז ועד עתה תקנתי מעסיי לטובה ע"כ הורחצ
פרכתי הנה צעוה"ר איננו נרגי"ס סחצתי מעסיי אלא וודאי צע"כ
מעסיי סאז הלכתי צצגדים קרועים כאשר הייתי עני ואציון, ועתה הנני
הולך כצר צצגד מעסיי ע"כ נותנים ומכצדים אותי צסציל הצגד ע"כ
נתתי להצגד מכל מנחכל טוב הלז, ואמרתי צסצילך קראו אותי וצסצילך
הזמנינו כ"ז ולא צסציל זכותי כ"ז הגיד כודע נרוצ ענוותנותו צקדוסת
לדל"הו. [ועיי' צד"ת ח"צ כ"ח סזה כוונת הגני' (סצת קיי"ג ע"צ) רי"ו
קרי למנחי מוכצדותי ועיי"ש מ"ס צזה].

כג. מהובר דרכו הקודס סל הלדיק ה"ק רצינו זושא מהאניפאלי

זי"ע כסצא לפניו אס חוטא סחכיר צו (צרוה"ק) לת
חטאיו ולא רלה לצי"סו לוונר לו אחה חטאת ועסה סקוצה ע"ז ע"כ
לעק ולקח החטא על עלמו ואמר זוסא אוי כי חטאת צענין זה צנוקוס
פלונני וצזונן פלוני וכו' ומי אשר חטא הוא הי' נרגי"ס צנפשו וסז אל
ה' עכ"ד. [ועיי' צחיים וסלום (ויסז) דז"ס ציוסק ואת כל אשר עושים
סס (הנלרים חטאתם צערות אחרן) הוא (אוונר אשר) הוא הי' עושה
(החטא הלז) וז"ס הטרגום צמינורי' (היינו עפ"י דיצירו) הוי מנעציד
(סהוא הי' עושה זאת) כנז' (ולא הוי כסיקרא ח"ו צנה סאונר סעשה
דצר סלא עשאו מעולם כיון סננטעס ערצות הוי כאלו הוא עשה החטא

וצפרט

ב

לקושי דברי תורה

וצפרט לדיק הדור סאחריות הדור קנסי עליו וכנדע) ובייט].
בר. שמעתי כי הגה"ק רבינו ר' שמעלקא זי"ע מניקלשבורג קנע פ"א וזדרך נסיעתו התאונן כ"כ נתפלתו ועוזלתו ומדרגת יחודיו על ציאת ג"ל מיד עד קידע ונראה לו כי פעל זאח נתפלתו על אחר, אונס מדי עזרו בעגלה צמורד חסר והי' מרגיש סכלך לנקציו קטנים ולא הי' יכול לילך ולירד מהעגלה מפני רדיפת העגלה צמורד חסר, ע"כ הושתין עד קירדה העגלה וחסר, ואז לוח להעמיד וירד והלך לקטנים, וגילו לו אח"כ מן השמים כי הי' כונעט נגמר סיעעול נתפלתו סינא אז מסיח חך ע"י התעכבו אז לקטנים נדחה תפלתו זזה, ותנה פטיקא סה"י יכול לעכב א"ע עד זמן המצורח צאו"ח (ק"י ל"צ) שמוחר זדיענד וסעת הדחק כזה סה"י לו כדיענד דמי ומיחר לכתחלה (ואס לא הי' יכול לעכב זמן חכו' סס זקיע צודחי כידוע דרכו זקודק הי' לו מסי"כ או הי' ושתין מהעגלה ולמטה או סה"י יכול להתעכב עפ"י דינא) אלא סהלדיקים וקודק כמותו זי"ע קציציו נסערה מאוד וצפרט צעת התאוננו על ציאג"ל סאז הצע"ד לוחס ומתאונן נגדו (זידעו כי אז הגיע כזר קלו לגמרי) זכל עוז זקטרוג"י ר"ל וע"כ ע"י חומרא כזו נדחה תפלתו, [ומקורו זגו' (זכורות מיד ע"צ) סלא סה"י תפלתך עקורה לפני המקום וכו' וע"י זד"ת ח"ג ל"ח].

בר. סיפרו לנו זקס הגה"ק הר"ר יעקב שמשון זי"ע פ"ש פשוטוקא, זצואו לאח"ק הגיד (זדרך נוסל ונולי"ת) וסיפר הן זנסעי לאח"ק אמרתי להצע"ד טרס נסיעתי מנסתאמציל על סספינה זילעט סל נסיעה עולה לסך רב, אמרתי לו זמר לך א' מסיי אופנים או אנה סקע לאח"ק ואני אסאר זחוי"ל ויהי' לי טויב זלעדרך זחוי"ל, או אנה ססאר זחוי"ל ואני אקע לאח"ק כי לסלס סני זילעטען צעד סניי אין לי זמוון ולא כה, וזמר לו ליסאר זחוי"ל, ואני לזדי אקע לאח"ק וזהו צוודחי טויב מאוד וסומחתי זנסיעתי על סספינה, וזצואי לאח"ק מיד על הנזל ראייתו להצע"ד עומד סונה ולעקתי ונכאז לזי ונה אנה עוסה פה סלא הנחתך זנסתאמציל ואמרת סתסאר סונה והייתי זעייני כונתעתע, ויען ויאמר אנה תסאלנו ונה אני אעסיה פה (א' זל לגור וגו') סלא זכאן אני דר זקציעות דירתי ומ"ס דיזרת עס א' כמתוכתי זנסתאמציל זהו הי' צודחי סלוחי זחוי"ל, עכדי"ה, [וע"י זד"ת ח"ו כ"ה מ"ס זזה זמכתזו לאח"ק ירוסלים תוצ"ח].

בו. בהיותי זק"ק סטאלין ראייתי פנקס כת"י נחמד ומדברי הר"ק מדר"א ומקארדין זי"ע וכי' סס ליתן לזקה לקופת רוזענע"י לאח"ק קודס התפלה ונעלת סלדקה הזח קודס תפלה (מלזד סהוא כדרז"ל יהי' פרוטה לעני וסדר מללי וכו' וכן פסקינין זסו"ע ארי"ח ק"י ל"ה סע"י ה') סע"י סנותן לזקה עזור, זני ירוסלים וא"י (סזה מרזענע"י) ע"י יעלה זנחצנתו אה תפלתו דרך אח"ק כונ"ס והתפללו דרך ארלס ודרך ירוסלים וזיתמ"ק תוצ"ח (ע"י לקונן אות ס"א), [וע"י זד"ת ח"א י"ד].

כז. כִּס' צִית אַחֲרָן לַהֲרַתִּיק מִדֶּרֶ"א מִקְאֲרִי"ן זִי"ע כ' כִּי צָגַן עַדָּן
לַעֲוֹה"צ יִרְאוּ לִיתָן לֹא' גִּי"ע הֵיכַל עָסַס וַתִּתְפַּלְּלִים צִלְחַצַּת
אֶס קֹדֶשׁ וְלֹא יִצִּין אִישׁ מִזֶּה וְזֶה גִּי"ע לְאַסֵּר צִחִי"ו לֹא תֹרֵגֵל
צַעֲבֹדָה זֹו וְלֹא תִרְגִּישׁ צֹזָה וְנֹנֹעַס טֹוֹבָה, [וַעֲיִי' צִד"ת ח"צ קי"צ דז"ס
ר"ס (סִנְהֶדְרִין ז"ח ע"ג) מֵאִי דִכְתִּיב הוּי הַמִּתְחַוִּים אֶת יוֹם ה' לִמֵּנָה
זֶה לְכֶס יוֹם ה' הוּא חֶסֶךְ וְלֹא אֹר וְאֶס לְתַרְנֻגֹּל וְעִטְלוֹף שֶׁהִי מִלְּפִין
לְאֹר א"ל תִּרְנַגֹּל לַעֲטְלוֹף אֲכִי מִלְּפָנָה לְאֹרָה שְׁאֹרָה שְׁלִי הוּא, וְאַתָּה
לִמֵּנָה לֶךְ אֹרָה וְכוּ' פִּירֶשׁ"י שְׁאֹרָה שְׁלִי הִיא שֵׁס לוֹ עֵינִים לְרֹאוֹת
וְנִמְלֹאֲתִי כְּהִנִּית צֶה כֶּךְ יִשְׂרָאֵל מִלְּפֹון לְגֹאֲלוֹהַ שְׁיֹום ה' יֵה' לְהֶס אֹר
אֲצֵל הַאֲוֹנוֹת לִמֵּנָה וְנִקְוִין אֲזִתּוֹ הִרִי הוּא לְהֶס חֶסֶךְ וְלֹא אֹר עִבְכִּל, וְכֵן
לַעֲיִינוֹ אֶס ח"ו לֹא נִשִּׁים אֵל לְצַנּוֹ נִשְׁכַּצָּה צַצְסַתְנוֹ וְחִלְלַת לְהִיֹּת
וְהַקּוֹטְפִים מִלּוֹחַ עֲלִי טִיחַ לְמֹאֲרַת הַתְּפִלָּה רַק כּוֹעַס רַגֶּשׁ קֹדֶשׁ יֵה'
צִלְצִינוֹ צַעַת הַהֹרָה וְהַתְּפִלָּה יַחֲדוּ יֵה' עוֹלָה לְשֹׁמֵי מַעֲלָה לְנוֹרָא תַחֲלָה
תּוֹךְ אֲמוֹכִי עֶס עֲגוּלָה וַעֲיִי' כֹזְכָה צ"צ לְגֹאֲלוֹהַ].

כח. שִׁמְעַתִּי וְנִקְוִבֵל מֵאֲצוֹתֵינוֹ צַסֶס הֲרַתִּיק ר"ר מִיבִלִי מִזְלֵאֲמִשׁוֹב
זִי"ע שֶׁהִי נִפְל לְמִשְׁכַּצ צִחֹלִי גְדוֹל וְנִסְעוֹ צִנּוֹ הַקְּדוּשִׁים
לְהַתִּיק ר"פ מִקְאֲרִי"ן סִיתְפַּלֵּל לְרַפּוֹאֲת אֲצִיָּהֶס וַעֲשֶׂה צַעֲדֶס סַעוּדָה שֶׁל
מֵאֲכִלִי חֵלֶצ וְגִצִּיָּה וְאֹמֵר שִׁיֵּאֹמֵר לְאַצִּיָּהֶס סִיקְצֵל עֲלִיו צַעַת סִיתְרַפֵּא
סִיֵּאֲכֵל מֵאֲכֵל גִּצִּיָּה אֶסֶר לֹא אֲכַלּוֹ מַעוֹלֶס, וְהִי מֵאֲכֵל הַהוּא תִיִּינוֹ
הַכְּלוֹת סַצוֹ וְנִקְטֵרְגִים עֲלִיו מִדּוֹעַ אִינוֹ אֲוֹכֵלֶס לְהַעֲלוֹתֶס וְכֵן הִי'
סַתְרַפֵּא אֲזוֹ, [וַעֲיִי' צִד"ת ח"צ ק"א מ"ס צִזָּה].

כט. שִׁמְעַתִּי צַסֶס תִּרַצ הַנּוֹגִיד הַקְּדוּשׁ הֲר"ר מִיבִלִי מִזְלֵאֲמִשׁוֹב זִי"ע
צַעֲיִין מ"ס צַסֶּס (תַּעֲבִית כ' ע"א) צִרְאֲצֵרֶשׁ סַצָּא מִמְגֵּדֵל
גְּדוֹר וְנִצִּית רַצוֹ וְרֹאֵה אֶדֶס מְכוֹעֵר צִיֹּתֵר וְאֹמֵר כֹּמֵה וְכוֹעֵר אֶדֶס זֶה
וְהַסִּיז לוֹ לֶךְ וְאֹמֵר לְאֹוֹן שַׁעֲסֹנוֹ, דֶּהֱנָה מִי סְנוֹפֵל לְתוֹךְ וְנִחְסַצְתּוֹ
וְנִחְסַצְתּוֹ זֹרוֹת צַעַת תַּתְּפִלָּה דִּרְכִי לְהַתְּנַעֲבֵה הֲרַצָּה וְלַעֲסוֹת תְּכוֹעוֹת
וְנִשׁוֹנוֹת עַד סִיעֲצֵרוֹ הַנּוֹחְסַצְתּוֹ זֹרוֹת מִמֵּנוֹ אֲצֵל וְנִי שֶׁהַסִּי"ת הוּא צַעֲזֵרוֹ
וְנִחְסַצְתּוֹ נִקִּיָּה וְלִלּוֹלָה הוּא עֵינּוֹד וְנִתְפַּלֵּל צִלִי סוֹס תְּכוֹעָה וְנִסִּינָה וְלֹזָה
כֹּאֶסֶר רֹאֵה רֹאֲצֵרֶשׁ צִאִישׁ עוֹבֵד ה' סְנוֹתְנַעֲבֵה הֲרַצָּה וַעֲשֶׂה מְכוֹעוֹת
מְסוֹנוֹת צִכְדִי סִירְחִיקוֹ וְנַעֲנוֹ הַנּוֹחְסַצְתּוֹ זֹרוֹת אֶסֶר כֹּמֵה וְכוֹעֵר אֶדֶס
זֶה לִמֵּנָה הוּא לוֹ לַעֲסוֹת תְּכוֹעוֹת וְכוֹעֵרוֹת כִּי רֹאֲצֵרֶשׁ שֶׁהִיא לְצוֹ וְנִמְחוֹ
נִקִּיִּים כִּסּוֹלֵת צִלִי תַעֲרוֹצוֹת לֹא הִיָּה יִכוֹל לְהַצִּין וְלֹא תַסִּיג כֻּלֵּל מִרוֹצ
קְדוּשָׁתּוֹ סִיפּוֹל צִנּוֹחְסַצַּת אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי צַעַת תַּתְּפִלָּה אִיזָה וְנִחְסַצָּה צִלְתִי
כֹּכּוֹהַ סִיָּהִיָּה וְנִוְכַרַח עֲיִי' לַעֲסוֹת תְּכוֹעוֹת וְכוֹעֵרוֹת וְנִסִּינוֹת צִכְדִי
לְגִרְסֶס וְלִנְקוֹת עֲיִי' וְנִחְסַצְתּוֹ וְלְצוֹ, וְלִזֹּת הַסִּיז לוֹ לֶךְ לְאֹוֹן שַׁעֲסֹנוֹ
הִיִּינוֹ שֶׁלֹּא תִדּוֹנָה אֲזִתִּי לֶךְ שֶׁאַתָּה צִנוֹ שֶׁל רַצְצִי' שֶׁאַתָּה קְדוּשׁ מִרְחַס
וְאִין צֶךְ סוֹס תַּעֲרוֹצוֹת רַע וְהוֹלְדָה ע"כ וְנִחְסַצְתּוֹךְ לְלוֹלוֹת צַעַת תַּתְּפִלָּה
מֵשֶׁא"כ אֲכִי שֵׁס צִי תַעֲרוֹצוֹת וַעֲרִיצִי וְנִחְסַצְתּוֹ הוּא מִחְנוֹת אֲצוֹתִי שֶׁלֹּא
הוֹלִידוֹ אֲזִתִּי צַקְדוּשָׁה סֶהֲאֹוִין סַעֲסֹנוֹ לֹא הִי' קְדוּשׁ צַקְדוּשָׁה שֶׁל מַעֲלָה
כִּמוֹ הַאֲוֹן סַעֲסִין ע"כ נִפְל צִכֵּל עַת תַּתְּפִלָּה צִנּוֹחְסַצְתִּי רַעִינוֹת זֹרוֹת
וְהַנְּי

לקושי דברי תורה

והכני מוכרח לעשות תנועות ומשינות כאשר תמלא ידי לדחותו ע"כ
 שמועתי, ודפח"ה, [עיי' זרשומי דברים זראש סר"ת לזי תפארת ע"ט].

7. נודע זשס הגה"ק המפורקס מוהר"ש מאמטריפאלא ז"ע שפירק
 תפסוק, "וכל זעשר זקר ולאן כל אשר יעצור תחת השצט
 והעשירי יח" קודש לז" ככודע אשר עשרה הרוגי מלכות הנה נשמות
 שצט יסורין זחטא ולרפי השכינה בזיכול והנה רע"ק כנגד השכינה
 הקדושה, וזאו וכל זעשר (ר"ת וכ"י לז"ה מ"ת עקיב"א שח"י רוע"ה)
 זקר ולאן, כל אשר יעצור תחת השצט (היינו כ"א תחת א' מהשצטי
 וגלגול נשמות) והעשירי (הוא רע"ק) קודש לז' (זנוקס השכינה הק'
 בזיכול), עכד"ה, [עיי' שער יסכר מאמר חג הזכורים אות ח'].

7א. שמעתי זשס קדוש ה' רצן של ישראל מדר"י מרוזין ז"ע
 שאמר מאד לתפלא על הדורות הללו שמשצחין את
 הצרכים המפורקסם שזדור עכ הרצה מופתים הלח מי לכו גדול מאליתו
 שמולא זכר זמנו זנו"כ פ"ה ז' או ח' מופתים ועל אלישע נאמר זו
 פי סנים, וכעת הם משצחים ומפוארים לכל לדיק שזדור חמשה עשר
 מופתים זכל יום, אלח שצאנות לריך קלא להשתדל ולזקש מופה כ"א
 מלדיק גדול מאד מא' זצני עליי סיכול להמשך המזוקש אל האדם
 הנלרך ושלח יתקלקל עי"ז זנוקס אחר כי ח"ו כאשר ממשכיין על
 האדם ליזה דזר שאינה ראוי לכך יוכל להתהות עי"ז חסרון זענין
 אחר, עכתד"ק, [עיי' זרשומי דברים זראש סר"ת לזי תפארת זזח].

7ב. ידוע זשס הרח"ק המפורקס מוהר"י מרוזין ז"ע עה"כ ו"אהצה
 לרעך כמוך" כי איך שייך לומר צתו"ק (אשר דרכי
 דרכי נועם והיא כולה אמת לאמתו) שיה" הפ"י שיאחז כ"א מישראל
 כמו את עלמו וסייכל ז"י הנוקיים התורה לאהוב זקות את הלדיק
 וגדול הדור כמו להחונט עליס וכיולל איש ישראל זמוני (כיון שגס
 הוא רעין נקרא) שיאחזם זקות כאו"א, אלח שזענין המלוה לכ"י ואהצת
 לרעך כמוך שיאחז כלל ישראל כמוך היינו את עלמוך והאדם זעלמו
 זצגופו חלוקים רצים יש זו זעלמותו זצאצרו כי את לכו ועיניו יאחז
 זיותר וישמורם זכ"ע מכל סגג וכאז ומחלה זכמ"ש מכל זממר נלור
 לזצך וכן עיניו אשר זולתם עולם חשך זערו ושאר אצרו כמו הידים
 והרגלים יאחזם ג"כ וישמורם מכל ומחלה וכאז איך לח זצמירה יתירה
 כמו לכו ועיניו וכן זכל אשר לפי ערך חסוצתו ונחילתו עד שיש זאדם
 השערות ולפרכים חס כי יחשצם ויאחז קלא יחלסם זמנו זכח זשערו
 או זלפרכו (זעודן מחוצרי"י זגופו) כדי קלא יאחז לו חונס הוא זעלמו
 יחחכם לריצוי השערות או הלפרכים כשיגדלו הרצה, וכן הוא כלל
 ישראל זכללותו יש זהס שלריך לאהוב כמו עיניו ולכו של האדם
 זעלמו היינו עיני העדה אלו הסנהדרין והלדיק הוא הלז של כל העולם
 היינו כלל ישראל וכן יש שארי ת"ח או זעה"צ יראים וחסידיס כמו
 אצרו כ"א כפוס דרגא דילי ויש צתוך כ"י חקשים גרועים וגס רשעים
 אשר לריך להפרידם כמו הלפרכים או השערות הגדלים זיותר וזאו
 קוצתן

טווחתן וטווחת כ"י, עכד"ה, [ע"י] זד"ת ח"צ ל"ט ספ"י זנה לאגמי (טבת
 ל"א ע"א) זנכרי טבת לתג"ר לפני הילל וע"י"ט].

לג. שמעתי ומקובל זידיטו כי זנח הרמ"ק ח"א מהר"י מרוזין ז"ע
 למדינה זו אז ה"י זעיר ח' זגאל"ליען, התחילו לפרוץ
 ומתחדשים פורקי עול של תורה ומדרך מצותינו (וקראים זייטשען) וזהו
 ה"י הנסיון ל"ר"א אחז"י כי זאשר התחילו הרשעים לפרוק עול אז
 התחילו מיד להלליח זנוקחרס וכעטו עשירים זיותר, וכטעו ומחסידי
 י"ר"א להח"ק הנ"ל וסיפרו לו הרעה הזאת זעירס וגם מחסתר פנים
 זעוה"ר כי זהיותס עוזרים על התורה מיד החלו להלליח לזכר, וענה
 הח"ק הנ"ל תוהנו ומדוע לא יעטו תטובה הזכופרים ומתחדשים החלו
 הלא מזה זעלמו יראו השגחה פרטיות מוחו ית"ט שלא כדרך הטבע
 זהיותס ומלליחים זאשר יעזרו על התורה י"ר"א ומדוכא"ש ומעושים
 (ואס ה"י כדרך הטבע אז ה"י זיר"א יט ומלליחין ו"ט להיפך) ח"י טזהו
 לנסיון כנז' עכד"ק, [ע"י] חיים וטלוס (וילך) ספ"י זנה הפקוק ואנכי
 חסתר אסתיר פני זיוס הווא וכו' ע"י"ט].

לד. שמעתי זטס זקיני הגה"ק ונה"ר משה יהודא זיב מטאסיב
 ז"ע ספ"י הב' (ויחי) וזרכס זיוס הווא לאמר ר"ל
 טנרך אותס ט"זכו לזוח למדה הזטחון שלא ידאגו דאגת מחר רק זרוך
 ה' יוס יוס עכ"ל, [ע"י] רטווי זברים זראש ט"ה לזי תפארת וגם
 זתפארת זכיס פי ויחי ו"ט זנה].

לה. שמעתי זטס זקיני הגה"ק ח"א מהרמ"ל מטאסוב ז"ע ספ"י
 "זיוס הווא יחי' ה' אחד" כי ארז"ל (ר"ה דף י"ז)
 ז"ג מדות ה' ה' חני ה' קודס טיחטא האדם וס' לאחר טיחטא האדם
 והקסה הר"ט ונה לריך למדת הרחמיס קודס טיחטא, ותי' דוויירי
 זנוחטבות ע"ז טהוא קודס טיחטא האדם עדיין ואף טאין מוחטבה רעה
 ומטרפת למועסה ומ"ז זע"ז ומטרפת למועסה טנא' למוען תפוס את זכ"י
 זלזס אפ"ה ומתנהג עמו זמדת הרחמיס קודס טיחטא עכ"ד הרמ"ש,
 ולפ"ז לריכין טני טנות רק זטזיל מוחטבת ע"ז ולבתיד ז"ז יחי' להעזיר
 גזולים וכן הארץ והאלילים כרות יכרתין ולא יחי' עוד מוחטבת ע"ז
 כלל ע"כ זאמת לא יחי' לריכין לטני טנות רק לטס ח' (ומדה הרחמי'
 זכללותה טאי אפשר זלעדה) וזהו זיוס הווא יחי' ה' אחד וטמו אחד
 (רק טס ח') עכד"ה, [ע"י] טער יטטכר ח"א חג הזכורים ז"ז זנה].

לו. שמעתי ומלחמי' הק' ז"ע טטווע זילדותו ומפי חזי אמו הח"ק
 מו"ה יקותיאל שמעלקא ז"ע מטאסוב אשר ה"י ילד כזר
 טיה זעת טקיזל עליו חזיו הגה"ק ונהרמ"ל ז"ע את היקורים ר"ל
 זל גופו וטווע זזוקר קודס התפלה טאמר חזיו ז"ע זליא עתה יקורים
 מוחתקים ומזיזיס הניחו לי כדי טאוכל להתפלל ולהניח תפילין וכיולא
 ומחרי התפלה אמר להס עתה זואי אח"י ורע"י היקורים, הווא זחיוהו
 ילד הנר לו מוחוד ורגז זלזו על חזיו ומדוע יקרא זעלמו חת היקורים
 ומיד ראה אח"כ זלער חזיו זעת טזלו היקורים קסיס וחי' זוט ומלומר
 לחזיו

לקושי דברי תורה

לאזיו גדוע ככה עסית, ואחרי כונה שנים זלמדו זנערותי הגנוי זינו ונה סתיי בן להתנח ר"ח זר"ש טעשה ככה אז הצין הדזרים ונה סתיי לנפרע, [עיי' זדיח ח"ג וי].

לז. מנהג חקידים ולאנשי מנשה לקרות ק"ש זצוקר זעה עמודס מונטחס כי יחישו פן יאחרו זמן ק"ש וקורין זלל תפילין, וע"ז אמרו זסס רזינו תקדוש החוזה מלובלין ז"ע כיון דלר"ח זר אזל זסס רי"ז דכל הקורא ק"ש זלל תפילין כאלו הקרי' עולה זלל מנחה וזנח זלל נסכים ותלל קיי"ל אדם וקרי' זנחו היום ונסכיו לזמחר ע"כ ספיר כזו כן כסקורא ק"ש אדעתא להניח תפילין אח"כ יכול ספיר כזו הזנח ונסכים טנקרי' זנחו היום ונסכיו לאחרי, עכ"ד ודפח"ח [הוצא זכות חיים קע"ו ו].

לח מקובל וזה"ק נו"ה דוד מזולין ז"ע שהשי' לרבו שה"ק זעל זועס אלימנך ז"ע אשר ואלאו רבו זדרך זחליכתו לזלזלנלוס על ס"ק להסיק רזינו החוזה מלובלין ז"ע אשר הי' אז מני"ו עוד זלזלנלוס, ותי' מתיירא וזה"ק הכ"ל טלל יחלש דעת רבו וזנח ותקדים להשי' ולזמר לרבו חכמי הולך לזרז ר' איזיקיל לק' לזלזלנלוס כ"פ לאשר אכחו לזונדים וסותים יחד מנינו טל רזינו הקדוש (זעל נו"ח) אונס גזחו דרכי רזינו, והוא דוגמה טלחן גזוח אשר אס ירלח אי' לעמוד עליו זע"כ ה"א לריך לעמוד על הספסל סנווך לטלחן סנווך מוננו ומסס יגיע לטלחן טל מעלה, כן כטלמוד ונדזר עס הרז ר' איזיקיל דוגמת הספסל חכ"ל כוכל לעמוד ולהצין דברי רזינו ונה טלמוד אכחו דרכי ה' ותורותיו, עכ"ד, [ועיי' זחיים וטלוס (עקז) טפ"י זזה פרט"י ולדקח זח, הדק זחלונידים וזחכמים ומעלה אחי עליך כאלו בדקס זן].

לט. שמעתי זסס רזינו הקדוש הרזי מלובלין ז"ע אשר הגיד ע"ד הרזונ"ס (הלי' טקובה ט"ג הל"ז) חונטה הן הנקראים מיינים וכז' והאומר ט"ש רזון אי' אזל שהוא גוף וזעל תמונה עכ"ל, והראז"ד ז"ל השיג עליו וכי' ולמה קרא לזח מין והמה גדולים וטוים מוננו הלכו ז, המחקצה לפי מה טראו זדברי האגדות המטכטות אח הדיעות עכ"ל, והגיד הרזי מלובלין זרוח קדשו (אשר ראה ונה סתיי ונה סתיי) ומלפניו ומאחוריו) כי זעה כי הרזונ"ס זחה טאלו טלל יכלו להטעייר שהוא ית"ש אין גוף וזעל תמונה הוא זכלל תמינים אז הי' גדולים ולדיקים זזמן הרזונ"ס (ומחנת טלל נגלה אז חכמת האמת הקבלה זימיחס האלף החיוטי והפלסופי' לל למדו לורת הגטניות ח"ו לזעלה, וגס חכמת החקירה והפלסופי' לל למדו כלל רק עסקי זחתי וזונות זחונימות מונס וכאשר העיד עליחס הראז"ד סתיי לדיקים גדולים אוחס מני"ע והכניסם לג"ע (ומחלו להס זעד עון זח טלל יכלו להטעייר זנפסס חחקת כל תמונה ככ"ל לחולטון) וכאשר כי הרזונ"ס פרה זח טחס זכלל מיינס גרזו ודחו איחס מנגן עדן כי איך יוכל להיוק

להיות שונה אותן (ספרנוצ'ס כהנז צפרקו עליהם) שהם מריס פ'כ כאשר ראה זה הראצ'ד צרוח קדשו (כנודע) היטז חרת לו כאשר נראה ונקדושת לקונו צהסגתו כאשר כ' הראצ'ד להלכה זאת הסגתה קצו הכניסוס למועלה לג'ע, פ'כ שמועתי וראוין הדצרים למוי שאמרו, [וקי'י צד'ת ח'ה כ'].

מ. שמעתי ופי'ק אדומו'ר הח'ק היופורקס ללדיק אונת ונחרי'ס זי'ע ונסיכאוואו שטנוע ופי' הוחנו הגה'ק צעל אר'י דצי

עילאי זי'ע, כי טרס חתונתו עם צת הגה'ק צעל יסנח ונשה זי'ע (שה'י אז אצד'ק סינאוואו) ה'י אלל רצינו הגה'ק החוזה מחובבן זי'ע לקבל צרכתו ושאל לרצינו ונלוצלין אס יוכל לצוא לקבל פני רצו על יר'ע גם צסנה ראשונה אחר נסוא'יו, כאשר תורגל כצר ונעור'יו, (כי ידע לחוש פן חותנו אשר י'קה בעת את צתו הגה'ק צעל יס'עו אשר אז לא ה'י עוד קשור כלל לרצינו ונלוצלין או לשאר הלדיקים צימיו צדרך חסידות של רצינו הצעפי' זי'ע ירלה לנחמה צידו שלא יצ'ור על ושנח את אשהו צסנה הראשונה אחרי חתונתו) והסיצ' לו (תרצי מלוצלין) אלינו וותר לנכוע ג'ס צסנה ראשונה ונחונתה, והצ'ן צלצצו הסשונה ורצו, כי לדצר מלוה וותר ג'ס צסנה הראשונה לנכוע לקבל פני רצו, אונס עדיין קשה למה אונר „אלינו וותר“ סכרחה דוקא אלינו וותר אז הלל גם אל שאר הקדושים אדומו'רי'ס שהיו צימיו ה'י ג'כ נסיעה לדצר מלוה, ואח'כ צצואו לביתו אז ראה (הגה'ק צעל אר'י דצי יעילאי) צס' החינוך (מלוה תקע'צ) צנו'ע נקי י'ה'י לביתו סנה אחת דפקק סנוהגת צכל וקוס וצכל זמן וי'נו תרולה ללאת לדצר מלוה או לשנח עם רעיו על דעת סיסיצ' לימים ונעטי'ס צסנחה מן הדומא' סאין צזה ציטול מנלוה עכ'ל רצינו הרא'ה צס' החינוך, ולפי'ז כצל הצ'ן דצ'י רצו, [ועי'י צד'ת ח'ד ר'].

מא. שמעתי ונאצותי הקדושים זי'ע צסס רצינו הקדוש החוזה מלובלין זי'ע שה'י צדיעה שלא לשנחק צרופאים ושה'י

ונעשה נח' ונאכ'ס צק' לוצלין שה'י לו חולי ונכוכן ר'ל צתוך צני ציקו והזכירו צכ'ע לפני רצו ופ'א הסגצרה הנחלה מלווד ל'ע וציקס ורצו חק' ואונר הנני ונאנין צתפלת והצטחת רצינו כי צודאי יתרפא החולה ולא אעצ'י על דעתו ח'ו לקרא לרופא צלתי רשותו אך הפעס אצקש לקרוח עכ'ס פ'א את הרופא כדי ללאת ידי הצריות סכני וקרובי אשר קנו עלי' כי היחכן שלא לקרוח כלל לרופא וצחולה צנפס יקרה כזו, והסיצ' לו רצינו הספעס ארשה לך לקרא אך את דאקטר פלוני (נכרי) אשר קראו צסנו, והדצר ילא ופי'ו הקדוש והאי'ס הנ'ל רץ וי'ד לקרוח הרופא הלז וצצואו שנה ותנה נכע ונציתו כצר לפני סעה וועטת על יוס או יומיס וחזר לפני רצינו ואונר פלוני נכע (והדצר נחוץ ונכוכן הנ'ל) חולי ירשינו רצינו לקרוח לדאקטר אחר ויענחו תרצי (מלוצלין) הלל צצציל כך לוי'תך ותרשתי לך לקרוח לפלוני אלמוני צצציל סידעתי (צודאי צרוח'ק) סנכע עתה זה ונציתו (וכן ה'י סנחרפא החולה שלא עי')

לקושי דברי תורה

לאציו נדוע ככה עשית, ואחרי כנה שנים בלמדו בנערותי הגוי צ"מ
מה שה"י בן להתנחל ר"א בר"ק סעשה ככה אז הצין הדברים מה שה"י
למפרע, [עיי' צד"ת ח"ג מ'].

לו. מנהג חסידים ואנשי מנשה לקחת ק"ט צוקר צעת עומדס ומנחה
כי יחישו ען יאחרו זמן ק"ט וקורין בלא תפילין, וע"ז אמרו
בסם רבינו הקדוש החוזה מלובלין ז"ע כיון דאר"ה בר אבא בנס ר"ז
דכל הקורא ק"ט בלא תפילין כאלו הקריב עולה בלא מנחה וזבח בלא
נככים והלא קי"ל אדם מקריב זבחו היום ונכסיו למוחר ע"כ שפיר כמו
בן כשקורא ק"ט אדעתא להניח תפילין אח"כ יכול שפיר כמו הזבח
ונככים שנקריב זבחו היום ונכסיו לאחר, עכ"ד ודפח"ח [הוצא צאות
חיים סע"י ו'].

לח מקובל מהה"ק מו"ה דוד מאורין ז"ע שהסיב לרבו הה"ק בעל
נועם אלימלך ז"ע אשר נאלחו רבו בדרך בהליכתו
ללאכלתו על ס"ק להסיק רבינו החוזה מלובלין ז"ע אשר ה"י אז מגירו
עוד בלאכלתו, וה"י נתיירא מהר"ד הנ"ל שלא יחלש דעת רבו מזה
והקדים להסיב ולומר לרבו הנני הולך למרצ ר' אליהו לק' לאכלתו
כ"פ לאשר אכחנו לומדים וסותים יחד מיינוי של רבינו הקדוש (בעל
ט"א) אונס גבחו דרכי רבינו, והוא דוגמת שלחן גבוה אשר אם ירצה
א' לעמוד עליו צע"כ ה"א לריך לעמוד על הספקל סנווך לשלחן סנווך
מוננו ומס יגיע להשלחן של מעלה, בן כסנלמוד וכדבר עם הרב ר'
אליהו דוגמת הספקל הנ"ל כוכל לעמוד ולהצין דברי רבינו מה שמונ
אחנו דרכי ה' ותורותיו, עכ"ד, [ועיי' בחיים ושלום (עקב) ספ"י צזה
פרס"י ולדקה צה, הדבק בחלומים ובחכמים ומעלה אני עליך כאלו
בדצקס ב'].

לט. שמעתי בסם רבינו הקדוש הרבי מלובלין ז"ע אשר הגיד ע"ד
הרמזים (ה"ל תקיפה פ"ג הל"ז) חנשה הן הנקראים
מיינים וכו' והאומר ק"ט רבון א' אצל שהוא גוף ובעל תמונה עכ"ל,
והראצ"ד ז"ל הסיג עליו וכו' ולמה קרא לזה מין והנה גדולים ועוצים
מוננו הלכו ב', המהטצה לפי מה שראו בדברי האגדות המהטצות את
הדיעות עכ"ל והגיד הרבי מלובלין ברוח קדשו (אשר ראה מה שה"י
ומה שה"י מלפניו ומאחוריו) כי צעת ב' הרמזים זאת שאלו שלא יכלו
להטעייר שהוא ית"ש אין גוף ובעל תמונה הוא בכלל המינים אז ה"י
גדולים ולדיקים בזמן הרמזים (ומחמת שלא נגלה אז חכמת האמת
הקבלה ציניתם האלף החיוסי והפלקופיא לא למדו לורת הגשמיית ח"ו
למעלה, וגם חכמת החקירה והפלקופיא לא למדו בלל רק עסקי צמו'
וצמלות צמנויות מומס וכאשר העיד עליהם הראצ"ד שה"י לדיקים גדולים
ועוצים מוננו עכ"ל) כאשר הגיע זמן פקודתם ולאחר פטירתם לא דחו
אותם מוג"ע והכניסם לג"ע (ומחלו להם צעד עון זה שלא יכלו להטעייר
בנפסם הרחוקת כל תמונה כנ"ל לאולסון) ובאשר ב' הרמזים פרה זה
שהם בכלל מיינים גרבו ודחו ליהם נוגן עדן כי א"ך יוכל
לחיות

להיות שמה אותן (שפרנצ'ים כתב צפרקו עליהם) שהם מניחם ע"כ כאשר ראה זה הראצ"ד צרוח קדשו (כנודע) היעז חרה לו כאשר נראה ונקדושה לטובו בהשגתו כאשר כי הראצ"ד להלכה זאת התשגה ע"כ הכניסום למועלה לג"ע, ע"כ שמועתי ורשוין הדברים לניי שאמרן, [ועי"י צד"ת ח"ה כ'].

מ. שמעתי מפיק אדומו"ר הח"ק היופרכסם ללדיק אמת מהרי"ם זי"ע ופסיכאולוג שמוע מפני היותו הגה"ק בעל אר"י דבי

עילאי זי"ע, כי טרם חתונתו עם זה הגה"ק בעל ישמח משה זי"ע (שה"י אז אצד"ק סינאוול) ה"י אלל רצינו הגה"ק החוזה מחוברן זי"ע לקבל צרכתו ושאל לרצינו ונלוצל'ין אם יוכל לבוא לקבל פני רצו על ירע גם צננה ראשונה אחר נשואיו, כאשר הורגל כבר ומעוריו, (כי ידע לחוש פן חותנו אשר יקח בעת את צתו הגה"ק בעל יש"ע אשר אז לא ה"י עוד קשור כלל לרצינו ונלוצל'ין או לשאר הלדיקים צימיו בדרך חקידות של רצינו הנעש"ע זי"ע ירלה למחיה צידו שלא יפצור על ושמח את אשהו צננה הראשונה אחרי חתונתו) ואסי"ב לו (הרצי מלוצל'ין) אלינו מותר לנכוע גם צננה ראשונה ומחונתו, ואצ"ן צלצו התשובה מרצו, כי לדבר מלוא מותר גם צננה הראשונה לנכוע לקבל פני רצו, אמנם עדיין קשה למח אומר, "אלינו מותר" שכראה דוקא אליו מותר אז הלל גם אל שאר הקדושים האדמוריים שהיו צימיו ה"י ג"כ נסיעה לדבר מלוא, ואח"כ צבואו לביתו אז ראה (הגה"ק בעל אר"י דבי יעילאי) צ"ק החינוך (מלוא תקפ"צ) צמ"ע נקי יח"י לביתו שנה אחת דפקק שנוהגת בכל מקום ובכל זמן מינו הדולה ללאת לדבר מלוא או לשמוח עם רעיו על דעת שפי"צ לימים ונעטים בשמחה מן הדומא שאין צוה ציטול המלוא עכ"ל רצינו הרא"ה צ"ק החינוך, ולפי"ז כבר הצין דברי רצו, [ועי"י צד"ת ח"ד ר'].

מא. שמעתי מאבותי הקדושים זי"ע צסם רצינו הקדוש החוזה מדוברין זי"ע שה"י צדיעה שלא לשתמש צרופאים ושה"י

ונעשה בל' מאח"ש צ"ק לוצל'ין שה"י לו חולי ומסוכן ר"ל צתוך בני ציתו והזכירו צכ"ע לפני רצו ופ"א התגצרה המחלה מאוד ל"ע וציקס מרצו חק' ואמר הנני מאמין בחפלת והצטחת רצינו כי צודאי יתרשא החולה ולא אעציר על דעתו ח"ו לקרא לרופא צלתי רשותו אך הפעם אצקש לקרוא עכ"פ פ"א את הרופא כדי ללאת ידי הצריות שכני וקרובי אשר קמו עלי כי היתכן שלא לקרוא כלל לרופא וצחולה צנפ"ש יקרה כזו, ואסי"ב לו רצינו הפעם ארשה לך לקרא אך את דאקטר פלוני (ככרי) אשר קראו צמנו, והדבר יל"א מפיו הקדוש והאיש הני"ל ר"ן מיד לקרוא הרופא הלז וצבואו שמה והנה נכע מציתו כבר לפני שעה מועטה על יום או יומים וחזר לפני רצינו ואמר פלוני נכע (והדבר נחון ומסוכן הני"ל) חולי ירשינו רצינו לקרוא לדאקטר אחר ויענתו הרצי (מלוצל'ין) הלל צצ"ל כך לויתוך ותרשת' לך לקרוא לפלוני אלמוני צצ"ל שידעתי (צודאי צרוח"ק) שנסע עתה זה מציתו (וכן ה"י שנתרשא החולה שלא

לקושי רברי תורה

עין רופח גשמי, [ועיי' בד"ת ח"ד ל"ד מ"ט צזה]

מב. שמעתי אשר איש אי' שלח פיתקא ופי"כ לרבינו הקדוש מלובלין ז"ע והאיש ההוא הי' דר בכפר אי' צמדינות אונגארין ובאשר קרא רבינו הק' את הפיתקא הכיר צו בהאי' נהומו ומה מעשהו כנופע, ואמר הנהו ת"ח וירא ה' אך חקר לו מקום טהרה לפרוב, והבין המציא הקוויטל (אשר הי' ציודעי ומכירו) כי אנוס הוא לאשר כזר חסר ויגע ולא ואלא מים קם צהכפר להיות מקוה כראוי, והסיצ רבינו צדוק קדשו (אם כי מעולם לא הי' צהכפר חלו וגם לא צמדינה הזאת) יהפור קם צמאוס ולד חלו קמוך להר וצקעה חלו וימלא מים ומקוה כראוי (אם כי לא נודע קם מקודם צדרך הטבע להיות קם צאר מים) וצבוא הסליח לציתו סיפר לו זאת וקיים הת"ח תיכף ומיד וחסר ומלא קם מים והי' לו המקוה הזאת לפרוב, ולאחרי כמה פנים מהאוס יצאו המים קם ונודע אח"כ כי נסתלק רבינו הק' מלובלין ז"ע ומאז יצאו המים קם, [ועיי' בד"ת ח"ג כ"ה פליין מקור לזה צגוי (צ"ע ק"ח ע"א) כי מד עוצה מרובה מומדת פורעניות ולא צמדה עוצה לא נחקיים דברי רבינו רק כל ימי סני חייו מכ"ס צמדת וכו' ע"כ לא נחקיים דיצורו קל רצה צר ר"ה רק כל ימי חייו ככוז].

מג. שמעתי צקם הרחיק מהרזיו מוצבאריז צהיותו פ"א צט"ק אלל רבינו הקדוש החוזה ז"ע ברובלין וצליל ס"ק כצדו הרצי מלובלין לומר תורה והסיצ עתה לא אומר, וצצוקר צפעודת הלהרים ס"ק כצדו ג"כ ככ"ל והסיצ עתה לא אומר, והי' נראה צפעודת סליסית כי רק צפעודת הקודמות לא רלה לומר וע"כ כצדו רבינו מלובלין גם צפעודת ג' לומר תורה והסיצ אינו יודע (צ"ל איך קאן כיסע) וסאלו הרצי מלובלין אי"כ מדוע לא הסיצ מר זאת עוד צליל ס"ק או צלהרים והסיצ הרר"ז לפלא צעיני על סאלת רבינו צזה כי סלא גמי מפורשת הוא צצרכות (דף ה' ע"א) למוד לסונך לומר אינו יודע ע"כ למדתי אי"ע כל הסעת כולו וחשצתי צדעתי עד עתה איך לומר "אינו יודע" ועכסיו (צפעודה ג') כזר אוכל לומר אינו יודע, עכד"ה, [ועיי' בד"ת ח"צ מ"ט].

מה. שמעתי מאצותי הקדושים ז"ע כי באשר רצה הלחץ זו הדחק החוזה מלובלין ז"ע כי באשר רצה הלחץ זו הדחק צצית מדרסון באשר עייניו רואות גם עתה צצית מדרסו העומד עוד קטן מהכיל, צפרטי לאלפים אכסים אשר צאו צללו לל הקודם וצחס אי' צציק (צפעודתו) עמד על סחלון וצצר לאוכסו או צצגגה את הזכוכית סחלון, וצפעו קול סצירת הזכוכית הי' דרכו לומר "צרכה לראש ומציר ולמחר יסלם" עכד"ק, [ועיי' בד"ת ח"צ ק"ל מ"ט צזה וצצות מנחת אלעזר ח"א קינן כ"צ עיי"ט].

מה. נודע מ"ס רבינו הקדוש החוזה מלובלין ז"ע צמה סרואין סתחקידים ואנשי מעשה סם סנחמים תמיד ולסלה פניסם והלא מצוחר צט"ע דראוי לכל יר"ס להיות מיי"ר ודואג על חורצן ציהמ"ק דהוא על דרך שאמר סחכס להלה צפני ואצלה צלצי [הוצח ענין

לקושי דברי תורה

ז

ענין זה זייטצ פנים זמאנער יפה לעינים אות ח' צסס זקינ הגה"ק
 צעל ישמח משה ז"ל, וכן נאמר צסס הגה"ק רצו ר' שמעלקא זי"ע
 מניקלשבורג, שהקציר הענין ע"פ משל למולך קה"י לריך לצרוח ומדינתו
 למירחקים ועמד צדך כקיעתו לפוש אלל ח' מואהציו וכראות את המולך
 שהולך לצדו את מולכתו ולצרוח עד קצא עד הלום הלך לחדרו
 ובכה מאין הפיגות על לרת המולך ומה הגיע אליו, ועכ"ז כאשר צא
 צכל פעם לפני המולך הראה פנים שוחקות לפני המולך על קצבה
 שהמולך מתחכסין אללו, והנמשל הוא כי הסכינה הוא עמונו, גלו לצבל
 סכינה עמוס, גלו לאשיר סכינה עמוס, ע"כ מוכרחים אנחנו להראות
 לפני פנים שוחקות על שזכינו שסכינת כבודו יתצ"ט מתחכסן אללינו
 עיי"ש, [ועיי' צרשוני דברים צראש קו"ת לצי תפארת מ"ש צזה].

מו. שמעתי מפ"ק אדמו"ר הגה"ק משיכאווע זי"ע כי צהיות הגה"ק
 הררמ"ט מרימנוב זי"ע צטיק צלוצלין אלל הגה"ק החוזה
 זי"ע, ודרכו של הה"ק מרימנוב הי' (צציתו) לגלות הפת צקעודה שחרית
 ט"ק, והרה"ק מלוצלין הי' דרכו לכקות גם צשחרית, וכאשר הקיר
 הרת"ק מרימנוב (לפני חכמ"י) המפה מעל החלות של הרת"ק ונלוצלין
 אמר צדרך פסק כי צצצת אלל לכקות הפת, ונענה הרת"ק מלוצלין
 ואמר לא נאמר אנחנו צדרך פסק דוקא לכקות רק (צשחרית ט"ק)
 דעציד כויר (לגלות) עציד, ודעציד כויר (לכקות) עציד עכ"ל, וצמושיק
 תחרט הרת"ק מרימנוב על שמורה הלכה צקול וצתחלט כ"כ נגד הרת"ק
 מלוצלין וצצית מדרשו והלך לפייסו, [ועיי' צנימוקי או"ח סי' רע"א קע"י
 ע' קמנרר ענין זה ועיי"ש].

מו. שמעתי צסס הרת"ק מו"ה שלמה מדאלינא זי"ע צסס אחד
 מרצותיו (כמדומני צסס רצינו הקדוש החוזה מלובלין
 זי"ע) על מ"ש, וכל מואמינים שהוא עונה לחש"י היינו מה שמלחשים
 ומצרכים צני' זל"ז אחד את חצירו וזהו ית"ש עונה ומושיע כפי דברי
 צרכתס, עכד"ה, [עיי' צד"ת ח"א ק"ו שאלא מקור לדצרו צמד"ר פ'
 וילך צמעשה דרצצ"ח ועיי"ש].

מח. מקובל צידינו כי צעת צל הרת"ק המפורסס מוחר"ר זאב
 ווארף מצבאריז זי"ע לרצינו הקדוש החוזה מלובלין
 (אשר הי' לו חכנה להח"ק מחר"ז כמה פנים לכקיעה הזאת) והלך
 הרצי מלוצלין לקראתו ואמר לו כצודו צאתס חלי ואני רליתי זה כמה
 לכקוע אלליכס לקבל פניכס, והסיצ לו הר"ז מצבאריז (צתוס דרכו וצעומק
 חכמותו) הלא הלדק עם רצינו שרלה לכקוע אללינו לקיים דברי הזוה"ק
 (תרומה) שרריך זכאה למרדק צתר חייצא למיקני ליי עכ"ד [ד"ת ח"א ק"ד]
ממ. שמעתי מואדמו"ר הרת"ק רצינו יחזקאל משיכאווע זי"ע צסס
 רצינו הקדוש החוזה מלובלין זי"ע כי פ"א הגיד צשנחה
 שרואה צרוס"ק הגאולה קרובה מאוד וכצר חכלו הצני משה לחתעורר
 לילך לתלחס צעדנו כי כן הוא העת רלון מן השמים, וזמן קלר אח"ז
 צכה (הרצי מלוצלין) מאוד ואמר כי רואה צרוס"ק ט"לא כרוז מן השמים
 סיחזרו

לקושי דברי תורה

סיחזרו ונהליכתם וערוכתם למלחמה צעדינו מפני כי הגאולה כדחית לזמן צעון המנהיגים צדורינו שכל אי אומר „אני אמוֹלֵךְ“ עכד״ה. [ועיי' צד״ת ח״צ ט״ו, וצטער יספער צהושענא על״ית שצט״ס אלה ניטן].

ג. שמעתי מאלזמור הרה״ק ונהר״ש אצדפ״ק ז״ע צטס רצינו הק' החוזה מלובלין ז״ע עה״כ תשז אנוש עד דכא ותאמר סבוב צנ״א וכו' (שהזחיר על התשובה של״ל צשמחה והיינו) תשז אנוש (והגם שהגיע) עד דכא (דכדיכא של נפש עכ״ז לריכין להתחזק ולסבוב צשמחה ואז) כי אלף שנים (אפי״ אלף עצירות סנקרא שנים כמ״ש אס יח״י חטאיכס כשנים וגו') צעינד (ית״ש) כיום (אס יעשה תשובה צצחי״ יום שהא שומחה כדאי״ צוה״ק שומחה צלפרא רננא צרמשא וכב״ה״י צצחי״ שומחה אז הוא כמו) אמתול כי יעצור ואשמורה צלילה (צין לילה אצד ונמחקו חטאיכס אס עשה התשובה צשמחה כנז״, ואפי״) זרמחם שנה (אפי״ העא סיקוד שמוא צעת השנה ונק' זרמות קוקים זרמחם) צצוקר (אס יסוב צצחי״ צוקר שומחה לפרא וכו') ילין וחלף (לגמרי העון כנז״) לערב (אס עושה תשובה צפחד ועלצות צחי״ צערב, אז רק) ימולל ריבש (היינו סנתכפר ע״י התשו״ ויראה צחי״ ערב דילחק אצל רשומו ניכר עוד כמו עלה סמולל ריבש) עכד״הק, [ועיי' צד״ת ח״צ קכ״ב].

נא. שמעתי צטס רצינו הקדוש החוזה מלובלין ז״ע כי לריכין צכל צצר סלומרים צרוך ה' צעד זה הענין יאמרו מיד כן יעזור הסי״ת להלאה, דאל״כ ה״ז כצעיד ופוסק מעיני הישועה כסמנצך רק על העצב, רק לריך להיות תיכף ומיד צקשה על העתיד, והרמוז לזה צלאה שאמורה הפעם אודה את ה' (ולא צקשה מיד על העתיד ע״כ כתיב) ותעמוד מלדת עכד״ה סנאמרו כולם צרוה״ק כנודע, (והיינו הגם שילדה אח״כ עוד יספער וצולו עכ״פ צאותו פעם עשה דיצורה שלא ציקשה על העתיד רושם צאותו זמן בדכתיב ותעמוד מלדת) ע״כ לריכין ליזמר צזה, [ועיי' צד״ת ח״א י״].

נב. משובר אלל הלדיקים צטס רצינו הקדוש החוזה מלובלין ז״ע כי היתה נפשו שומחה צלימוד הש״ס צצולו למימרת ר' נחמן צר ילחק (שצת קנ״ו ע״צ) הגיד כי הנע״ד ראה ליתו לו הרצת מדרגות יותר ולהניח לו הרצת דברים רק שלא ילמוד גמרא וצפרט מימרת ר' נחמן צר ילחק, והכיר מזה (צידיעת ההפכים אי) וידע צרוח קדשו שזאו תיקון גדול לנפש לרלונו ית״כ רק שילמדו גמרא יצפרט לדצרי רכצ״י כנז״ ע״כ שומעתי, [ועיי' צד״ת ח״א כ״צ מ״ש צזה].

נג. שמעתי צטס רצינו הקדוש החוזה מלובלין ז״ע עה״כ רצים (הם) ומכאוצים לרשע (שלא יוכל לסבול כאשר יסובצוהו, כי ידחקוהו רצים צלחן זו הדחק שמתכנסים ישראל לצית התפלה או לצית רצם) והצוטה צה' חקד (הוא אללו) יסובצנחו (כאשר יסובצוהו רצים מישראל ויתאספו יחדיו) עכד״ה, [ועיי' צד״ת ח״א מ״ח מ״ש צזה].

נד. שמעתי מחקיד זקן אי צטס רצינו הקדוש החוזה מלובלין ז״ע כי דרכו ה״י ללוות לילך צעת לרא להתפלל על קצר

הגה"ק רצינו ר' שבנא ז"ע השוכן שמה בלוצלין (חופטו של רצינו הרמ"א ז"ע) ופ"א צאו לפניו להתפלל על חולה א' בזה"מ וליזת לילך על קבר הכ"ל ושאלתו הלל תיכ שוה"מ, ואמר עתה זה אס יו"ע הוא או תוה"מ כי רק הנשמות עולות למועלה וגם חלק הנפש השוכן על הקבר אצל עכ"פ החצלה דגרמא נשאר גם. אז עד התחי"ו וכה קדושת החצלה דגרמא של הר"ר שבנא הכ"ל עדיף יותר גם ונשאר ליון של אחרי עבדיה, [עיי' בד"ת ח"א ל"ו מ"ט צוה].

נה. שמעתי ופ"ק אלאזמר הרצ ונהר"ט אצדפ"ק ז"ע סקיפר כי

התיק מו"ת משה סופר מפשעווארסק ז"ע (בעל אור פני נוסח) בקע פ"א בעגלה צדק ורחק עם קוחרים יהודים נגידי'ם כנעני ארץ ועמדו צמלון לפוש ולאכול והנה היו רענים ונחפזים לדרכם ונטלו ידיהם מיד וחטפו לאכול והוא ראה כי המים נשתנו צראיתן עד שנפסקו ונטע"י וגם הכלי היתה וננקצת עד שנפסקה ונליעול זה ע"כ השתחה עד שנלא סלי הראוי ומים הראוי לנטי"ו וגם אח"כ פירק ונטפחת נקיי"ו על השלחן עם מלח ושלא לאכול דרך רעצתנות ותנה ראו בן תננה עליו ואמרו זל"ז הראיה כמותו זהו "חקיד" הנושה שהיות וחונרות גדולות והי' להם לנשא וחרת אפס על שהטערכו להמתין עליו כל כך עד שיצרך גיהנו"ז וצעת ישבו על העגלה ליסע הלחה. שאל אותם אמרו כל אחי שנעתי כי ונלחשים אחס עלי ואמרתם זהו חקיד הלל איזה חקידות ראיתם מונני צנועטי צצית מנולון הלז והלא חקיד נקרא רק מי עבשה לפני'ם ונשיה"ד ואני עשיתי פה רק המוכרח לפי הדין כנוצאר צס"ע תינו צהכלי והמים וכו' כנז' שלא להיות מוזלזל בנטי"ו, אולם עלה בדעתי לפרש מנח"כ (ישעי"ו כ"ז) "הלדיק חצד ואין איש שם על לז ואנשי חקד נאספו צאין ומצין כי מפני הרעה נהקף הלדיק" והדקדוקים רצו ונדעו צוה כי פתח חכ' בלדיק ואח"כ צאנשי חקד (שהם חקידים לפי'ם ונשיה"ד יותר מנח"דיק) וקיים צהלדיק כי מפני הרעה נהקף הלדיק, אוננס י"ל שהצביא הגיד זה על רעת הדור שהוא כי תנה צאונת יס"ס שלש בתות לריקים, חקידים, ורשעים והיינו רשעים העוצרים על התורה, ולא דיצר הכי מנחס צוה, אוננס לדיק הוא הנקיים התורה כדינא כנוצאר צס"ט וס"ע, וחקיד הוא גדול מנח"דיק עד שהוא מתחמד עם קונו ועושה יותר לפני'ם מנשיה"ד, וצרעת הדור הוא הלדיק חצד (בינוי הלדיק הראוי לנוי שנוקיים תורה והס"ע זה חצד ונלחזקירו צסנוו שהוא כי אס הוא ונתנהג כדין הס"ע נניד יקראוהו חקיד כנ"ל וז"ע) ואנשי חקד (דהיינו סס חקיד) נאספו (לקרותו צנוקוס סראוי לו רק תואר לדיק) צאין ומצין כי מפני הרעה (רעת הדור שהוא כפשיטו וכנ"ל) נהקף (בינוי סס) הלדיק וכנז' עכד"ה, [ועיי' בד"ת ח"א מ' מ"ט צוה].

נו. מקובל צסס הגה"ק מהרא"ד טבוטשאטש זל"ל (בעל דעת קדושים)

כי פ"א ליערו א' ומצני אותו העיר מאוד (כאשר ידוע דרכם צעיר הלז מנעולם ר"ל) ונטל הסופר ורלה להחרינוו לחותו האיש ואח"כ

לקושי דברי תורה

ואח"כ מיד נחייסצ צדעתו והניח הסופר ולא תקע צו ואמר אולי יס
 צי נקלטה נטי"י ללורך כצוד עלמי ע"כ אחדל מזה, (הגס כי עפי"י
 הלכה ת"ח סנידה לכצודו חל שהרס וזהו כצוד תורה להזהיר צליעדים
 מינו הלדיק הנ"ל ידוע חומרותיו לגרמ"י הוא דעציד ציתר פמה ויתר
 עזו ואין טיעור צחומרות חסידתו), [ועי"י צד"ת ח"ג ל"צ מיט צזה].

נז. עובדא ידענו מהגה"ק היהודי מפרשיסחא ז"ע צצואו לצקר
 את הגה"ק הרצ המגיד מקאזניץ ז"ע (צעל עצודת ישראל)

אז נסומע קול השמועה לא טובה ר"ל כי נסתלק לעוה"צ הה"ק ר' צרוך
 ז"ע בק' ומעצויו, ומצבן מומילא כי לא הודיעו זאת להמגיד צעת חליו
 לנענן לא ילעער ומסתכן ציוהר ח"ו כי המגיד הק' ה"י מאלוד וממקירי
 ולוהצי הה"ק ר"ר צרוך ז"ל (ואס ה"י סוחר א' מלכ"ס ומקאזניץ או
 מעדינתו צארץ פאלדאליען סמוך לקאזניץ הקפיד מאלוד עליו שינך
 למעצויו להה"ק ר"ר צרוך הנ"ל) וצצוא הגה"ק היסודי לקאזניץ צחדר
 הח"וין שאל לצניו הקדושים של הרצ המגיד הנחלה אס הוא יודע כצר
 מהשמועה הנ"ל, ויענו לא, ופשיטא כי הזהירו ואשר יצין מומילא שלא
 יזכיר מזה לפניו קום רנוז רניזא הנ"ל, והגה"ק היסודי הלך פנימה
 לחדר המעות להגה"ק המגיד ומקאזניץ והמתיק עמו קוד איזה מינוטין
 אשר דיצר וליחש לחמולה צלציו ומיד נראה אורות הטעה כי הוטצ
 להמגיד הגה"ק ומקאזניץ, ואח"כ סיפר היסודי הקדוש כי לחש לו צלציו
 אשר הה"ק ר"ר צרוך ומעצויו כצר נסתלק מעוה"צ לעוה"צ צאשר
 הצין (היסודי) צעומק חכמתו סזאו סיצת חליו כעת אשר תקיף ל"י
 עלמא טובא (להק' ומקאזניץ) שהוא אוהבו של הה"ק ר"צ הנ"ל ומתדבק
 ומקשר א"ע עמו צכל יום צהפלתו כמו עם לדיקי הדור האמתיים שהס
 צחיים חיותם צפרעו לאותן הדצקים צלצו ומחו ופורק נשמתו ולאשר
 הה"ק ומעצויו נסתלק כצר והוא לא ידע מזה וצעת התקשרו עמו
 (צחזקה סהוא ח') ה"י מוכרח ח"ו לעלות עמו ולהסתלק מעוה"צ ולהתדבק
 קס עמו צעולם העליון וכאשר גילה זאת לו ולחש צלצו אז ידע כצר
 כי אין לקשר עמו צצחי"י הלדיקים החיים צעוה"צ רק צעם רלוון פיצא
 צחי"י המתדבקות עם לדיקים צג"ע כי לזה יס כונה יצחי"י מיוחדת, ולזה
 צחי"י אחרת כידוע ליו"ח ומצין ורואה צספרים הקדושים (וע"כ הוטצ
 לו להמגיד הק' ומקאזניץ ז"ע וחזר חיותו), [ועי"י צד"ת ח"ג ס"א].

נח. כאשר מקפרים מגידי אמת צסס הה"ק א"ח הררמ"ט מרישנוב
 ז"ע (צעל מנחס ליון) כי ילא לחוץ אחר הקדר כשהחיר

קלת הסחר וצחותו זמן הוא תחלת יוני הקיץ ילא אדם לפעלו ולעצודתו
 צצדה והלך ככרי צסיק לפני ציתו למללכתו צצדה, ונתפלל ושאל מה
 זה לככרי צימינו כעת גם צמוץ צעולם כי ה"י דצוק כ"כ צעלמא דחרות
 עד שלא ידע כלל ממוגע ככרי ומליחתן צעולם עוד, [עי"י צהגש"פ סער
 יססבר ספ"י צזה כל דכסין ייתי וייכול (סייכל לאכול למיאצן הנ"ל
 הוא רק ע"י סיה"י צמודריגת) כל דלריך ייתי ויפתח (סירגיש עעס פסח
 אצן חרותנו כנ"ל ואז יתי"י, הגס כי) הספח הכא (ירגיש מיד עעס

הגאולה

לקוטי דברי תורה

כא

הגחולה כי) לשנה הזא בארעא דישראל השתא עבדי לשנה הזאה בני חורין (בצח"י הרגיש עלמא דחרות סנה"י בני חורין) צצ"א].

נש. שמעתי צנס' הגה"ק רצונו ר' מענדל מרימנוב ז"ע צנס קדוש עליון ז"ע לאשר וקובל אללס כי דתן ואצורס רלו צרעצתס לחכמי' דצרי נציאות וצרע"ה וכאשר הגיד כי צליל יוס הצציעי לא ירד חמי כי ע"ק הוא, הנה עשו צתחצילותס וקמו צלילה ופצשו עהמון סנפאר להס ולכל אי מע"ש (לחס וצנה על יומיס) על הארץ כדי סיוכלו להחאות לפני העס סירד המן צלילה ליל ס"ק, והצפרים (עשו מן הסמים כדי סלא יחרוד רמי' נידו) לקטו זאת קודס אוד היום וכאשר רלו הרעפים דתן ואצורס צצוקר ס"ק להראות לפני העס חמון סהניחו סקרותס לא ונלאו מאומה כי אכלותו כצר הצפרים וסי' צזה ויהי ציוס הצציעי ילאו מן העס (איזה המיוחדים כני"ל) ללקוט (מה סהניחו אהמו"ל) ולא ונלאו (כי אכלים כצר הצפרים ערס צואס) ועל זה נאמר עד אנה מאכהס לצמור מלותי ותורתי (דקאי על הרעפים הכיל והמנאכיס ונצקרים) וכו', וזה הטעם צפי' צעלה סקורין פי' המן ע"כ נותנים להצפרים חלקס קלת ומאכלי סנה לצכר חנס הלו, עכ"ד, [עיי' נימוקי אר"ח ס"י סכ"ד מ"ס צצ"א].

ס. מהובר אללינו כי צמון הגה"ק רצונו ר' מענדלי מרימנוב ז"ע נפטר צעיר חסיד גדול אי' עוצד הי' צח צחלוס או חול צחקין לרצו הקדוש הכ"ל כי דוהו צצ"ד סל ונענה ולא ונלאו צו רק עונות מועטים והי' חייצ גיהנס עכ"ז לא רלו לעכשו צעונס קשה מפני עזודת הי' סעצד כל ימיו צתפלתו צכח וצכוונה גדולה, וצלותו פרק נפטר צמדית גאליליעין גאון חריף אי' ונפורס אשר עסק כל ימיו צפולפי תורה וגס היו לו עונות מועטים ומפני זכות התורה לא רלו להורידו לגיהנס רק כדי סייצלו סניהס עונס עונותיהס נתנו אותס על י"צ חודס צהיכל אי' היינו סזהו עסק סס צתפלות וצקשות צקולות וצנאות כדרכו צחיים חיותו (כן עושים סס צעוה"צ כנודע צספת"ק) והגאון הכז' עסק סס צתורה צעיון גדול ונמרץ ותקולות האלו סל מחסיד המהפלל ונצצלו ומאוד את הגאון הלמדן צעסקו צעומק העיון והפריעו את נחצצתו ולווח עליו מדוע יצצל אותו מלימודו והוא לא ססגיח צו לצטל תפלתו צקול ולעונת זה הלימודים סל הג' היו למורת רוח להחסיד הק' הלו מלצד כי הג' לעק עליו ככז' ומאוד חרה לו על ככה מדוע ירלה למנוע אותו מעצודת סס"י וכל עלמותי תאמרנה הי' מי כמוך צתפלותי ותג' הי' נראה כותעתע צעניו אך הוא נוסג להתפלל צחוך זמן קלר רק חלי' סנה או סעה צצוקר וכמו חלי' צערצ וגס זה צחשאי ולא יותר ולא הצין איך הוא גומר תפלתו ומר כ"כ וע"כ סקינו מרגיש אהנה ויראה ואס צוערת לה' צתפלותי, ועיי' עוד יצעף לצו וילעק על החסיד המהפלל צאש חמיד חוקד על המצח לצצו כראוי וצזה ילאו סניהס י"ח יסודי ולער גיהנס, עכ"ד, [ועיי' צד"ת ס"צ ל"ז ספ"י צזה הגומי' צצ"ע ע"ה] כל לדיק ככות צחופתו סל חצירו]

ק"א

סא. שמעתי נסם הגה"ק (צעל אוהב ישראל) האגד"ק אפמא ז"ע כי זזאת תצחנו כמה שיש להלמד עוד סצצ' חק חלק חלקי נקדושת נשנות ישראל כמה שיש לו חלק בנסיבת נדקת רונצמח"נ ז"ע לחת"ק, (עיי' לעיל אות כ"ו) [ועיי' בד"ת ח"צ ל' ו"ש צזה].

סב. מהובר צידנו נסם הגה"ק אפמא ז"ע (מ"כ בונעצ"ז) שהאריך פ"ח בתפלה ציותר ואמר לח"כ שהגיד אז מלילה חדשה על אדה"ר לתרץ חטאו וצא אליו אדה"ר לתחזיק לו קוצה בעד מלילתו הלו, כי מ"ש לאדה"ר לא תחבל אוננו וגו' הוא סייך לתעניש רק לחנשים שהיו אחרי אדה"ר סידעו כצר שהליווי ואזורה עם הונעשה אשר יעשה או ימנע ומונה א' הם ותלוים זצ"ז שהינעשה לריכין לעשות כפי אזורה הן או לאו ונשא"כ הוא א' אדה"ר צעולם ולא ידע עוד כי זהו חד כמלוין לא' שלח לעשות כן היינו אשר ככה ל"ל הפעולה בונעשה ג"כ עדוייק כן עכד"ה, [עיי' בד"ת ח"צ ל"ה שנזכר דצרו הקדושים].

סג. מהובר אללינו נסם הגה"ק אפמא ז"ע שח"י דרכו נקודש להיות מנשעני צמילי דתבמהא ונולין ללד עילאי ידצר וכ"פ הלנוע וכיקה הדצרים בלשון חידות וגזומח עד אשר תשהונוס כל קוונע ואינו ונצין (וצאוונ דצרו ז"ל עוקו וני יוס) והגיד פ"ח מה זה אחירא כ"כ מציאתי לעולם העליון (אחרי פטירתו) ונמלאכים קומרי הפתחים של היכלות ג"ע הלח אס חוננע ונלאך א' אהן לו (ונאשר חקח עוני) חשיטה א' של צצר א' של לחס מיני ונתוקה וכזאת לא בעס הנלאך מינוי ועיי' כינסקונו לג"ע וצשער היותר גדול וזה ומונייה א' קס היותר גדול אהן לו צקצוק יין טוונ ועתיק וזאת לא טעם ונעולם ע"כ כינסקונו גם להיכל היותר גדול וכן כיוולא עכד"ה, [ועיי' בד"ת ח"ג ג' צזה באריכות].

סד. עיבדא שנעני ונאצותי הקדושים ז"ע אלל תרה"ק מהרא"ר ז"ע הנקרא צפי הכולס ששאלער ז"ע, כי היחה אלמונה א' נשכינותה עם שהי בנותי וצעלה הנונוח ה"י יר"א מוחזק ומקצב צעיני העדה כי על כן גם לאחר ונפ"י החזיקו ציד אלמונותה שקנו חללה מי דצק (ונע"ד) ועיי' הח"י היכולה צידה לחשיא שהי בנותי הצתולות שהגיע לפרקן, ויחי היום וחלפתה אלמונה ונחלה ונסוככת והגיעה עד קערי ונות וצנותי הנ"ל הלכו לדפוק לבית רבס ונארא"ל הנ"ל לבקש רחמים בעד אונס (צידעס כי אס ח"ו תוונת אז צטל הנקסחר הנ"ל וילטרכו הונה להיות וננחזיר"י על הפתחים או להשכיר ח"ע לשפחות כי מי יסדך ח"ע עם יתומים אונללות צלי ונשצן ונשענה) וצעת אשר אונס היחה גוקסת ותתקצלו כצר ליציאת נשמתה רלו הונה (בנותי) לבית שכןס האדמו"ר הנ"ל לעורר רחמים צצכי נורא, עוד צה נשנותח יקוו לרפואתה, ויען לחס הח"ק סיציאו לו וודה עם מי דצק שלחס וילכו צזה על צית החיים על קצר אציחס הננוח הנ"ל ויאמרו לו כי שלח לו זה לכבוד האורח (גאסט) סיחי' לו נקרוצ היינו אונס (פתינית) ונשינעס הדצרים האלו כתבבלבו נרוצ לערן ונפלו לארץ

עד שהוכרמו להקולס ולהחיותם צמים קרים, ויאמר להם הרצ לכו לציחכם כי כבר הוטע לאמכם ותתרחש לגמרי צעה"י, וכן ה"י כי צלותו רגע החלו להיות צהולכית הגוססת קיומי העצה ומרגע לרגע הוטע מלצה וקצף לחימה בקרוב ותמי ללות ולפלא, ואנשי ציתו של האדמו"ר שה"י שנים צמדו צשועס מדצרים החלו שהגיד להצתולות החלו בני המוככנת המה המה וכתפללו עד מאוד היחכן צגדר החכסי לצטר צורה רעה ומרה כזה להס צעת ל"י להס שמוגיע לידס ונפעס כחשר ה"י שפלו לחרץ צחולקתס ככו', וכחשר הלכו הצנות לציתס ומצטרות העצת אונס הגיד להס הרצ לחכסי ציתו אל תתפלל על המוחזת החיומה הזאת כי הן אמה האשה החלומה היא אשה לניעה ויראת ה' כחשר יחזקוה צלומה, אולם צנותי' אין תוכס בצרס ומפני העליהס ה"י נגזר הדין ר"ל על אונס, אך צראותי גדול הלצה סיגיע מזה כחשר אמרתי להס הצצורה הזאת סיככו להגיד על קצר אחיחס ככו' אז נפלו לחרץ והרגיסי כקר צלצס טעס מיתת אונס ר"ל, ועי"ז קיבלו צצר המה העונס ומיד כתרפחה אונס, עכד"ה, [עיי' צד"ת ח"ט ק"ז שפ"י צזה הגמ' (צרכות דף י') ע"א צחזק"י שחלה ועיי"ש].

סה. מסובל צידנו מעשה מהגה"ק מרה יעקב יצחק היהודי זי"ע מפרשיסחא אשר לגה"ק המגיד מקאזניץ זי"ע שה"י זקן מופלג וחלס וככל עת שגצרה חולשתו סלה אחרי היודי הק' לצל חלו צעגלה וצזמן קרוצ מפרסיקחת לקאזניץ לצקרו (עיי' לעיל אות כ"ז) והגיד המגיד הקדוש הטעס לחשר הוא זקן והסלים נעשו כצה, ומלל סכצר הגיע זמנו להסתלק מן העוה"ז ע"כ סולח אחרי סיהודי ומדצר עמו ד"ת ועצודת ה' והיודי הוא עילוי גדול חריף ועמקן ושווע מומנו צכל עה עלות צדרכי ה' ומחודקיס סנמלל סלריך לחיות עוד להסלים הדרך ששוע מומנו כעת צתוך דיצוריו עמו כן הגיד המגיד הקדוש לצכו הקדוקיס זי"ע, [עיי' צד"ת ח"א כיה שפ"י צזה הגמ' (סנהדרין ק"א ע"א) כשחלה ר"א אור עקיבא כלום חסרתתי מן התורה כולת וצ"ו עיי"ש]:

סו. שמעתי צסס היהודי הקדוש מפרשיסחא זי"ע שהגיד טעס על מנה סנוהגיס גדולי תורה החקידיס כסיפגוש את חצירו ג"כ ת"ח גדול יכצדוהו צאכילה וסת"י קלת, לא כן אלל גדולי התורה האשכנזיס המתנגדים (ציוניהס) מיד יתחילו לעקוק ולפלפול ד"ת זא עס זת, והגיד עפי"ד הגמ' (ע"ז דף ל"ו) גזרי מוקוס ד"א סיינו ע"ז ותרי יס לו סייכות ודציקות אהצה עס חצירו כ"כ ע"י האכילה עד סיגיע לעצוד עצודתו מכ"ס לעצודת הש"י סיק סתחצרות לטובה ככ"ל ע"י האכילה מוסל"כ צלימוד התורה צלצד מלינו צדצרי חכז"ל (חגיגת פ"צ) ור"מ סיכי למד תורה ומחר ומשכי תוכו אכל קניסוהו זרק, תרי סע"י לימוד התורה לצד לא ה"י לו סייכות כלל לר"ת עס אחר אפי" סלמוד חללו מוסל"כ צאכילה סיק סייכות לצוה צצרית אהצה ככו' ע"כ נהגי לכצד ומקודס לאוחצו צמאכל ומסתת קלת, [עיי' צד"ת ח"צ צ"י ק"ז].

לקושי דברי תורה

סו. שמעתי וי"ח של הגה"ק היהודי מפרשיסחא ז"ע כי צנו של היהודי הק' הוא הגה"ק נ"י אשר ז"ל חזק"ק פארקוב, צה"ו נער פחות ונצ"ן י"ג ה"י חולה ומסוכן ר"ל עד כי עמדו עליו צטעו יליאת נשמה ר"ל וחנסי הח"ק המוחזקים למצניס אמרו שכבר נות ויבסוהו, וע"כ היהודי הק' חציו קרע כדת וצרך צרכת פדין חמת נסס ומלכותו, ואח"כ ראוהו ונאכסי הח"ק העומדים עליו כי עוד נשמתו צו וידפק צו לצו קלת ואמרו זאת לציו. ואמר היהודי הק' ופתח צתפלה לציו סצטמים, רצט"ע הן צני זה עדיין חינו צר ונלות וצר חיובא מנ"ס צר עונשין אך זאת ה"י צחטאי וכיון שכבר קצלתי עונסי שכבר צרכתי נסס ומלכות וקרצתי ר"ל ע"כ כתייחשתי צודאי וכיון שקצלתי לערי לגמרי נזה וצני עדיין חי ע"כ רחם עליו ככ"ל ותחיתו ופדפסוהו, וכן ה"י וסצ רוחו ונתחזק וכתרפא וגידלו והוליד צניס וצני צניס ככ"ל [עיי' צדי"ת ח"ד כ"ח ו"ט ענין צזה ונקורו צנוסי (ר"ה י"ז ע"א ר"ה צרי דר"י חלש וכו').]

סח. שמעתי נסס הגה"ק היהודי מפרשיסחא ז"ע שאלך צחיתו צלוצלין לדצר (ד"ת ופלפול) עם הגלחו ונ"ה עזריאל ז"ל סנקרא ראש הצרזל, וסאל אותו הגלחו להיהודי הק' הנה שונעתי רצכס (זהו הגה"ק רצינו החוזה מצוברין ז"ע) נוהג נדת חסידות צחיתו צצית המרחן והזיעה לוקח אהו כונה ונסרקות ונשחילס לצכ"א העומדים קציצו סהולרכו לסרוק ראסס כדי לעשות גנ"ח סס צחיתו צצית המרחן שלח יח"י צלח ונלות גם סנה ותלח הוא נגד גנ"י ונפורסת (ונחות מ"ג ע"צ) סדוד המלך ראה עלמו ערוס צלח ונלה חנר חוי לי סשעמוד ערוס צלח ונלות וכיון שכזכר צונילה סצצטרו כתי"צצה דעתו, והלח ה"י יכול ליקח אהו ונסרקות ליתנס לצכ"א ויקיים גנ"ח ולא יח"י סס ערוס צלח ונלות, והסיצו הגה"ק היהודי המהני על כצודו הרצ שלח זכר ונסנה ונפורסת צסנהדרין לחין רוחלין עם המלך ע"כ לח ה"י יכול לעשות המלך דוד כן ונשח"כ רצינו ספיר עושה, עכ"ד, [עיי' ד"ת ח"ו כ"י].

סז: סיפא לי מופלג א' אשר למד צנערותו חלל זקנו סה"ג סיסיס חזק"ק לזמנר ז"ל, וזקיכו סיפר לו צארכה איך זכה וצח ציוני עלומיו צפעס ראשונה להסתופף צלל הקודס היהודי ז"ע, צחיתס צכפר ונתן לו צעה"צ (ליהודי) חדר קטן מיוחד להתפלל שחרית והוא (הרצ סכ"ל צחית חזק"ק) שינסו קודס התפלה וראה דרך החרכיס מהפתח איך שלצט היהודי עו"ת (וצחיתו עומד אז כצר קודס סדוד) וזרק עלמו לארץ ונעץ לפרני ידיו ורגליו וצקול נעים סיורד חדרי צטן חנר, רצט"ע אז דיח וועסט ויך ווארפין חין דיח שחול תחתי חריין ויעל איך דיך דארט חויך דינען" סודו כה' קראו צטנו סודיעו צעמים עלילותיו וגו' ויוכלו לסער צנוקלת עכ"פ הרעדה וחלחלה ורוסס אש צלצצו אשר עשה זה צראותי המחזה, וצטנעו סדצרים סאלו ונפורס יולא מפי גלחו וגדול צקדושה וצטיהרה וכו' ונחז והלחה בתדצק נפסי ליהודי הק' ולדרכי חכסידות צאונת צתורה ועצודה וכו' ואנחנו כיקסה כלימה

כלימה פנינו ונסכנה נסתנו בזכרנו וזה כחנו צויענו עצדחנו ה' ירחונו ז"צ, [עיי' זד"ת ח"ו ע"ח].

ע. מקובר ומהרה"ק רבינו ירחמיאל מפרשימחא ז"ע כי אחרי פטירת אביו מרן הגה"ק היסודי ז"ע רלו ליתן לו פדיונות ולקבלו לרבי, ומי קבלו אז ונתלמידי אביו ז"ל לבקש על ככה שיקבל עליו הרצנות חתף עליו קרדוס שהי' מונח צדיתו כדי לאיים עליו, ואמר לו בהתראה ואזהרה ברח לך כי אחז"ל הצא להרגך השכם להרגו והרצנות (להיות אדמו"ר) הוא הריגת הנפש, ר"ל (והנחטיא את חזירו יותר מן החורגו) [ולא קיבל עליו אז כידוע מרוב ענוותנותו בחכמות תורתו ועונק קדושת לדקתו, והי' אומן נפלא בחיקון המורה שעות ומתפרסם מיגיע כפו, רק אחרי כונה שנים (בסיבה הידועת) ומאז קיבל עליו להיות מנהיג ואדמו"ר ונהרו אליו מכל אפסים ונתגלה ונתפרסם סמו והי' פועל ישיעות ונפלאות בקרב הארץ ז"ע], [עיי' זד"ת ח"ד י"ג שפ"י הגנ"י (מנחות ק"ט ע"ג) האומר לי עלה אני כופתו וכותנו לפני ארי עיי"ש].

עא. שמעתי נסם הרמ"ק מו"ה נתן דוד משידלאווצי ז"ע [בזה"ק מוהר"י מפרסימחא] בהיותו בק' לאזו נס"ק אלל רבינו הגה"ק צעל דברי חיים ז"ע לוח רבינו זד"ח צעת השלחן לומר תורה והוא (הה"ק משידלאוולי) הי' דבק בזהב וחינות רבו ציראה גדולה כנודע ומתירא לומר תורה בפניו, ועכ"ז לא רלה להמרות פיו קלא לומר ע"כ פתח ואמר (צפ' שמיני) „וישמע ונסה וייטב צעיניו” כי צכל פעם הי' נסה אומר הורה ואהרן קומע וכאן נאמר „ויאמר אהרן וגו' וישמע ונסה” (מולא שאהרן אומר ד"ת ונסה שומע) „וייטב צעיניו” (של נסה כי ראה שטוב יותר לקבל ולקומע ד"ת ונלאומר) וצוה ילא י"ח אמירת ד"ת לשנווע ומדברי רבו חכ"ל, [ועיי' זד"ת ח"צ כ"ג].

עב. בהיותי מלפנים ומתגורר צביאלאצבעג סיפרו לי ת"ח אשר זכרו את הה"ק מו"ה נתן דוד ז"ע משידלאווצי כשהי' הולך צעירו להיות סנדק בצרית מילה (ומהקתם צעת הקור קלא היו יכולים להציא הילד אליו לציהמ"ד) ואמרו לו שהולכים אתו לקלר הדרך צמצואות קטנים והוא לא רלה לילך רק דרך רחוב הגדולה והסיב ננסם כבוד המילה ע"כ שומעתי, [עיי' זד"ת ח"ז ס"ב מקור לדבר צפ' ר"א דמילה (שבת ק"ל ע"א) קלא צעעת הסכנה ועלתו לכסין של מילה צנשא צוק לעין כל עיי"ש].

עג. ישמעתי צנערותי ומחותי הראשון הוא דו"ז הרמ"ק מו"ה שרגא יאיר ז"ע מביאלבזעג (אחר פטירת אמו הלדיקת הרצנות משידלאוולי ע"ה) עה"כ לא תירא לציתא ומסג וגו' כי לריכין להתפלל לתכל ניוס הדין צג' מיני עונשין ר"ל על הנשמה לטהרה ולנקותה והוא שטופ"ס לציין געיל"ה ר"ת של"ג עכד"ק, [עיי' זד"ת ח"צ קט"ו שורש לדבריו צוה"ק פ' בהעלותך (דף קכ"ג ע"א) ועיי"ש].

עד. שמעתי מדו"ז הרמ"ק מו"ה שרגא יאיר ז"ע משידלאווצי שאמר

שאוורים

ך

שאושרים צמוסיק ויתן לך (ג"י מנחה) ונטל השמים (ג"י דעת) שהוא לקיימנה טבא בתחלת הסבוב שיתן לך מנחה בשפע רב אך ל"ל ונטל השמים ג"י דעת כנז' כי בלא דעת נפש לא עוזב והוא עושר שמור לנצליו לרעתו ח"ו ע"כ ל"ל סיה"י עם דעת שיצין וישכיל בדעו ושכלו כדת ונה לעשות בהמנחה לעבודתו ותורתו ית"ש עכד"ה, [ועיי' בשער יששכר ח"א שפת חים אות ז].

עו. שמעתי שהרשיק המפורקים מו"ה ירחמיאל מפרשיסחא ז"ע כיצד את הגה"ק ממאגליניצא ז"ע שצא אליו על ש"ק פ' תזריע לפרשיסחא לומר תורה והה"ק ממואגלינילאל לא רלה לקרצ ולומר ומענינא דפרשה עה"כ ,ולקח הכהן המטהר את האיש המטהר ואותם לפני ה' פתח אהל מועד' ופי' ולקח הכהן המטהר (נקרא הכהן הלדיק במצואר צוה"ק המטהר נפשות ישראל) [כוותו ה"י על הה"ק הר"י ופרשיסחא טבא אליו שהוא צנח"י הכהן המטהר נפשות ישראל] את האיש המטהר (נקרא האיש הלדיק המטהר נפשות ישראל אך אינו לדיק גדול כל כך לקרוא צנח"י כהן המטהר רק על כל פנים איש המטהר כנז' ולהיותו גם היא מטהר נפשות צנח"י) ואותם (היינו אותם האנשים הצאים ומסתפחים עם האיש המטהר כנזכר) [כי הרבה אנשים באו אז עם הה"ק ממואגלינילאל אתו עמו לפרשיסחא] והעמיד אותם לפני ה' פתח אהל מועד היינו שהלדיק הגדול צנח"י כהן המטהר כנז' והעמיד אותם לפני ה' (במדרגה גבוהה להעלותם ולזכותם) וצוה ג"כ יל"א י"ח אמירת ד"ת כאשר נלטה והגיד בחכמתו ומענינו עכד"ה, [ועיי' בד"ת ח"צ כ"ד ו"ש צוה].

עו. מהובר בידינו כי צעה צא פעם ראשונה זקיני הרשיק מוה"ר נפתלי מראפשיץ ז"ע (צעל זרע קודש) ציוני חורפי לפני רצינו הגדול והק' צעל כועס אלימלך ז"ע, וכאשר הודיע (זקיני) לסוחר הפתח כי הוא צן הגה"ק מוה"ר' אצד"ק לינסק ז"ע וככד הגה"ק מוה"ר' הרוויץ מוה"ר צבורג ז"ע וגידל יחוקו למעלה בקודש כודע בשערים אז ענה ולומר הגה"ק צעל כו"א ז"ע "מיוחס" קשה לפני לקבלו ולהדריכו בדרך ה' כי טצע המיוחס קלא ירלה לחזור בתשובה עכד"ה, וכאשר שוע זקיני הק' ז"ל אחורי הדלת את דצריו התחיל לבכות בקול ולעק מנה חני הי"צ כי נולדתי אלל חצי ואני הלדיקים צמעסיהם, ואשר הנה מיוחסים עוד מוצותיהם, וכאשר שוע רצינו צעל כו"א את קול צכ"יהו לוח להכניסו לתוך חדרו ופי"קו דצברים, וסיפר לו כי הוא מכיר את קדושת חציו הרשיק מוה"ר' מלינסק ז"ע עוד ונקדמא דנא ואלרצא הלל מיוחס כזה אם ירלה צלמנה לעבוד אה ה' זכות אבותיו ומקיימתו להלליה בעבודת ה' אך הוא הגיד דרך כלל כי המיוחס על הרוב מנהגהו וקומוך על זכות אבותיו ואינו כזהר צומעסיו וצפרטו שאינו חושב לתקן כראוי ולסוב בתשובה עכד"ה, [ועיי' בד"ת ח"צ מ"א דמוקורו צומס' (מנחות כ"ג ע"א) אי צר אוריין הוא יאה וכו'].

עו. שמעתי צסם זקיני הגה"ק מראפשיץ ז"ע שהשתדל פ"א לקנות פירות ציוקר גדול צעת שהציאם וחדש (בחיותו צוויץ)

כדי לנרד שחיינו (עיי' לקמן אות פ"ה) [ועיי' דג"ת ח"צ ק"א ח"כבות
דג"ר זכ"ת שחיינו ועיי"ס].

ע. נודע זכ"ת הגה"ק מראשי"ן ז"ע כסמנרכים שהזיווג
יעלה יפה היינו שלעת"ל ז"צ זיוס שהוא יפה היינו זמקוס

הוא"ו של קס הוי"י יהי עוד יו"ד קני' וממילא יעלה מקסר הוי"י אדני
קסא כעת ל"א ולז יעלה מקסר יפ"ה (ל"ה) וז"ע שהזיווג (יהי אדני)
יעלה זמקסרו יפ"ה עכד"ק, [ועיי' דג"ת ח"ה ז' ז"ע ז"ה].

ע. עוברא ידענא אשר ספרי לנו זקני ת"ח מגדולי הדור ז"ל כי
זקני הגה"ק מראשי"ן ז"ע הי' פ"א חלה (אשר נתרפא

אח"כ ומולי הלז) ובתוך ימי חליו האלו לא דיבר איזו ימים קום דיבור
וכאלס לא יפתח פיו ומה שהלטרך זכחיות או מה קסאלו אותו על
הכל הקי"צ (או זיקס) זרנוז ידיו זלי קום דיבור, זכיו ואניס נתייראו
ומאוד זחשזס כי חליו אנוסה ומאוד עד כי ניטל ממנו כמו הדיבור ל"ע
אומס הרופאים המזכיים העידו כי לפי השערתס אין המחלה זכזדה
כ"כ עליו עד קלא יוכל לדבר ע"כ לא ידעו מה זה אשר לא ידבר
כלל ואח"כ הוטז לו ונתרפא, קאלו אותו זכיו מה זה הי' קלא דיבר
כלל אז איזה ימים והקי"צ כן אמת קה"י יכול לדבר אז רק מפני חליו
הי' חלוס זגופו ומוחו זככלל אס קה"י זדעתו ודיבורו ע"כ לא הי' יכול
(מפני חולשתו) לדבר כל דיבור זשיחות חולין זעווק כונתו זיחודים
עליונים (כנוו קה"י דרכו זקודס) ולדבר קיחת חולין זלי כוונת
הרציות לא רלה לעשות דיבורו חולין זלי עווק הזכונות ויחודים
ולזה לא רלה לעשות דיבורו חולין זלי עווק הזכונות ויחודים ולזה לא
דיבר אז כלל רק שהנוס זרנוז ידיו וכיולא ככ"ל עכד"ה, [ד"ת ח"ג ע"ז].

פ. שמעתי זכ"ת הגה"ק מראשי"ן ז"ע קודם פטירתו לעו"ז על מיוורת חכז"ל

זכרייתא דר' ישנעאל, כל דבר (היינו הלדיק שנקרא דבר א' לדור)
קה"י זככלל (ישראל זעו"ה) וילא מן הכלל (שנקתלק זעו"ה) ומכלל הדור
הזה) לא ללאוד על עלמוז ילא (נעו"ה) ולא זעונו וזחשזרונו הוא) אלא
ללאוד על הכלל כולו ילא (לכפר עליהס כמו קאחז"ל כי מיתת הלדיקים
מזכרת על כ"י) עכד"ה, [ועיי' דג"ת ח"ה י"ט קפרס גס יתר הזכרייתא].

פ. שמעתי זכ"ת הגה"ק מראשי"ן ז"ע קודם פטירתו לעו"ז על מיוורת חכז"ל

פ"א זכ"ת דרך נשל למלך גדול קה"י לי זן יחיד
אחז וכמווד וכלום חקר לו זכז"ת המלך יהי' לזמן מה קמו עליו
המקטריגים כי חטא נגד אציו ונגד זית המלכות והנה מלך זמקספטי יעוד
ארץ זחכרח הליג את זכי האחז כקאות למקספטי לעיין זדינו וילא
עליו מוקספטי חרוץ לקלחו לזיחקים זכז"ת מוקסר עד י"ט זמקספטי וכן
הי' שהזכז"תו לקס ויקז זכז"ת א' אשר החלונות היו למעלה ראש
זאופן קלא יוכל אפי' להזיע החולה, והי' לזיזה יוס עזר דרך קס
קר וגדול א' מדידי וקרובי המלך ועוד לפני אותו זית קיזס קס הזן
מלך, והזן שהוא כמזעו קול קסר וידיד אציו הלזה התחיל לזעוק זכזכי
וזקק ודקס זקלום אציו וקאל האס המלך אציו דוקס וזכר עוד עכ"ס

ונמני ונמנצי ולא סכח ונמני לגמרי ח"ו, וזהו "הוסענא למענדך דדסינו" שאנו לועקים לאצינו סצטונים לצל סכח נאחנו ועוד ידרוש אותנו לטובה ולישועה קרובה, עכת"ד שמועתי, [עיי' דברי קודש תרל"ז וצפ' סער יששכר מאמר יסע רצ אות יצ].

פב. שמעתי צסס זקיני הגה"ק רצינו מהרצ"א (צעל צני יששכר)

ז"ע נדינו, צעת שהי' נסיב צכבודת חתונה או סצע צרכות הי' נדקדק ליקח כוס רציעית יין ולכצד לחתתן לשתותו כדי ליזחר צדרז"ל (צרכות וי' ע"צ) כל הנחנה ונקעידת חתן ואינו נשמחו עוצר צלחו [עיי' צד"ת ח"א ח'י] ומי יוכל להלטדק צלדק לומר סקייס זה לשתחו צאמת אך עכ"פ קייס צפסקות הדצרים מ"ס ויין ישנח לצצ אנוס ורציעית יין הי' סייעור שמוחה ליו"ט וכיואל וא"כ קייס צזה שהוא צכלל ונשמחו לחתתן, עכד"ה, [עיי' צד"ת ח"א ח'י].

פג. מקובל צידנו צסס זקיני הגה"ק מהרצ"א (צעל צני יששכר)

ז"ע כי ילמדו גמרא קודם כל תפלה צצוקר ועיי' יס עלי' לתפלתו למרוס עיי' מלאכים נושא הכסא ומעלים תפלותינו מייכאל צצריאל רפאל אוריאל ר"ת גמרא, [עיי' צד"ת ח"א ח'י].

פד. שמעתי ונאצותי הקדושים ז"ע כי זקיני הגה"ק רצינו מהרצ"א

ז"ע נדינו, הקיץ פ"א נענתו צס"ק קודם ננחה ולאמר נחגלה. לי זקן ח' ולאמר לי (צפי יתרו) וישמע יתרו דרז"ל ופירש"י וזה שמועה שמוע וצח מלחמת עונלק וקריעת ים והנה זהו רמז צתיצת ויסנ"ע ר"ת שמו"ע מלחמות עונלק זקריע"ה י"ס, עכד"ה, [ד"ת ח"א ע"ח].

פה. שמעתי צסס זקיני הגה"ק מהרצ"א ז"ע שהי' דרכו שלא

לחזור אחרי פרי לצרך על סחיינו ולאמר על הקיעת סופר ונטילת לולב וכיואל על מלות הגדולות החציצות כמו ליל פסח וצרכים סחיינו ועל כל פרי קטנה (המזוי' ואינה חסובה) שנתחדשה לחזור אחרי' לצרך עלי' סחיינו כאלו הוא סוח אללי צחסוצות כמו המלות הגדולות והנוראים צקדושתן הנ"ל ואין זה צצוד המלות הנ"ל, כן הגיד צחכמת לדקתו ונחסתם עוד כונה הי' לו טובה גנוז צגוי' צצריו הקדושים, [ועיי' לעיל אות ע"ז] (ולעומת זה שמועתי צסס לדיק ח' ז"ל נדורותיו שהי' נדקדק צמותר ונמדד לצרך סחיינו על כל פרי ופרי ולאמר כי זה נסוגל לאריכת ימים והוא הדצד שאמרנו כי זהו כ"א לפי דרכו וסיטתו צמילי דחסידותא צעיניס כאלו לפי סורש נענתו, [ועיי' צד"ת ח"א ס"א צאריכות].

פז. שמעתי צסס זקיני הגה"ק מהרצ"א ז"ע ספי" עה"כ "שמה זבולין

צלחתך ויששכר צאולהיך" כי זהו יששכר העוסק צתורה וזבולין עוסק צפרקנטיא ונחזיקו (ואמר צרוז ענוותנותו לחסידים הצאים אללו) שמה זבולין צלחתיך (כטיאלת לנכוע להרצ ואתה צצחי עוסק צמו"ו ונחזיק צידי הרצ העוסק צתורה ונחפכלל צעדך ניד כטיאלת הוכל לשנח ניד כיון סכונתך לט"ס, אצל) ויששכר (העוסק צתורה צעד זה סנחזיקך זבולין חצירך) צאולהיך (אליך אצוה צאולהיך סיניעה צאישון לילה וזה סאתה עוסה אס לומר אתה כראוי ולק"ס

לקוטי דברי תורה

כא

וסלח לזכות זמנך ח"ו) עכד"ק, [עיי' דד"ה ח"צ קי"צ חריכות זזה].
פז. שמעתי נסס זקיני הגה"ק מהרצ"א זי"ע שהיה לו עשיית
 (לאנטערנע) של כסף עם זכוכות וד' לידה וזתוכס
 ונורת כסף להדליק נר של חוכה ואמר כי תהי' לו ללורך צעת זיאג"ל
 שאז ידליקו מזחון (ולאשר יהי' עוד זתחלה כד' הרנז"ס כד' שמואל
 שאין זין עוה"ז לימות המשיח אלא קיעצוד ונלכיות זלצד) ויש חשק
 סיכנה הנ"ח ונחנות הרוח הונקצת זחון ע"כ עשה הכלי לאנטערנע
 הלז, עכד"ה, [ועיי' זנימוקי או"ח קי' תרע"א קק"א וי"ש זזה].

פחי שמעתי נסס זקיני הגה"ק צעל בני יששכר זי"ע שהי' נזחר
 להדליק כ"ח ניד אחרי ערצית ונזש זתוך חלי סעה
 ללה"כ אך זניו הקדושים וכל גאוני הלדיקים רצותינו ועמס הגה"ק צעל
 דברי חיים זי"ע וכהנה רצים וגס שלימים הלדיקים: תזומים הדליקו
 זכל לילה אחרי כונה קעות ללה"כ ונרוז הכנות וכונות שהי' להם ערס
 המנות הגדולה הזאת התגלות אור הגנוז, [זנימוקי או"ח תרע"צ קק"א].

פט. שמעתי וזקני עירנו כי זתיות זקיני הגה"ק צעל בני יששכר
 זי"ע אדפ"ק מונקאטש הזיאל לפניו א' מאכ"ש רעלעפט
 קנתן לו הדאקטר דפה (יהודי ורופא הקאנוידלט) צעד החולה שהי'
 לו זתוך זיתו ושאלו אס לוקח התרופה הזאת ועיין זה והסיז ניד
 "עוד הקר זו א' וקמונני ההרופה שלריכין לערז צו" והיאל הגיד זאת
 להדאקטר, והדאקטר זסמעו זאה ראה וזכר כי כן סכח לכהוז זתוך
 הרעלעפט החלק ומקמונני ההרופה אשר הוא העיקר לרפואת החולה
 הל, והדאקטר הרופא נזהל ומשהומס ורן וזאל לזיתומ"ד ונולל אה רזינו
 אחרי התפלה, ושאלו יאמר נאל רזינו וזכין ידע זאת שחסקרהי עוד
 חלק א' מה שלריך לערז זתוך הרעלעפט הלז, ונוזן מונוילל כי הרופא
 יהודי ופושע (גס זיניחס) לא הזין זשום אופן האיד הוא ידע זאת
 זרוה"ק וקוד ה' ליראיו וזריתו להודיעס זי"ע, [עיי' דד"ה ח"ד ק"ו].

צ: שמעתי מאלאזמור"ר הה"ק מחר"ש זי"ע ונהננה אזי זקיני הגה"ק
 מהרצ"א זי"ע [ואלו כאמנין להעיד זגודלתן מה שראו
 זקטנין] אשר זלילה אחר חלות שהי' בזר אחר סינתו וקס לחלות לא
 הי' זולע לתוך כרסו הקאווע או טהע קסחה רק מעט וזעיר ניד
 זזרכתו, ואח"כ הי' לוקחו זכל פעס לתוך פיו (כשהי' חכ מאלוד)
 ואחזיקו זמן קלת ופלטו כמעט כולו לכל הכוס והכלי, ואמר מדרכי
 הרפואה אחר סינתו קלת סיחנס ויצריא את חכו זתוך פיו צעורקי'
 הזאים לתוך המוח קציז קס לעוררס ולהפיגס ודי זחכו וגרונו- אזל
 לא זלעו לתוך מעיו כנז, [ועיי' דד"ה ח"ה ל"ז שהעיר מקורו זנס'
 סוכה דף ו"ט ע"ז].

צא. שמעתי נסס קדוסי עליון וזפרט מנס זקיני הגה"ק מהרצ"א
 זי"ע שאמר פ"א זצת לרה והתמרנר מאלוד זלמורה,
 רזק"ע גלוי וידוע לפניך שאודוה הגאולה שלימות אס היינו רוליס יכוליס
 לחככו לסצור החונית המפסיקות לפתוח הונקעליס ונוקגרות וכך אמר
 זל"ף

לקושי דברי תורה

צ"ל. מיר וואלטען מוירען געזראכען שלעקסער אויף געריקען וואך
 מה נעשה ואתה ית"ש השצנענו שלא לילך צחוק יד כמיש השצנעתי
 אחכס וגו' (והיינו שלא לילך זכח הסכרתי ח"ו נגד רלונו ית"ש קודם
 הזמן כמ"ל אבל לא שלא להרבות בתפלות כי אדרגא ידוע דרכו בקודש
 כי כל ימיו הרבה בתפלות וזכויות ומעורר אחרים רק על הגאולה
 שלימה). עכ"ה. [ועיי' צד"ת ח"ו קי"א מ"ש צזה].

צב. בר הוינא טליא שונעתי אלל מו"ז הקדוש ז"ע מה שאירע אלל
 אי משני הלדיקים או הגה"ק בעל בני יששכר ז"ע או נגה"ק
 בעל ישמח משה ז"ע, שגא לפניו יודי כשר אחד הם והתנלל
 בהשתפכות נפשו להיות כי יש לו צן והוא צציתו עדיין מתנהג דרך
 היקר תחת השגחתו אבל עתה נלקח לעבודת ה'אלה של המלכות וידעתי
 ויראתי כי אם צין בני חיל של גוים יתערב בהם וילמוד מונעשיהם
 וישכח מדרך היהודית וע"כ הוא שואל ומצקס מהרצי אם מותר לו
 להרגו צלילה שזרוק עליו אצן כדי להמית את נפשו צעודו איש יודי
 צטרם ילך לאיש לצא ויתכבדי מעשיו לאצניו שצטמיים, והלדיק השיצ
 לו ח"ו זהו אקור לעשות אך להי' היסועה, אבל הלדיק נתפעל מאוד
 צצנעו מפורש יולא מפי איש פקיעו שאלה כזו שהוא מוכן ממש לעקוד
 ולקטוט את צנו עצור קדושת ית"ש והורתו שלא יחטא. [עיי' צדצרי
 קודש תרל"ג שפי' צזה הושענא ההרוגה עליך וכו']

צג. ישמעתי כאשר הי' זקיני הגה"ק מהרצ"א ז"ע צלצוב על לילה
 אחד אלל מה"ק מהרצ"ו ויאקף מזבאריו ז"ע וקדוש זקיני
 דיצר אתו הרבה ענינים פונים צלילה הוא עד זריחת השמש וקסיר
 הרבה ענינים נפלאים אשר ראה ודיצר עמו הלדיק הלז המפורסם
 צתמימות וחסידות, ואמר עליו כי יש לאותו לדיק, חכמות שלמה" כי
 אם הי' אחר מתנהג ומדצר צתמימות ציותר כזה וחסר לו מחכמת
 שלמה אז הי' ח"ו שקרן גדול שאין כמותו לצצוע תמימות כזה אלל
 שהוא חכם גדול ונפלא כמ"ל ע"כ יודע לכלכל דצרו צמשפט ולכוין
 התמימות צלמה ומה עמקו מחצצותיו צעומק חכמותו גם שניהם יחדיו
 עכד"ק, [עיי' צד"ת ח"ע פ"א שפי' צזה הפקוק אשרי תמימי דרך וכו'].

צד. שמעתי צסס דו"ז מה"ק מדינוב (בעל הנותן חנוני ספר) ז"ע
 שהי' דרכו לאכול דגים צצצת שחרית צעת הקידוש
 (אשר אצותינו הקי' ז"ע לא נהגו כן רק אכלו דגים צעת הסעודה
 דע"ק כמנהגינו) והוא חידש זאת, ואמר הטעם כיון שמהדרים כ"כ
 אחרי הדגים צצ"ק והוא ענין גדול כ"כ ועכ"ז אין מנצרכין עליהם
 מעולם כיון שהם דצרים הצאים צתוך הסעודה ואוכלים אותם צלמלע
 הסעודה וא"ל צרכה ע"כ אכל אותם לאחר הקידוש צשחרית כדי שיצרך
 עליהם שחבל, עכד"ה, [עיי' צד"ת ח"ג עי' שונצר ענין זה צטו"ט].

צה. שמעתי צסס זקיני מהר"ק מוה"ר אלעזר (בעל יודע צינה)
 ז"ע אצד"ק לאנצדווש שהגיד להמ"ק מוה"ר אברהם
 מוסאצצין ז"ל שהי' יחדיו צנצחן טרסקאוויטן צעת שהי' אללו לצקר
 את

את החולה (הה"ק מספרעטין הי' צעל יקורין גדול מאוד ר"ל) על מיט רז"ל צ"ר (תולדות ומוצא צרטי ע"כ אורריך ארור ומצרכיך צרוך) לדיקים תחלתן יקורין וקופן שלוח" עפ"י דאמרי' (צרכות ה' ע"צ) דח"ל חציצין עליך יקורין ח"ל לא הן ולא סכחן יחיצ ל"י ידי' ואוקמני ע"כ, זהו שאמרו לדיקים תחלתן יקורים וקופן שלוח (אומרים ל"א הין ולי"א סכרין ר"ת שלוח"ה, ע"כ היקורים הם צדלים מהם) ומתרחאים כנז' עכד"ה, [ע"י צד"ת ח"צ מ"ט].

צו. שמעתי צסס ח"א"ז הרח"ק מלאנצהוט ז"ע שפי' עה"כ מחסם נלצים היום כולכס" (היום צר"ה) עפ"י דחז"ל (ר"ה ע"ז ע"א) צארבעה פרקים העולז נידון צפסקה על התצואה, צענרת על פירות האילון, צהג על המים, צר"ה כל צעי עולם עוצרים לפני כצני מרון, דהאדם נידון צר"ז והוא כולל הכל צצציל כל הנצרחים ע"כ רמזו אתים (ר"ת אילון תצואה מ"ס אדם שהוא כולל הכל וזיינו הד' פרקים הנ"ל) נלצים היום (צר"ה כי צר"ה כל צאי עולם עוצרים לפניו והוא הכולל יחד כנ"ל) עכדפח"ה, [ע"י] סער יעסכר מאמר מאזנים למשפט אוח מ"ן].

צו. שמעתי צסס זקניי הה"ק מהר"א מלאנצהוט ז"ע שהגיד קודם פטירתו עה"כ, סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא ואת מלותיו שמור כי זה כל האדם עפ"ימ"כ הרמזים כי גס אם קצ האדם קודם מותו טעה א' ג"כ מהני תצוצתו, ועד יום מותו תחכה לו אם ישיצ מיד תקבלו, והנה דרך כתיבת המספר סכותצים נוללין הרצה וכ"ז לא נחשצ למאומה וכסכותצים צקוף (היינו צדרך הכתוצה שהוא צאומה רק צלח"ק מיימין לשמאל) אוח 1 אז נחשצ גס הקודם למספר רצ יחשוב, וזהו סוף דבר (של ח"י האדם כל מה טעשה כל ימיו גס צהיותם להצל ותחו כמו הניללענן אם צקוף ימיו) הכל נשמע את האלקים ירא ואת מלותיו שמור (טעשה תצוצה לחזור לתורת ה' ויראתו ומלותיו אז) כי זה כל האדם (כתקן למפרע כל מעשי האדם היינו תקון כל האדם כמו דוגמת המשל הנז') עכ"ד, [ד"ת ח"צ נ"ן].

צח. שמעתי טרצינו הגה"ק צעל דברי חיים ז"ע מצאנו נהג טהלך לטצול צעש"ק גס קמוך להדלקת נרות והכנסת כלה ט"ק וכן מצואר צעשה"כ וצקידור הארז"ל כי הטצילה צעש"ק כל מה שהוא קמוך ללילה ע"צ יוחר כי אז מתגלה יוחר אור תוספות טצת ע"י"ט, [ע"י צד"ת ח"א י"א שהצ"ח רח"י מירושלמי הרומות סוף פ"ח וע"י"ט].

צט. מנהג מרן הגה"ק צעל דברי חיים ז"ע מצאנו כאשר צל לפניו עני שרריך לתה לו צלילה לא מנע מלחת לו ח"ז כי הי' עניים צני ציתו תמיד לא יחסו כנודע ומפורסם וכשה"י מלטרך ליתן צלילה שלא הי' יכול לתמתין עד הצוקר הי' אומר לו אז קח לך על הכנסת כלה (כשה"י זה הלורך לעני אז) או לדוכן דרשה והוללות החתונה או על נשקה והוללות ט"ק או על הוללות הדרך וכיולא כפי הענין כדי לאפוקי שלא יהי' סחס לדקה (צכונת לדק ולדקה) רק צדרך מתנח

ומתנה וכיולא ואז אין חשק צליטה ג"כ והמלוכה נוקיים ומיילא. [עיי' דג"ת ח"א קי"ז שהאריך לפרש בזה הפסוק יעשי' ומלאתי ומשפטו לך ילין זה ועתה מרלחים עיי"ש].

ק. שמעתי צמס רצינו הגה"ק צעל דברי חיים ז"ע ומצאנו שאמר עת"כ (צפ"ק קרח) שאמר ונקה. אס כמות כל האדם ימותו חלו ופקודת כל האדם יפקד עליהם לא ה' שנחנו ואס צריאה יצרא ה' ופלתה האדמה את פיה וצלעה אותה ואת כל אשר להם וירדו חיים שאולה וידעתם כי נאלו האנשים האלה את ה'. ונוקסים העולם דאס לא ה' שלחני למה יגזרו מיתה (גם שימותו כמות כל האדם) לקרח ועדתו כיון שלח ה' שלחני ואין הלך למנתיג הדור או העיר ולא עשה כהוגן א"כ הלך עם ורצינו וצעלי ומחוקתו ולמה עכש יענש, ואמר שה"ק כי המרא דאתרא ונה המעשה צעיר אחת ונה פעשה נגד המרא דאתרא ונה שהגיד על זה) גם אס אין הלך אתו צדצר א' (כיון שהוא צכללותו רצ ת"ח ויר"א ורולת להעמיד ולהרים צעירו דגל התורה ויראה ע"כ) המחוקק עליו יחי' וני שיהי' וצאיזה אופן שיהי' צע"כ שיהי' לו מפלה ועונש מיתה ר"ל, רק החילוק הוא צאס שאין הלך עם הרצ צדצר הזה (כי האדם עלול לשגיאות גם אס כגובה ארזים גוצחו וצפרט צנוקים ומחוקת וכו') עכ"ז צעל ומחוקו המחוקק עליו ימות ר"ל כנ"ז רק אז ימות כדרך העולם על מנתו וז"ש אס כמות כל האדם ימותין חלו ופקודת כל האדם יפקד עליהם (אז הראי' כי) לא ה' שלחני (ואין הלך אתו בזה, אך וני"ו ימות שונאו רק אז ימות כדרך כל הארץ) ואס צריאה יצרא ה' ופלתה האדמה וגו' (היינו שימות מיתה ונפלה נוסוה ר"ל, אז) וידעתם כי נאלו האנשים האלו את ה' (שהלך אתו בזה ג"כ ושתים רעות עשו הא' ללחוס נגד המנתיג ומרא דאתרא וגם ללחוס נגד הדצר הזה צעלמותו שהלך אתו ע"כ נקרא בזה נאלו את ה') כנ"ז עכד"ק ודפח"ח, [עיי' דג"ת ח"צ ל"ח].

קא. שמעתי מה"ח א' שהי' ומסתופף צלל רצינו הגה"ק צעל דברי חיים ז"ע ומצאנו, שהי' לו (לרצינו) צנים צוקותו כנודע והי' ילד צעשועים צנו חולה ומסוכן ר"ל וישצ אז צפעודה עם חקידיו ואניש, וצאת הרצינית שלו אס הילד צקול נור לורח להרעיש ולעורר רחמים כי צנו הילד התגבר חליו למאוד וצירך מיד צרהמ"ז ולוה לאקשו ומסתופפי' אז לילך לציחמ"ד שלו לוור תחלים צלצור ולהתפלל צעד צנו הילד החולה, ואמר אז הן ציומי בערותי כשהי' צקי הצבור ר' יחזקאלי (הוא אדמו"ר שה"ק ומשינאווע ז"ע) עלס כצן שצע שכים עצרה עליו עגלה ומרכבות קוסים וצא הרופא ואמר כי נפלה ומחלק חלי כצדו ומצפנים ולא יחי' עוד רק איזה פעות והי' לר לי מאוד מאוד ומתפללתי צצכי וצתחמונים צצקשתי לפני הו"ר צראשית ית"ש ונושעתי כי נתרפא צעה"י, אצל הייתי אז כעצד פשוט לפני המלך היינו כצן חיל פשוט העומד על המעמר אלל הפתחים אשר צצקשחו לפני המלך יפול

יפול עלמנו לארץ לפני השפחה, אבל עתה לעת זקנתי הנני כשר לפני המלך אשר לא יוכל לבא צכל עת ואקור לו להסריד המלך זלרכו עלמנו רק זלרכי הכלל כי ע"כ לא אוכל עתה להפליד כ"כ אבל אחס כזני חיל המלך תוכלו להתפלל צעד זני החולה כנ"ל, [עיי' זד"ת ח"צ ק"א סיניזאר כן זגמ' זרכות ל"ד ע"צ ועיי"ש].

הב. שמעתי שרצינו הגה"ק מצאנו ז"ע הגיד לאחזמור' הרה"ק מוקר"ש ז"ע מקומ"ך ח"ל תנ"ח ר"ת אומ"ת והיינו שלא יניח את עלמנו ומתאמה, [עיי' זד"ת ח"צ קכ"ה סכ' ומה עמקו דברי קדושים ומתחיל רישא דקרא (קהלת י') אם רוח ממושל (היינו המושלים צעוה"ר ומשתוררים על הליצור זאיזה ענין סיה"י וזמן הנה ממושלים מהע"ר דדחיקין ישראל זנגלותא זכל עזר ופנת) יעלה עליך (להדיחך ח"ו מדרכי האמת ומתהג"ת דת תורתך וירלה לקרנך אללה, וכמ"ש זאקדמות שאומרים האר"ת אין יהיו למרי"תתא רעותך נעזיד לך זכל אתרוותא, ופן ישי"ך ילך לנטות לדעתם ולהתקרז אללם זכניעת דרכך ותלמור זלזך כי תוכל עיי' לפעול טויות יותה צעדך, וצע' כלל ישראל ע"כ ומזיכרנו חכ' מקומ"ך ח"ל תנ"ח ר"ת אומ"ת ח"ל כי לא תנוח ז"ז כל שהוא ומתדור אומת שלך ולא תכניע להסכים ללד הס"א וזמן.

קג. שמעתי מאלחזמור' הרה"ק מהר"ש ז"ע שאמר לו רבו הקדוש צעל דברי חיים ז"ע עת"כ מה תלעק אלי (היינו ו"ה זחי" ענות כוונ"ש ואנחנו מה תלעק אלי זהו אמר ית"ש למרע"ה שצעת תפלתך אלי זינך וזיני תלעק צענות כדרכך ומדתך, אבל) דבר אל זני ישראל (זהיותך מלוא אל זני ישראל כמ"ש דבר א' לדור תלמור לתם זלשון פקודה) ויסעו (שהוא לשון ליווי וקשות זכל ישינת) עכד"ק, [עיי' זד"ת ח"צ קכ"ז].

קד. שמעתי מפ"ק אלחזמור' הקדוש ז"ע כי רצינו הגדול והקדוש צעל דברי חיים ז"ע ח"י נוטל תקולמוס זידו למעלה רחוק ומקום הכתיבה והדיו, זפרט כשה"י אז קודם קעודת לחרים כדי שלא ילכלך זדיו מפני שי"טרך לנט"י (ועל כן היתם כתיבתו של הד"ח זאותיות גדולות מלוד וקשים לקרות, מפני שלא ח"י אוחז היעז זקולמוס למטה כנ"ל) וכ"ז מחומרתן, אכן לדינא ולהלכת כ"ל הכותב זד"ת הרצח מותר ואינו מולץ, [נימוקי אריח סי' קס"א].

קה. שמעתי מאלחזמור' הגה"ק ז"ע שה"י צאנז זצית גדול וקדוש רצינו מדברי חיים ז"ע כשה"י אבל ל"ע על זתו ע"ה ותי' אז ר"ח ודיצרו אלחזמור' עם הגה"ק מהר"ל מלוסקא ז"ע (שה"י אז ג"כ לנחמו לרצו) מה יה"י זלחזירת הלל ומה יכריע רבו, והנה קודם תהלל ילא רצינו הד"ח, ותעולם אמרו כאן זחדר הלז הלל, וזחדרו מתקתם הג"ד הוא ג"כ הלל וזצרו דברי חלקים חיים, (רק כנראה לא רלה לשנות זרבים מדברי המג"א אשר זזה שורשו ומתחיל שחול שורש ומתג"י רבותיו זאשכנו ז"ע אשר מפיתן אנו חיים זהרצה דברים ומתהגים ומתפלגים) ועכ"פ לא תחקירו חלזור הלל זריח זצרכה, [עיי' נימוקי

לקושי דברי תורה

נימוקי אר"ח ק"י קל"ח]. (א"ה זקפרי אדכי פז עהלי כפ"ח, וזקפרי עולת חודש עהלי ר"ח הארכתה זזה).

קו. מנהגו של רצינו הגדול והקדוש צעל דברי חיים ז"ע שהי' אוחז זידו החלה הז' זקענת (זיליענו) חתיכתו את הא' (וכן ונהגי'נו) כי בן הוא וזכה ליטנא דגו' (זקנת קי"ז פ"ז) חייז אדם לצנוע על שתי ככרות היינו זקענת זיליע ג"כ יחי' לפניו ז' ככרות ולא שיהי' זידו רק זקענת הזכרה (המוליא) זלזד, וכן זשזנע זרור פקעות ליטני' דהש"ע (ק"י רע"ד קעיף א') זזה שאוחז זתיסן זידו וזולע היינו זקענת זיליע יחי' אוחז זשתי הזכרות, וזנו אדמו"ר הה"ק זושנאווע ז"ע פקפוק ותזנה ע"ז דהא פירש"י קס זקענת חייז לצנוע זכרת המוליא ונראה זזזה דלריך הז' ככרות רק זקענת זכרת המוליא זלזד עכד"ה, [ע"י נימוקי אר"ח ק"י רע"ד זזה].

קז. שמעתי ונת"ח זויפלג שהי' אלל רצינו הקדוש צעל דברי חיים ז"ע זצאנו זעת איתרע ז"י זיילהא (זילד ל"ע) והי' זעיוה"כ זיוני ז' ועמד אלל הזעודה אלל השלחן שהעולם אכלו ולא רלח ליטז על הזקא ופקל שזשק לז' המג"א (ק"י תל"ח קק"י) וגס הזך אז זקפאדיק (זגדי חול) לא זזגדי זקנת (שטריוונל) זנהג זקעודה עיו"כ זכל זנה וזנה, וזפי הנראה י"ל אולי זוחמה קלא היתה הזעודה אחרי ונחה ע"כ לא יהי' עוד קעודה זזשפקה, ע"כ י"ל הזחזיר זזה, [ע"י נימוקי אר"ח ק"י תר"ו].

קח. שמעתי זואחזיר הק' ז"ע זהיותו זצאנו אלל רזו הרז"ק זזרן צעל דברי חיים ז"ע והי' אז חקיד אחד זנהן קוויטיל לרצינו הק' זואזר החקיד רזי יתפלל נח זעדי כי רלוני לזיות עהרליכער יוד אז גער זו רצינו ולעק הזלח גס זזה רלוך לזוזנתך היינו להשיג זעעלת עלזוך עהרליכער יוד ג"כ ע"כ זקנת הזל חקור לחפוז רק שזשפלו לעשות כ"ר להזורה ית"ש, עכד"ה [ע"י זד"ה ח"ג ק"ז] --- זפי"ח גער רצינו הקדוש ז"ע זח' זכי זתוך הזקוויטיל זנתן לו הזנה זקשות רזות זאריכוה, זואזר כשאני הייתי תלמיד אלל רזותי הקדושים לא כתזתי זהקוויטיל רק "חיים זן זורים להללחה" ולא זקשות פרטיות זכלל כי זהללחה תלוי וזכלל הזל היינו עזדות הש"י זלימוד תורה לשמה זהתזורה וזכי חיי זוזזני רויחי וכל זויני עוזות זכל זויני הזטרכות זקיצות זרוחניות וזגשזניות זכלל הזל זהללחה זואח הש"י (וכע"ן זיה שאחז"ל זתענית חזזוני"ז זזזלח תליח זיילהא) עכד"ה, [ע"י חיים זשלוס (פ' וירח) קפ"י זזה זיזקע עלי עולה זתרגוס וללח ע"י"ש].

קט. שמעתי זואחזיר הק' ז"ע כשהי' אלל רצינו הקדוש צעל דברי חיים ז"ע זצאנו זח זתוך קעודה הזתרים (שיטז עס אכ"ש זחקידים ת"ח זפורקס) עני א' הזנהפרקס זויגענו כפו זיזקשו לקרוח הזנחאים זעושה לזתו עז"ג וכן עשה [זשזעתי זזפי"ק זאחזיר הנ"ל כי רלח זמה וזמה פעמזים את זזרן הקדוש צעל ד"ח הנ"ל קורח את הזנחאים זהזקשרות וזכל פעס אשר קרח הזנה זאזלח הזקריחה

הקריאה ניד בתחלת קריאתו נרדס ונעט צאמלע על איזע רגעות וכמו הקיץ וגמר קריאתו והצין אלמו"ר כי הוא צפור ייסן ויקח וגוי ויצן ה"א את הללע וגוי וזהו נוסח התנאים המגיד מראשית אחרית וכו' והי' זאת נודע לאנש וקודו בלחנז, והמ"י [ואח"כ נתן לו עשרה ר"ב מעות התנאים (הנקרא בגאלייטען שנוהגין ליתן להרצנים) והי' משוער מאוד מאוד נתינתו צעיני רצינו הקי' צעל ד"ח, והגיד אז צפנים שוחקות הנה הרה"ק ר"ר צרוך ז"ע (מומעציו) אמר (בדרך לחות) לדה צרך (מאין יהי' לצרוך לדה ופרנסה הוא ע"י) אציוני' אשציע לחס (שקצציה משציע וכותן להאציונים הנהנים מייגיע כפיס לחס והמה יתנו לצרוך ומזה יהי' לו לרכי ציתו) ומש"כ העשירים ומקמלין עכד"ק, [עיי' צד"ת ח"ד י"ח שפ"י הגמ' (חולין מ"ו ע"א) עשירין ומקמלין].

קי. שמעתי ומת"ח מוגידי אמת כי צהיות הה"ל מו"ה ארון ז"ל

מקדאקא (צן הה"ק צעל מאוד ושמש) פ"א על ר"ה צק"ק צאנו אלל רצינו הה"ק ז"ע צליל א' דר"ה צפעודה הרעיש רצינו צעל דברי חיים על קהל לחנו שאינס מתנהגים כשירה יקילל אותם צאלונו שונות וגם על אנשי ק"ק קראקא הרעיש ג"כ כנז' וצעיני הה"ל ר' ארון וצלצו הי' זה מוזר (אס כי הר"ר ארון ז"ל הי' רגזן צצצעו כבודע) לאשר מאציו הקדוש צעל מאוד ושמש לא הורגל צזה, וזה הי' אללו עוד בתחלת נסיעתו ללחנז והתגלותו של רצינו הקי' צעל ד"ח ז"ע וצפרט והוא העיקר צליל א' דר"ה לקטרג ולקלל את צנ"י שיתכן כזה הי' זה צלצו, ורצינו צעל ד"ח הרגיש זאת ואחרי כל הדברים קודם צרהמ"י אמר להר"ר ארון הנה דוחמע"ה י"קד לנו קפר תהלים וכל הישועת שילטרכו צנ"י הן צכלל והן צפרטיות הן צרחניות והן בגשמיות יקח כל א' קי' תהלים לשפוך כפשו צו להש"י וצתוכו ימלא כפשיטו רוצו ככולו מלא קללות ר"ל (הנראים לעיני התנוון הקורא צהרים והמ"י) ולא כצר הצין קלת הה"ל ר"א ויה עמקו דרכי רצינו ודצריו ד"א חיים, [עיי' צד"ת ח"ה מ"ו מ"ש צזה].

קיא. שמעתי צס רצינו הקדוש ומצאנו ז"ע שהי' מלייר צקדר

הקרצנות שצציתמ"ק ומשצ קדר שחטאת וכה אמר הנה האיש שהציא קרצן חטאת צצואו לציהמ"ק שאלו חכתן ונה זאת חדשות, והשיצ האיש הנה חטאתי והצחתי קרצן, ואומר הכתן כשגאל ומתמה ארי ואצוי לפני וני חטאת לפני רצון כל העולמים ית"ש ולוה חכתן לחלום לשיר על הכבורות וכלי שיר צקול נעים של צכי ותוגה וצעל הקרצן הי' שומע וצוכה צונר נפש ומתודה על חטאתו ומקירות לצו, וכראות חכתן כי כצר הגיע לחרטה עזיבה קצלה אומיות וכמעט כלתה חיות נפשו, אז לוה ורנוז לשיר צקול ומחלות רנה ושומחה להשיצ רוחו ואח"כ הקריצ קרצנו לר' עכד"ק, [עיי' צדצרי קודש תרל"ג].

קיב. שמעתי מאנשי ציתו של רצינו הה"ק צעל דברי חיים ומצאנו

ז"ע כי הי' מאההן ה"ח ועיניס שהולא הי' כותן להס צעירו מעות שציע (כידוע מרוב לדקותיו ופזרונו) והי' מעשה קודם

ספח סרלחה הרצנית לקנות עוף גדול הנקרא אונדיק (או פוליאק) וסיחה הנכרית וצקשה יותר נכדי שווי לפי דעת הרצנית אז, ואח"כ נחשפה והסקימה לקנות גם צמחיר היוקר ואנרו לה כי כבר נזכר לאותו עני סרצניו הד"ח נתן לו ללדקה נעוה שציע, ושאלה הרצנות לצעלה הקדוש ראה לפניו ה"י זה העוף ציוקר ואשת הנני פלוני שילמה הנחירה, והסיב לה א"כ הוא סלריך אותן עופות (אונדיקעס) צוודאי אוקיף לו עוד על דמי שציע עכ"ד, [עיי' צד"ת ח"ח כ"ט דנחמת מפורס צירושלמי (פאה פ"ה הל"ח) כהאי לונדא ע"ה תז ל"י יתיר שתוקיף לו על הנדצה שתתן לו והיינו כדאמרן].

קינ. שמעתי ומגדולי תורה פי רצניו הקדוש צעל דברי חיים ז"ע ומצאנו נסע עם צניו הלדיקים ז"ל לקבל פני הרה"ק מרה"ט מפרעמישראל ז"ע והנה הרה"ק מהר"ם סלה לקראתו את משמשו ארי' ואמר הונשמש (בהסיגס עוד מחוץ לעיר) הנה אדמו"ר שלחני לקראתכם ואומר כי יבוא לבאן על ס"ק שר התורה מלדיקי הדור ומגלילות קראקא (לחנז) [מה שה"י צס"ק וקדר כיצודיו ואמריו חין ענין האסף פה] וציוס א' קרס נסיעתו הד"ח לציתו אומר הרה"ק מהר"ם הנה יס לי לשאלו שאלה ועלה ומגדול התורה כהד"ג יען ראייתי כי מאלו חנכי דר בדירות קטנות ורלוגי לקצוע דירתי צדירות מרווחים וצנויים לתלפיות והנני שאלו הסבמותכם, והסיב רצניו הד"ח (כסגגה היולאה ומלפני הסעיף) ומדוע לא, ומיד דפק הרר"ם צאלצעו (כאלו כבר עבר ונגזרה גזירה צתקוצהו) ומיד חזר צו רצניו הד"ח ואמר איננו נשכים צסום אופן, והסיב רצניו מהר"ם כיון שהגיד קוב אינו חוזר ומגיד (והכוונה ידוע לדירות מרווחים צג"ע צהיכלות צשמי מרווחים) וצאותה שנה נסתלק אח"כ הרה"ק מהר"ם ז"ע [ועיי' צד"ת ח"ט ע"ד שפ"י צזה הגמ' כתוצות ק"י ע"צ ועיי"ש].

קיד. שמעתי צסס רצניו הגה"ק ומצאנו ז"ע שצאו אליו ומגדולי ישראל על פורים מהחשונים ואהובים וצאו אללו ציוס תענית אסתר ונתן להם סלוס כמעט צספה רפה ולא דיצר עומס ומאומה והמה ראו כן תמהו ולא ידעו מה זאת וצליל פורים קירצס וסיפר להם מעשה צסס רצניו הגה"ק מברדישוב ז"ע (צעל קדושת לוי) שצאו אליו חנ"ס תלמידי על ימי פורים וצאו ציוס התענית אסתר ולא רלה לדצר עומס כלל ציוס הלום ואח"כ צלילה אחרי המגילה קירצס והתנלל לפניהם כי ציוס התענית ("ג אדר) ה"י קרוד עם הע' שרים להכניעם ע"כ לא ה"י לו עת ופנאי לדצר עם תלמידיה עכדיה, [עיי' שער יששכר מאמר ימי קסון אור כ"ד מ"ס צזה].

קטו. שמעתי מפ"ק אדמו"ר ז"ע שאומרים צסס הרה"ק מהר"ר שמעון מיערוסלוב ז"ע שאמר כי לעתיד לצוא אס יתנו לו עקרה על ראשו צג"ע צהקנת הלדיקים אז יאמר כי הסתר אינו טייך לו רק לרצי ומורי שלמד אותי חכמת יראת ה' כגון רצי הרחשון הרה"ק ר"ר אלימלך ז"ע (צעל נו"א) ויתנו הסתר על ראשו ויהי

ויהי לרצי הכ"ל כצר שבי כתרס סלו וסלי, וכן יתנו לו כל תלמידיו הקדושים ומור הכ"ל יאמר כי כל אלו הכתרים שהגיע לו כצר צזה סיכים לרצו הגדול הה"ק ר"ר דוב בער ומעזרימש ז"ע וכן להלכה למעלה יתקדם עד רצו הגדול הבעש"ט הק' ז"ע, וכן עוד למעלה בקודש עד כי כל תלדיקים עד למעלה יתקרו את כל כתרס למשיח לדיקו הוסע צראסס, עכד"ה, [עיי' צהגס"פ שער ישכר שפי צזה תרמון סהלדיקים יושנים ועטרותיהם צראסיהם וכו'].

קטנ. שמעתי צסס הה"ק רצו מהרציה (צעל עטרת לצי) ז"ע

מזידיטשוב ועוד קדושים ותלמידיהם הצאים אחריהם שהנתיגו לחלוץ התפילין כל העולם העומדים צעת המילה, וכן הוצא צספרו עט"ל (פי' הזריע) סבי שהוא נוהג לחלוץ התפילין צעת המילה טעמו צקודן סל דצרים וכי' סכן ראה למורו הקדוש רצו מהרמ"ל ומאסוב ז"ע וכל מעסו היו עפ"י קצלת רצו הקדוש רצו מוהר"ר שטעלקא ז"ע ומניקלשבורג וגס כי צעט"ל סרחה לרצו הקדוש הרצי מלובלין ז"ע סלח הניח תפילין מקודס המילה הגס סלא ראיתי חולץ התפילין צסעת המילה זק לא כזדמן לו עכ"פ ראה סלח הניח מקודס עכד"ה, [עיי' אות חיים ס"ק י"ח סהציח עוד טעמס סמור צפי החסידים דהיינו מקוס כצוד אות סמילה מעצירין אז אות התפילין כמו צסעת ושמעתי כי זקנינו הגה ק מהרצ"א נודיעוב ז"ע והגה"ק מצאנו ז"ע הי' עליהם התפילין צעת המילה ודעציד כמר עציד].

קיו. אבותינו ספרו לנו מהלדיקי אמה קדוש עליון כגון הה"ק

מהרציה (צעל עט"ל) מזידיטשוב ז"ע שהרעיש עולם צעת שהי' הקורים גדולים סלנו ורוח צינות החורף ומגר כי מלערים צכ"א, וכן זקיני צעל בני ישיבר ז"ע כשהי' קור גדול ונורא קילל את הסרים המומינים על זה הסלג וקור וכו' [עיי' ד"ת ח"ט כ"ט] ופי"א צעת שהי' קור גדול ומזיק לצכ"א וצפרט לעניים (ולצניהם סמהס תלא תורה) סלא הי' להס דמי עלים להסם צציהס אונר הה"ק מתר"ה מזידיטסוב ז"ע לחתכו הה"ק מו"ה יהורא צבי (צעל דעת קדושים) שהי' אז כצר אצד"ק ראודר אהה לריך צתור רצ ואצ"ד לעורר רחמים ולצטל הקור גדול הזה, וא"ת מה זה סייך לרצ אצ"ד הנה כן הוא אס הייחס דן דין אמת לאמתו, ואחז"ל צסעת סנעסות סותף להקצ"ה צמעסה צראסית וקיי"ל צדחז"ל קדרה (נקרא העולם כמו סאמרו כל העולם ככסוי קדרה) דצי סיתפי לא חומיני ולא קרירי ואז הי' צעולם האויר ממוזג גס צימות החורף לא קור גדול, עכד"ה, [עיי' צד"ת ח"ט ס כבי' פי"א תחת הסייחיס צזה עס ידי"כ וס"צ הה"ק המפורסס מוה"ר חיים זללחה"ה מאמיניא וספרתי לו זה, ואמר כי לפי"ז גס אכחנו האדמוריים לריבין לחוס לזה (כי תלוי זה לאו דוקא צהרצנים ודיינים) עפ"י דרז"ל (סצת ק"ט ע"צ) כל האומר ויכולו צליל סצת נעסה סותף להקצ"ה צמעסה צראסית וככ"ל (ואהדמוריים עוקיס קידוש ויכולו לחול"א העולם סלהס וכן כ"א סאוונר ויכולו צליל סצת) עיי"ס].

ק"ח.

קוח. שמעתי נסם הרה"ק מהרצ"ה זי"ע מזידיששוב ספי" עה"כ
 "אתה עשית את השנים שני שנים וכל לצאם הארץ
 וכל אשר עלי' הונים וכל אשר זהם ואתה נוחי' את כולם ולצא השנים"
 (אתה נוחי' אותם היינו שעשית סיהי' להם חיות ושנחה ונאשר) לך
 משתמשים אתה הוא ה' האלהים (היינו ונין יס לך ית"ש אתה הוא
 חלקים כזיכול חיות ושנחה ע"ז הקיב טיש לך וזה אתה הוא החלקים
 חיות ושנחה ונחה) אשר צחרת בצצרים (שצחרת צזה כנז' יס לו כזיכול
 שנחה רצה וחיות היינו נחת גדול שצחרת בצצרים שהי' תחלה לגריס
 כדאמר' נסוכה וחגיגה כבודע, וננונו נסתלבט האומה הקדוקה כנז')
 ע"כ שנעתי. [עיי' צד"ת ח"ו ו'].

קוט. שמעתי ונהלנידו חתנו הה"ק מראודר זי"ע ששנע ונפ"ק
 כי צעה אשר חותנו הה"ק צעל עשרת צבי מזידיששוב
 זי"ע חלה את חליו אשר נסתלק זה צעת המגפה צננת הקל"א חיות
 שעות קודם פטירתו אומר לחתנו הנ"ל אמור לי הרצ מראזדל (צתורת
 רצ) אם וותר לצקש עיי' זכות שאתרפת, ואומר חתנו צודאי כן הוא
 שלריכ"י לצקש זכות, ויקצ הה"ק (עטרת לזי) פניו אל הקיר כשעה
 ומעטת ואומר כבר חשצתי לנולוא זכות ולא מלאתי ויתפעל ונזהל הה"ק
 הראזדל ואמר צצבי אל רצו וחותנו הלל אי' תורתכם ועצודתכם וכונה
 יתוונים גדלחם, וסאשאתם אותם ועוד כונה טוובה ולדקות ציפאל,
 וענתה הה"ק צעל עט"ז כ"ז כאין נחשצ ולכלום לפני מלך הכבוד ית"ש
 וני ילדק לפניו וכו' ומיד התחיל לומר ד"ת מעיין הסתלקות ולוואתו
 עכד"ה. [עיי' צד"ת ח"ד ל"ה].

הב. שמעתי נסם הרה"ק מהרצ"ה (צעל עט"ל) מזידיששוב זי"ע
 ע"נו שארז"ל (צרכות כ"ה ע"צ) והוא צקיום הש"ס
 צכל ונק' ציליאתו ונהו אומר מודה אני לפניך ה"א ששנח חלקי מיושצי
 ציהמו"ד ולא שמת' חלקי מיושצי קרנות וכו' [ולכאורה קשה כי איך
 דחה וגינה כ"כ מיושצי קרנות עד שנקיים שחם רליס לצאר שחת הא
 יוכל לחיות צע"צ יושצי קרנות קוחרים השומרים תורת ה' וצצת] ופי'
 כי יושצי קרנות רונזו לצעלי קוד ומיחד' יחודים יורדי ונרכצה ונקראו
 צקוד ותקררים גצוהות וגו' והם (מייחד' קרנות הששה קלוות עכ"ז
 לריך גם הה"ח פשוטי שעוקק צגפ"ה להודות להשי' על ששנח חלקי
 מיושצי ציהמו"ד (ללמוד כפשיטו הגם) ולא שמת חלקי מיושצי קרנות
 (הצצוים וקדוקים צעלי הקוד כנז') שאנו ונשכים והם ונשכייים אנו
 ונשכים לדצרי תורה (כפשיטו) והם ונשכייין (אפי') לדצרים צטלים יס
 צכל דיצור ודיצור טלחם סכרחה להזמון ח"ו כדצרים צטלים וצאנח הם
 יחודים עילחין ונפלחין) אנו עונל והם עמלים אנו עונל ומקצל סכר
 (כי בונתו צפשיטוה לחכות לשכר) והם עמלים ואינם ומקצלים שכר
 (כי אין רלונס צקום קצלת פרק מרוצ דציקוחם ציחודים עליונים צק'
 צאצצת הש"י אין עגונתם לקום קצלת סכר) אני רץ והם רליס אנו רץ
 לחיי עיה"צ (כי רלויי לצכות בעיה"צ) והם (נרוצ אהצתם להשי') רליס
 לצאר שחת (אפי' אם יפילם לצאר שחת כונתם ג"כ לעצדו שם צאצצת

ולרין אחרי מלכותו בכל אופן קיהי רק קיהי נעשה לרוננו יתס, עכד"ה, [ועיי' דג"ת ח"ה ס'].

קבא. שמעתי זילדותי מזהני ת"ח חסידים דפיק אשר מהס הי

סהסחופפו עוד כלל תהיק המוקבל סדרצ"ה מזידימשוב ז"ע מהידוע אשר תהיק ז"ע הי פ"א חולי ומיכן ל"ע והי סוכב זקיק לבז והלפו לרפאותו הדקטורים הגדולים ומנומחים המפורסנים דקס וא' מהס קהי מוחזק לבן תורה ויחסן ח"ל לתהיק תכ"ל (ברמות רוחו וכמאמרס ז"ל אונה טוב סברופאים לגיהנס עיי"ס צפירק"י) כדצרימ האלו הל"א יראה רצינו כסצ"א לפניכס ח' חולה צנחלה חנוסה ר"ל אחס מיינעלים וסולחים ארתו ח"ינו הרופאים הגדולים וגס כ"ק כסחנכס חולה אחס צאים חללינו לרפאותכס ולצקוף חרז"ל אשר גס הטוב סברופאים לגיהנס, והיחכן זה, וענהו תהיק תכ"ל חנה אחז"ל (סצח ל"א ע"א) לעולם יקס אדם רחמים שלא יחלה סאס חלה אומריס לו תצ"א רח"י והפטר והנה מי יכול להצ"א רח"י מוכחת לזכותו לפני מלך הכבוד והנור"א ית"ס, ומי יאמר זכיתי לצי וכו' ומי ידק לפניו צדין, ע"כ קורחים את הדחקטר וגס הטוב סצחס הוא רח"י לגיהנס (ככ"ל) צמעסיו וצמחסצחו וצדיעותיו וזה הרח"י סמציח"י כסצ"א הדחקטר הל"ז והוא הולך צרי"א חולם בכל טובות צעות"ו וזה הרח"י סחחולה חנה לריך זק"ו וצודחי להתרפאות לסוב לאיתנו להיות צרי"א, עכד"ק, [עיי' דג"ת ח"ד ל"צ מ"ס צזה ועיי"ס].

קבב. שמעתי מוקנים ת"ח מחלמידי תרה"ק צעל עטרת לצי

מזידימשוב ז"ע כי ציני נעורתו כאשר החל רוח ה' לפעמו והי נשכנו צצית חצי ואמו צכפר והלך צימות חחורף צנחר תחת הקרה, ופ"א צאו חליו להתפלל מנוקסה לילד (צידעס כי אוח ת"ח ועוצד ה' חס כי הי לעיר לימים מאלוד) והלך צמכוין אודות זה צלילה ותצר גזיז"א וכו' את הקרח הנור"א, וכאשר טבל צכונה זו והגצי ראשו לעלות מתוך הקרח והנה חצד הנקצ אשר עשה (כי ממים דחיה קל"ח מנוקומו) ולא יכול למצ"א המוקוס לעלות מתחת הקרח ציקס העיקר חז סחמקסה לילד תוסע צמחרה ולא צעד עלמו חס כי צהרגיסו כי חצד המוקוס פתוח לעלות מתוך הקרח הרי הוא צסכנת מות חניקה מייד ר"ל ולא התפלל צעד עלמו רק צעד תכ"ל ומיד מל"א ספתח (חנקצ) צהקרח ועלה מטצילתו וצ"א לציתו (וסמע כי גס חמקסה לילד נסקדה מייד חז) עכ"פ זאת היתה ביונתו לח צעד עלמו רק צעד חצירו צכ"י להתפלל לפני ה', [ועיי' דג"ת ח"א קי"ע סנוקרו צירוסלמי מעשר סני ע"ה חל"ה ועיי"ס מ"ס צזה].

קבג. שמעתי צסס הגה"ק מח"צ"ה צעל עטר"ל מזידימשוב ז"ע

סחגייד פ"א על דצרי ר' יוקי (סצח קי"א ע"צ) ומיני לח עצרת"י על דצרי חצירי יודע חני צעלמי סחינו כהן חס אומריס לי חצר עלה לדוכן חני עולה עכ"ל, והגייד עפ"י חגוני (סנחדרין ל"ו ע"א) צמתני צרס"י ד"ה צכל יוס יכה יוקי וכו' דנקיע לסון זה נוסוס דחשצונו

דחשבונו של יוס"י כחשבונו עם חלקי"ם עיי"ש, וז"ש א"ר יוס"י (שהוא מה"ד בחשבונו) יודע אני בעלמתי (מדתי ועלמותו) שאינו כהן (ומדה החסד, ואעפ"כ) אם אומרים לי חזרי (שאר מדות המזדווגים) עלה לדוכן (להמשיך רחמים וזרכות על ישראל) אני עולה (ג"כ להמשיך זרכות על ישראל והנני מוסכים עמהם לטובה ועוד אני מומשיך הזרכות כנז"י) עכ"ד"ק, [עיי"י זד"ת ח"צ קט"ז וז"ש עוד זד"ת].

קבר. שמעתי מאלמו"ר הקדוש נשינאווע ז"ע זכס הרח"ק רצינו מהרצ"ה מזידיטשוב ז"ע שה"י דרכו להוסיף את החתן בקעודת הז' זרכות (זרחס כסאחז"ל זקוף מ"ק) זקרון זוית (לנועלה) של השלמן יען כי הקרן זוית היינו מחזר ז' הלדדים יחדיו וכן הוא הזחי"י יחוד וחזור חתן וכלה, עכ"ד"ה, [עיי"י זד"ת ח"א ז' טעמו].

קבה. שמעתי ומגיד"י אמת שה"י אלל הגה"ק מהרצ"ה מזידיטשוב ז"ע כי זעת ה"י חולה מוסוכן ר"ל זחליו זלזוז (שנתרפא אח"כ מומנה) ופ"א תקיף ל"י עלמח טוצח עד שהכיר בעלמו וראו העומדים עליו כי הוא זכלל גוקס ר"ל ואז לזיה ליתן לזקה לתוך קופת רומזעה"כ ואמר כי סכנת הגוקס הוא יען כי רוצ גוקסין למיחה ומש"כ רוצ חולין לחיים ור"מ דחייס למייעוטא ע"כ ע"י רומזעה"כ זכח זכותו ולקטעתו חוקסין למייעוטא דחייס גם ומגוקסין וישאר זין החיים, עכ"ד"ה, [עיי"י זד"ת ח"א ט' וז"ש זכס הגה"ק מהר"ש האזד"ק מונקאמש ז"ע שהגיד זזה כי גם זרוז עונות זכריע לפי"ז הלדקה לרומזעה"כ לר"מ דחייס למייעוטא להטותו לתחי"י ולקזוז אל ה' להשאר חי וקיים מעוסי רלונו וכט"ס].

קבו. שמעתי מאלמו"ר שה"ק משינאווע ז"ע שאמר כי מי זחול"ל שאי אפשר להיות זל"ג זעומר זמירון (על לזון רשז"י ז"ע) עכ"פ יחי"י זזידיטשזוז ז"ל תמוז זיומח דהלולח על לזון של שה"ק זעל עזרת צבי ז"ע וירג"ס טעס ונעין זה עכ"ד"ה, [עיי"י זד"ת ח"ח כ"ח שאמר דליכח זידי ללח רמיזח זאורייתח וי"ל עה"פ גדלו לז' (ר"ת ל"ג זעומר) אח"י (ר"ת י"ח תמוז) וכרימונו שמו יחדיו (שיזח מזה הזרומנות וקידוש ד') והז"י]. — וידוע כי שה"ק מהרצ"ה ז"ע מזידיטשוב ללח אומר תורה זשז"ק פ' זלק וטעמח עפ"י"מ סמוקזבל זפי הלדיקים והחקידים כי פטירת משה רזע"ה (ז' אדר) חל זפי תלוה ע"כ ללח זכזר שמו של משה זפי זז, וזס' טועס חליומלך ללח נמלח על פ' ויקהל כי יומח דהלולח שלו (כ"א אדר) חל זפי זז, [ד"ת ח"ח ל"ח].

קבו. שמעתי זילדותי ומרז החקיד מהר"א דיין ז"ל דפה"ק שה"י אלל הה"ק זעל עזרת צבי ורזויה פ"א ומתפלל מנחה זטוליה זלח תפילין ואמרו לו הלמודיו שזה נופכי קלח למד השיעור גמ' שלו הזוס והיינו עזיד כשיעתו ודעת"י [עיי"י זד"ת ח"א מ"ז שהזיח דזספרו פרי קודס הלולים כ' וז"ל (זד"ה פ"ז משער התפילין יחנה רחיתי למורי ז"ל כשה"י מוטרד זזוס ולח ה"י יכול ללמוד השיעור שה"י קצוע לו לח ה"י מניח תפילין זתפלת מנחה עכ"ל ועיי"ש מ"ש עוד זזה].

קבת. שמעתי וזהו הג' (צעל בית יחמק) וקוואליווע ז"ל צנס הג' חק' ונראזדל ז"ל צנס חותנו הגה"ק הנקובל האלקי ורין מהרציה ווידימושוב זי"ע שהסותה ונותצנס צפורים נחשז לו כאלו התענה ונשבת לשבת, ולס עושה כן ציום עושן פורים נחשז לו כאלו התענה צ"ס ונקצת לשבת, [עיי' עער יטשכר ח"ג וואנר יוני עשון אות ל"א ונ"ט צזה לנאלות יום עושן פורים, ועיי' גם צקפרו שו"ת ונחת אלעזר (ח"צ סימן ט') וזה עציאורו צארוכה].

קבט. שמעתי צנס הח"ק מהר"א ווידימושוב זי"ע צהיותו על ש"ק אלל הה"ק מהר"ם ופרימישלאן זי"ע ערס נחגלה (הח"ק וזידיטקוב) לרצי וננהיג ה עני מדוכא ר"ל והגיד לפני הח"ק ופרימישלאן ערלונו להיות רצ או נז"ל צאיזו קחלה ולא להיות רצי אדמו"ר והנליץ צזה דחז"ל צגמ' פשוט נצילה צשוק (היינו להטפל צשאלות צבי ועעייס על צתונה ולדון על נצילות ועריפות וכיו"ל) ולא תלטרך לצריות ולא תאנר כהנח אנה גצרח רצח אנה (היינו עלא ילטרך לצריות עיצואו אללו צצקשתם להעניקו עיי"ז ולהיות גצרח רצה אדמו"ר ופוקס) עכד"ה, [עיי' צקפרו חנוסה וואנרות וואנר הלקויות אות ונ"צ פ"י צזה הנושנה (אצות פ"א) אהז את הנולכה ושנח את הרצנות ועיי"ק].

קל. שמעתי צנס הח"ק מהר"א ווידימושוב זי"ע ואציו הח"ק ונ"ה ישכר בעריש זי"ע ה' צינוי נעוריו וגם אחרי פטירה רצס חרה"ק ונהרל"ה צעל עט"ל זי"ע עונה נשארזו הוא ואציו הנ"ל ענייס גדולים הונה וצ"ב, ויהי צח"י הלילה קמו לעצודת הצורה ית"ש ולהיקון חלות ולימודים צנגלה וצנקתר עד הצוקר ואח"כ תפלת |שחרית לא ה" להס לנשותיהס אפי" פ"א לצקל צצצילים וועט ורק (גרין). לקעודת שחרית, עאל ח' ונחלדיקים הנ"ל (כנדווננו הצן לאציו הנ"ל) הנה אחז"ל כל העוסק צתורה צלילה הקציה ונושך עליו חוט של חקד ציום וא"י אפוא הוא החוט של חקד ציום כשעסקנו צתורה צלילה מחלות ואילך ואין לנו אפי" וועט פת שחרית או ורק הנ"ל וגם לא לצ"צ ולהילדים לצרות לנו, והעיצו אציו זהו החוט של חקד ענושך עליו עגס צאופן כזה לא ינוט רגלו ולא יקיר לצצו וכוחניס לו התחזקת רצ שאעפ"כ גם צלילה עלאחריו וגם להלחה יקום-צחלות לתורה ועצודה ויעמוד על הנושנר צלי הרק וואוונה עכד"ה, [עיי' צד"ת ח"ג ס"ז עפ"י צזה עסקוק (תחלים ס"ח) אל ישראל הוא כותן עוז והעלמות לעס עיי"ק].

קלא. שמעתי ונחלמודי הגה"ק (נ"ה יהודא לצי) ונראודר (צעל דעת קדושים) זי"ע שהגיד לתלמידיו וואנר תן צהיותי אצרך צעל ונגן ונפואר ויודע לתנעים את הקול צכל תפלותי ע"כ השתוקקו כולם לשנוע צקולי צרנה אל התפלה לפני התיצה וה" לי ונחמונה הילר עלא יעלה צלצי להתגאה צזה ח"ו, ואח"כ אונרתי צלצי ונה וללרה הזחה שאלטרך ללחוס על ככה צנושצתי וכי הנני מלזה ועונד לעצור לפני התיצה כי על כן נגנור צדעתי עלא לירד לפני

לפני התיצה צקום פעם (כדי שלא יעלה צמחצתי קום פני ורעוהא דגאות ח"ו) ועוד זאת כוסף לגדר וקייג עשייתי לאשר צעת התפללתי צכותל וזרחי צחקיעות נגינה התעוררת נפסי עמדו סציצותי חני"ס לסנווע צקולי ופן יהי לי וזה חיזה פניי לקס גאות (חלילה) ע"כ ענדתי צקרן זוית ועמידתי זאת כדי שלא יפגעו אחריס וכסתתפללתי כן (צצחי" הלנע לבת) נפל צמחצתי הן זהו תפלה הרחי צכוונה צלי קום סנון דופי קל פניי כנז, ורחיתי כי גס זהו תרומית הי"ר צתחצלותיו להכניס צי גאות צמחצנה זו ועניתי אח"כ צמחצתי להי"ה"ר הן חצצתי עליך י"רי כי פה צקרן זוית עכ"פ תניחנו שלא להפריענו צמחצצותיך חצל צרחותי כי גס פה תרדפני ע"כ חסיצ לירד לפני התיצה כונסהג אצותינו ועכ"פ חכד את קוני וצונה סחנני צגרוני כנוצח צמרדס, [עיי" ד"ת ח"ד ס' ספי" צזה הגו"י (צרכות ל"ד ע"א) העובר לפני התיצה לריך לקרצ וכו' עיי"ס].

קלב. שמעתי צקס חו"ז הגה"ק מהרי"א (צעל היכל הצרכה) זי"ע וקאמארנא. שהי אומר על חניקים צקוסן פורים צתפלה צלחש וכסהי אז ונתפלל לפני העמוד אז צתפלה צקול לא אומר (ונפני סהוא נגד פסק הס"ע לא רנה לפרסם צלצור צקול ולכתחלה) וכן סנועתי כמדומני עוד ונקדושים אשר צארן זי"ע סאמרו על חניקים צתפלה צלחש צקוסן פורים, [עיי" כינוקי אר"ח ס"י תרל"ג].

קלג. בר הוינא עליא צר שית עקרי סנין (צתחונתי הרשקונה) שהי אז אדמו"ר הגה"ק מהרי"ש ונשינאווע זי"ע על סעודת קצע צרכות וננוו וגמרו ססתחן יאמר ד"ת חלוקי דרצנן, ואמרתו אז דצר ונחודד והוטע צעיני ורן (ונסינאווע) ואמר כדרכו צקודש חס כי לא עייכתי עתה צקוגי זו חס הדצרים ונתחיימים צאונת ולהלכה, אך הצנתי כי הוא נאמר צסכל ישר ונמרץ, ונקצלוו ופי חו"ז הס"ק צעל ישמח משה ונאויהעד זי"ע אשר היי דרכו לדורש צחריפות על ודרש פליאות ועלה דדעתו ונלפער כ"פ על ככה כי גס חס חני אומר ודורש צסכל וחריפות חולי לא היי זה כונת צעל המינורא ונמלא חינו תורת חונת ח"ו ונתגלה לו ון הסומים (צחלוס) כי חס אומרים צסכל הישר ולא (ונמלצים הדצרים צחקדנות ראויות וטובות) אז גס חס חינו חונת צזה ונקודס היינו כגון שלא היתה כונת צעל המינורא צזה עכ"ז נעשה עתה צקומים חונת וזה, וכן חני אומר עתה על דצריך עכד"ה [ד"ת ח"ו ל"ו].

קלד. שמעתי צקס כ"ק אדמו"ר הגה"ק ונשינאווע זי"ע סאמר שלא רנה לקצוע לבתחלה תענית יחיד לעלמו היינו ציני סוצציי"ס ציום אי ונפני סהוא יוס חידהס וזמן סצחס (צכל יוס אי) ע"כ סנועתי ונחסידיס חני"ס, [עיי" ד"ת ח"צ ו"ז סכ' חנה אמרתו הלח יחזקאל"ל החוזה אשר חזה ספיר צכל דרכיו צקודש עפ"י הגו"י וס"ע חנגלות לנו ולצנינו ונלצד חנסתרות לה' חלקינו, אשר היו דרכיו צקודש פנימה, וקורן טהור צק"ס (תענית כ"ז ע"צ) ועיי"ס].

קלד. שמעתי ותי"ח וגידי חונת ססנוע ונפ"ק אדמו"ר רצינו הקדוש ונסינאווע

משינאווע כשהי' פ"א זכפר אלל כגיד אחד (בגאלייען שתי' מוחזק זכפרות ויר"א וזו הי' החשק על היינות מלונגארן ותי' כזחר שלא לשחות רק וזכרם ישראל (או מלחד יר"א מלגאלייען שקכאו זלונגארן) וסס זלוחו מוסז כסנתנו לו הצעה' צ הכוס יין שלא כודע למשומר כיכ ולא סגר עיניו זדזיקות זמן ונה ואח"כ אמר זקצלני מרצתי ז"ל כי זכה'ג (היינו זדזר שהול רק חומרא שלא לשחות רק זכרם ישראל כודע ומשומר ככ"ל) יכולין למנוך על רוה"ק ונטל הכוס זצירך פה'ג ושתה וזצ"ן, [עיי' זד"ת ח"ו י' שזזרר אי יס למנוך ע"י רוה"ק זגנ' חולין ח' ע"א].

קלו. שמעתי זסס אדמו"ר רזינו הקדוש משינאווע ז"ע כי פ"א דחפו כ"כ הזאים על ס"ק לקבל זרכתו או זצת לקיחת השוריים זצת השלחן עד כי ככזה כר ס"ק ומזון ומנילח כי הי' סוגג ואולי זלונס מרוז הלחץ זו הדחק עכ"ז הקפיד מלוד, ואמר כי מזהו הול סקימן שלא הי' כונתם לט"ס, (זחיטיפת השוריים זכיל"א) ואין זה רלון הזורח ית"ס כי אס הי' כונתם לטוזה לא הי' זגיע חילול זצת ומט"א (גס זסוגג) עיי"ז וז"ס זצני יפקז ויעשו לו זניו כן (מלסון כן זכות ללפחד דזרות היינו מנח ידעיין כי עשו כן לסון זלדק וכרלוי אס יגיע מזה) כאשר לוס מלות הש"י היינו שיהי' המלות גוררת מלות ולא גוררת עזירה גס זסוגג ככ"ל עכד"ק [ד"ת ח"ט מ"ז].

קלז. עיברא ידענח כי אדמו"ר הקדוש (זעל דרכי זסוזה) זל"ל הי' כוהג לעלמו להחמיר סגס הכלי שהי' נוטל שהיפת גדולה ושתהיה גס מלחה מים עד למעלה ע"ד דחז"ל מלח חפני וכו' שיהי' מלח גס הכלי, ולחחרים לא הגיד זה כלל, וזחיותינו יחד זק"ק שינאווע אלל אדמו"ר הק' מזהר"ס זל"ה זפעס ראסונה אז נתנו זליל סז"ק לאדמו"ר ליטול ידיו על השלחן כנהוג סס והמשמש דסס נהן הכלי גדולה זערצה מים אלל זלתי מלחה עד שפתה, ואדמו"ר הרחור זלצו כי זכחן זפני רצו לא ידקדק להחמיר זזה למלחות הכלי (ודי לו אס יכהג כזה לעלמו זציתו) ואדמו"ר הקצח קדישא מסיכאווע ז"ע כנראה הרג"ס זה זרוח קדשו ניד ואמר להמשמש מדוע לא תמלח הכלי מים עד שפתה כהא דלונרו מלח חפני וכו', [נימוקי אור"ח ס"י קכ"ח].

קלח. ראיתי לכמה לדיקים ז"ע זצראסס אדמו"ר תרה"ק מזהר"ס משינאווע ז"ע סדקדקו לגרר אמה על אמה גס הטוט או תמלטייר ע"ד סנרליו ונגלו הלזכים או הלזכים של הזותל (שהי' זכר לחרצן) וכן זנכהג של תורה אשר הורו אצותי הקדושים ז"ע זפה"ק זציתם לסייר אמה על אמה זלח לא זעהרונד של הלזע זלצד רק זמללטייר (מזורז זסיד דדיו כזו טיע) ויולאין, [עיי' נימוקי אור"ח תק"ס].

קלט. שעתי מלדמו"ר סצח קדישא משינאווע ז"ע שהתפלל זציהכניס היסיכה זליל ס"ק עם עולם גדול לללפים (זקראקח) ול"ה להס"ן שלא לשכות כל דחו מזהנהג סס (אס כי הול התפלל לצלמי גס סס נוטה ספרד ת"ג"ל) וסיפר מעשה נורח על זה מצי"כ"ב

לקושי דברי תורה

ונזיחכנ"ס הנהרס"ל ז"ל בלוצלין, [עיי' ניווקי אר"ח ס"י תרס"ט].
קמ. שמעתי ופ"ק אדומ"ר רבינו הס"ק משינאווע ז"ע עה"כ
 שנועו זה וראו היינו זה נקראת כנ"ס (כדלמורין
 בחגיגה זה זהו של א"ח) לריכין ללמוד נגלה ונקטר היינו (נגלה)
 גגתי אמרי"ה של שנוע לשון שנועה (שנועתחא) ונקטר צוה"ק הוא
 לשון תל' חזו' וז"ס שנועי זה (שילמדו מקודם נגלה תל' שנוע כזכר)
 ואח"כ ראו (תל' חזו' צוה"ק היינו נקטר כנ"ז) ואח"כ והטו אזניך
 (ללמוד הנגלה שלמדת להצינו ג"כ ע"ד האמת הנקטר), עכד"ה, [עיי'
 ד"ת ח"ו נ"ז שפ"י צזה המסכה (אצות) דע מה למועלה מונך וכו']
 (וע' לקמן אות קל"ד).

קמא. ראיתי בהסקנות (סידור דע"ק) כ' אדומ"ר הגה"ק משינאווע
 ז"ע כי מה שאמר המג"א (צק"י ט"ז) שלא לזכך על
 הט"ק שלנו כיון שאין הגדול יולא צהס לשוק היינו שאינו צוט ללאת
 צהס זהו רק וולד כיסוי גופו אינו צוט כי צעודו ערוס צוט הוא
 וצניקוי כזה אינו צוט וקרא אשר חכמה זה לחייב צלי"ת ולזכך ומה
 שאדם גדול אינו יולא צט"ק לשוק הוי כמו אדם נכבד אינו יולא צלא
 גלימא שקורין חלח"ט לשוק וכי צצביל זה לא יהי' צגד חלצוט צו
 צציתו שקורין צעקישע נקרא צגד לענין לי"ת וכו' עכ"ל, [עיי' צצ"ת
 מנחת אלעזר ח"ד ס"י ו', וצפירו ניווקי אר"ח ס"י ט"ז מ"ש צזה].

קמב. שמעתי מאדומ"ר הקדוש רבינו יהזקאל משינאווע ז"ע
 שאמר על עיר גדולה כי לכך לא נוולא זה מואחיו
 צנ"י זקנים כפי ערך רוב גדלה נגד שאר עיירות לאשר החקירו סס
 החקידים (פונים למפלגיהם ומנחג הם) לוור פיוט, ונוולא צק' חקידים
 כי המנסה ומחקיר פיוטים צלצור הוא גורם רעה ר"ל צעונשים וקינור
 ימים וכן כ' מרן הצ"ח צזה צצנימי התחיל גדול אחד לצטל הקרובין
 ונענש ולא הוליא שנתו הי"ו וע"כ לא נוולא זה זקנים מופלגים עכד"ק,
 [עיי' צנימוקי אר"ח ס"י ס"ח מ"ש צענין הפיוטים].

קמג. שמעתי וראיתי מאדומ"ר הקדוש רבינו משינאווע ז"ע שהי'
 חללו עצודה גדולה לרקד לפני הכלה צצמירות גדול
 אמנם כדרז"ל כ"לד מרקדין לפני הכלה, ולא הי' אוחז צנוטפתח א'
 (צידו) עם הכלה שאוחזת ג"כ צנוטפתח, ואמר כי זהו מנחג קלות של
 הצדחנים שהנטיגו כן לאחוז צנוטפתח ודחז"ל צדיוק רק „לפני הכלה”
 [עיי' צת"ח צנוס' ע"ז דף י"ז, והוצל צצ"ת ח"א אות ו'].
קמד. שמעתי ומה"ק המפורסם צחכמותו מו"ה ברוך הדברשטאם

ז"ע מנארליין שפ"י חכ' „ולא תשנא את אחיך בלצבך”
 ויט לתמוה לכאוי הלל כתיב ואהצת לרעך כנוך א"כ כ"ס שנוחויצ
 לאחוז את אחיו אך עלמו וצטרו או דגרע צזה קרובים היינו אחים
 יחדיו (מנארי צנ"י) כי עפ"י רוב המה אחים פונאים זל"ז מפני ירושת
 אצותם או קנאת אחיו שאוהב לא' יותר מנצירו וכיולא וכהנה הקרובים
 ציותר זל"ז יותר המה פונאים זל"ז ע"כ הזמירה-התוה"ק לא תשנא את
 אחיך

אחיך וגו' עבכ"פ אם לא תאחוז אותו (כראוי לאחים עוזים ונוחים זל"ז) עבכ"פ לא תשכחוהו וז"ש לא תשכח את אחיך וגו' היינו עכ"פ צפוא"ת לא תשכח אותו כנז' ומש"כ שאר צ"י יוכל ללאת ולהצת לרעך כמוך היינו אחצת בלצ' וצפועל ולא שלילת השכחה כנז', [עיי' צד"ת ח"ט כ"ו ספי' צזה דאגת בלצ' איש ישיחנה לאחרים ועיי"ש].

קמרה. שמעתי שהי' צורח אי' מלפני מלכים רוקי' צעת הגזירה וצא לדיוקוב עיר הקמוכה לגבול והי' צרה אלל זקיני

הרה"ק מרן מוהר"א זי"ע אצ"ד סס, וסומע שהי' אומר טעם על הלחמים סנוחגין לעשות צרה לבעודת יו"ט שקורין ראד"ש ואמר זקיני הקדוש רמזים וגיומטריאות על סס שקורין אותן כן, (כדרך הלדיקים רבותינו ואצותינו זי"ע גם צשיחת חולין וצפרטו צעניני וננהגי' ישראל ושמותם) וצעת עבר הזהם קלת וסצ' החכם הצורה למקומו ולמדינתו וצא אלל רצו הגה"ק הרי"ם מגיר זל"ל וסיפר ונתחלכות דרכו וגם אשר סומע דציקוב מהרצ' אדמו"ר דסס רמזים למה שקורין ראד"ש וסיפר זאת כמלחק לאשר הי' כן צעיניו, וחטצ' בלצו מה יעשה אנשי גלילות אחרות כמו צרוקיש פולין שאין להם סס זה נהוג לקרות הלחמים האלו הכי אין אללם הכונה הזאת (ובמחשבות ודיבורי אנשי ללון) ועל זה הסיצ' לו מיד הגה"ק הרי"ם מגיר זי"ע אם תשחקו מכוזה הלל גם צתפילין אהם ונטיילין ספיקות ושחוק (א"ו) ולאשר לא הצינו כרגע כונתו פי' מיד (צקולר מילן ירמוז) הלל למדו הי' פרסיות צתפילין מחכי' והי' לטוטפות צין עיניך ודרז"ל ע"ט צכתפי שהים פי"ת צאפריקי סנים ומה יעשו אנשי נדיניות אחרות שאין קורין למספר סנים לא ע"ט ולא פי"ת וכי לא ייחמו תפילין ח"ו אלל וודאי רמזה התורה לכל לשון שהוא צעולם וצפרטו לסוכס וננהגס של ישראל הורה הוא וטיצ' גנוז צגרי' עכד"ה, [עיי' צד"ת ח"צ ז' ספי' צזה הענין סה צין תפס"י לתפלה ס"ר למה לא כתיצ' תפסוק צין תפס"י ועיי"ש וז"ש צזה].

קמו. שמעתי צסס הגה"ק הרי"ם מגיר זי"ע עמו"ס רז"ל גצי סנחס סהלך צומס"כ כגד זמרי צן סליא ליהוא הלכה ואין

מורין כן דהצועל ארמית קנאין פוגעין צה ולכאורה מה הי' סייך אז הלכה ואין מורין כן צזנון וצטרע"ה סלל הי' אז פלוגתת וספיקא דדינא ואס הוא הלכה לריך להורות ככה ולנות אין מורין כן, והסציר הגלון הניל דהנה יס כן רוצ' מלות כמו תפילין וצצת וכיולל סנוחיוצ לעשותן גם אס אין לצו צוער וכן צדי' מיתת צ"ד דמוחיוצין העדים יד העדים תהי' צו צראשונה גם אס אינס צצחי' קנאים בלצותם וכן לכל צר ישראל צמלות החוצה עליו אין כ"מ אס לצו חושק וצוער להמלוה ומ"מ הוא מוחיוצ לעשותה ומש"כ היך דצועל ארמית לריך לפגוע צו רק מי שהוא קנאי בלצו להס"י, והנה לשון מורין היינו למי סצא לקחול וכיון סצא לקחול הוא צע"כ אינו קנאי בלצו דאל"כ לא הי' צא לקחול והי' עושה מיד צהתלהצות קודס וכיון סצא לקחול ע"כ אין מורין כן (כיון סצע"כ אינו קנאי) כנז' [עיי' צד"ת ח"ג ל"א ספי' הגמ' אל תקרי הליכות אלל הלכות צצחי' הלכה למי שהוא קנאי ועיי"ש].

לקושי דברי תורה

קמו. שמעתי נסם הסיק מהר"ש הכהן מראדאמסק ז"ע שהי' אלל הסיק מר"ה יחזקאל ומקאזמיר ז"ע והתחלל לפניו באשר החלו אז לנסוע אליו לקבל צרכותיו וזהו ונבלבל אותו ומטרירו הרצה ונחסידתו ומעצודתו ופטרט ציטול סיעורו לימוד תורתו וצרכונו למנוע ח"ע מזה לגמרי וסלל להכיח לצא אליו, והסינו הסיק מהר"י ומקאזמיר ז"ע הלל ת"ח אתה ומדוע לא יעמוד לפניך הגמ' (קוטה כ"א ע"ב) ה"ד חסיד קוטה כגון דקא טבעה איתתא בנהרסא ואמר לאו אורח ארעא לאסתכולי צה ואלילה, וכי גס אתה תרלה להיות כזה חלילה בי הלל אס יצוא אליך לדרוש חלקים אולי תוכל להליל נשקות ישראל בעלתך או צתפלתך (צרוחיות או בגשמיות) ולא תוכל להתעלם עבדיה, [עיי' צד"ת ח"ד צ' שהאריך צה].

קמח. שמעתי נסם הגה"ק (מו"ה יוסף צאצד) צעל מנחת חינוך ז"ע כסנתמונה לאצד"ק מארנפאל מיד צסמוך אחרי התמונתו צא אליו איש א' מתוסצי עירו וסיפר לו איך הוא לחס צעדו צעת הצחירה עד סוכה שהוליל הדצר לפועל סימנותו לרצ יען היו הרצה סוכאים ומתנגדים לדצר הזה וכיו"ל, והגאון צעל מנחת חינוך הוסיפו יישר כח לאחזוקי טוונתא צעד להצתו כראוי, ואחרי זמן קלר צא האיש הזה לדין לפניו עם א' ומיד הכירו ואמר לא אשצ צדיך ולא אזדקק אחי לזה יען סקפרת לי כי היית לוחס צעדי סימנו אותי לאצדפ"ק כגד המתנגדים לו צדצר הזה, וה"ז כקוחד דצרים מעיקרא, (ואולי וכנראה הי' זה כונת סצע"ד צתחלה לצא זמן מה ומקודס לקספר הגדולות והנפללות אשר עשה צעת הצחירה ככ"ל) ואמר הגאון הכ"ל כעת נתייטצ לי הכתוצים (צפ' פנחס) סצאו צנות ללפחד אל ומסרע"ה ואמרו אליו, אצינו ונת צמדצר והוא לא הי' צתוך העדה הנועדים על הי' צעדת קרח" ולכאו' קשה ונה זה נפ"מ אס הי' מעדה קרח החולקים על ונשה או לא הא כיון סנות ומגיע לצניו ירשה ונה נפ"מ צמעסי האיש הנפטר צחיים חיותו לענין ירשת צניו או צנותיו, אלל כיון סאמרו למסרע"ה הדצרים אללו סאצינו לא הי' מהחולקים ומתנגדים עליך הנה צעדת קרח שהי' להם מפלה עיכ חסצ זה ומסרע"ה לקוחד דצרים ולא כזדקק לדינס עוד ע"כ נאמר סס, ויקרצ ונשה את ומשפטן לפני ה', עכדפחיה, [עיי' צד"ת ח"ג ט"ו ומ"ס צדצרים אללו ועיי"ס].

קמט. בבואו אלאזמור הגה"ק מוה"ר שלמה שפירא לרצ אצדפ"ק מונקאטש צדרשתו הראשונה הגיד עה"כ, ראש דצרך אונת ולעולם כל ומשפט לזקך" כי הנה צצואו להסתמוס צכתר הרצנות ומדינה אחרת לכאן והוא לא ידע עוד פדעי התנהגות הקהלה ואיך ידע להוכיחס צדרשתו, ונה סס החסרונות סימנלל צס סלריכים לתקנס אך זאת יוכל להגיד זס צראש צראותי קהלה נאה וחסידיה סיזחרו נל צמעסיחס להיות כונתם לס"ס צאונה, וזהו ראש דצרך (גס צדרשתו הראשונה) אונת (ידע להוכיחס ליזחר צמדת אונת לעשות מעשיחס צלתי להי' לצדו) ולעולם (צזמרים הצאים צחיותו פה) כל ומשפט לזקך (אז ידע

ידע לחוכיה על כל פדטו ופרטו לשפטם צדק מה לריכין ליזחר ולתקן פנז' עכדה"ק, [עיי' צד"ת ח"א קי"א וצחות קי"צ תוסף עליהם וז"ל: ואני אמרתי עה"כ זה צפתיחת צדקתה צדיהכ"י הגדולה צק"ק אונונואר כי צעוה"ר כנהוג בעולם וצפרטו צעוקצחא דמשיחא הימים האלו רבים ישפטו שלא צדק צדעתם לחסוד צכסרים מה זה ועל מה רחיתי על ככה לדרוש צס"ק צעיר הזאת, אך אני ונלאתי אי"ע מחויב צעת לרה ליעקב אשר כזאת לא כהייתה ומוננה יושעו רק ע"י תשובה לגאולה סלימה לעורר עכ"פ איזה דברים נחולים ראשי עקרי הדת תוה"ק דברים העומדים צרומו של עולם וצנ"א מוזלזלים צהם ויקסו ערפס מלסוד לה' ויחסצו למולא עוצתם וישועתם צסלוס העומים וכו' ע"כ כאשר כצדוני ונקרא נקראתי מראשי העדה לדרוש, הנה ראש דצרך אונת (יהי' כונתי צאונת לש"ש לחוכיה, ואקוה כי אם יתנו אל לצס אולי יעתר ה' לנו ולא נאצד צחטאחינו) ולעולם (המה) כל ומשפט לךך (העולם ישפטו צזה כאו"א צדק דעתו מה שירלו אך שאני יהי' ראש כונתי צאונת צזה לש"ש כנז') עכד"ק].

קנ. בך הוינא טליא שמעתי מפ"ק זקיני אאמור"ר מהר"ש זי"ע שאמר פ"א צהויר דהנה נחת לנו רצס"ע הד' מינים הקדושים למנחי קרצא ללחום. נגד הילת"ר צחג הסוכות אצל היום כצו יום הסציעי והנה נקיני ללחום גם צזה ולא יכולנו לללח אותו ע"כ הושענא למענך חלקינו שרק חתה תוכל ללחום נגדו צכווך ואלמלא הקציה עוזרו לו יכול לו. עכדה"ק, [דצרי קודש תרל"א].

קנא. שמעתי ונאאמור"ר הק' רצינו שלמה זי"ע שאמר פ"א צליל יוחכ"פ, היום קלר (זמו יוחכ"פ) והמלאכה מרובה (לעשות צו תשובה כראוי וצתפלות ותחנונים) והפועלים עללים (כי אנו צעוה"ר ומעללים) וצעה"צ (זמו הקציה) דוחק (כדליתא צצוה"ק חאי אעא דלא סליק נהורא צטטין ציה עד דסליק נהורא שפיר) עכדה"ק, [דצרי קודש תרל"ג].

קנב. מנהג אאמור"ר הרה"ק מהר"ש זי"ע לכסות (צשחית) מקלת החלות ומקלתן ומגילה [עיי' לעיל אות מ"ד] (וי"ל טעם לשצח הוא כעין שכי' האחרונים צהלי' תפילין לענין תפס"ר של"ל ומגולים עפ"י שו"ע אכן עפ"י האריז"ל ל"ל מוכסי' תחת הטלית דע"כ לריכים לנהוג לכסות התיחורא וקלת דופן המערצי של צית התפילין וצזה ילאו ידי סניהם) [עיי' צצו"ת מנחת אלעזר ח"א ס"י ל"ה, וצנינוקי חו"ח רבי"א].

קנג. שמעתי ונאאמור"ר הגה"ק מהר"ש זי"ע על המשנה צצצח מי שחשיך לו צדריך (היינו סנוטה מדרך התורה שחוא חור ופולך צחשכה) כותן כיקו לנכרי (מניח חונו לצניו סגידלס צילדי נכרים ישפיקו ולהם כותן כיקו צירושתו) ואם אין עמו נכרי (שאין לו צנים) מניחו על החמור (לאכול ולשתות ולעדן החמור) הגיע לחצר החילונה (לציה החיים לאחר פטירתו) נוטל את הכלים הנוטלים צצצח (אלו מלות ומעש"ע סקיגל צחייו, כנה שחם, ואלו נוטלים צצצח סכרס

סכרם לעוה"צ) ושאינן נוטלים בשבת (זהו מעשה הגשמייות והתחלות שאינם נוטלים רק בעוה"צ למלאות תאוות) מתיר החבילים והסקים נוטלים מאליהם (זהו הפירוד צנע מיתתו ל"ע שהסקים נוטלים מאליהם לקצר ל"י וללמות ואין הזכות עליהם אותם לפודעה) עכדה"ק, [ועיי' סער ישכר ח"צ צהושענא הון מנארה אות ק"ב מ"ט צהא].

הגד. שמעתי מפ"ק מרן אשמו"ר מהר"ש ז"ע ונוגע ממקום אצותיו הקדושים (דינוב) ז"ע המקובל צידם כי אין לילך להתפלל על ליון והאל תלדיק צנע סקוצרים אז צצית החיים הלז חיזה צר מנן כי אז המתיס צציה"ח אחרגון ונתעוררו לייס ר"ל ואין עת רלון ורחמים אז, [ועיי' צד"ת ח"ו ח' מקור לזה צוה"ק (נשא) עד למטי לגצי קצרה כלהו מתון אחרגון וכו' עיי"ש].

הגדה. שמעתי צסס אשמו"ר הגה"ק מהר"ש ז"ע צהיותו אצד"ק סטריוצ פ"א כהועד צסעודת צרית מילה צק"ק רישא עם הגאון הגדול מהרצ"ה אורנשטיין ז"ל מלצוב (צהיותו אז אצד"ק רישא) וכיצדו הגאון מרישא לאח"ז לומר תורה וקירצ ואמר אח"ז יאמר נח הרצ מרישא ולעומת זה גם הגאון מרישא לא רלה לומר רק הפליר צו עוד הפעם שיאמר ד"ת ולא רלה לעצור עוד על דצרי מרא דאתרא ויען ויאמר (אח"ז) כתיב, יוס ליוס יציע אומר ולילה ללילה יחיה דעת" עפי"ד המד"ר (צראשית) ויקרא חלקים לאור יוס אלו מעשיהן של לדיקים ולחושך קרא לילה אלו מעשיהם של רשעים, וזהו יוס ליוס (כשמתודע"י שני אנשים שהם צצחי" יוס מעשיהן של לדיקים) יציע (כ"ח לחצירו) אומר (אתה) ולילה ללילה (כשמתועדים שני אנשים המתגא"י שהם צצחי" לילה מעשיהם של רשעים אז כ"ח מהם) יחיה דעת (רולה להגיד כדי להתראות דעתו וחריפתו) וצזה ילא אשמו"ר ז"ע י"ח דצרי רצ האי גאון ומרא דאתרא עכ"ל, [עיי' צד"ת ח"צ כ"צ].

הגו. שמעתי מפ"ק אשמו"ר הה"ק מהר"ש ז"ע ע"ד שאחז"ל בגמ' (פסחים כ" ע"א) עולם הפך ראיתי עליונים למטה ותחתונים למעלה וא"ל עולם צרור ראיתי כן הוא הפי' לאשר חושבים אם יש לא' הנחגה גדולה צהרצה חסידים הקרים למשונעתו וכיולא יחצבו סנה גדול לעומת אם יש ללדיק א' רק עולם קטן היינו מעט אנשים (לפי ערך האחר הנ"ל) המסתופפים צללו ויחצבו סזהו קטן, ע"כ מזהיר הכ"י כי אם צעולם האמת יתצרר על הרוצ להיפך וזהו מההנחגה הגדולה קיצל סכרי צעוה"ז וסס צעולם העליון סכרו מעט והוא נחצב סנה קטן לגצי הלדיק שלא קיצל סכרו צהנחגה רנה צעוה"ז והנן הנקרא סס גדול צהסגהו וסכרו ועונג כשמתו (וכלצרי הש"ס צפסחים הנ"ל) וז"ס (איוצ ג' י"ט) קטן וגדול (מי שהוא צאמת הגדול או הקטן זה נודע רק) סס הוא (מי שהוא סס צעולם העליון קטן או גדול זהו האמת) כנז עכד"ק, [עיי' צד"ת ח"ג ה' מ"ט צהא].

הגז. שמעתי צסס אשמו"ר הגה"ק מהר"ש ז"ע כי סיפר פ"א צסס לדיקים רצותינו סענשו לא' צהקפדתם ושאל אותו

לקושי דברי תורה

מש

אחתו אז אי' הסומע הלך כתיב גם ענוש ללדיק לא עוז, והסיו לו אחזמריר
הן אחת כי הלדיק לא יענושו רק המלכאים אשר נזונים ונזרמים
מהתורה ומלות כל הלדיק וכסזהו המלערו מצטלו מתורה ועבודה ע"י
הלרות ורדיפות או חלישת הדעת שעושה לו וא"כ חקר מהמלכאים
(צלותו זמן) תירתו ועבודתו שהם מתפרנסים ומונה כי על כן יקפידו
ויענשו לאותו המלערו, עכדה"ק, [עיי' ד"ה ח"צ ל"ב צאריכות].

הנה שמעתי צעם אחזמריר הגה"ק מהר"ש ז"ע שאמר עמש"כ
כי נר מלוח ותורה אור" כי עיינו תחזנה צלור נר

הגשמי כי כאשר ידבקו הרבה נרות יחדיו היינו שלחצתן כא' עולה אז
אם יהי' (דרך משל) חנושה הנה ל"ל עוצי השלחצת יחד כמו שלחצות
של חנושה נרות והנה עוד נהוספו ועולין למעלה השלחצות של כולן
יחדיו צבפלים ויותר, והלל למעלה צגוצהן לא נתוסף כלל אפי' נר אי'
(רק צעוויין) הלל ודלוי שעיי"ו שמיצרו יחדיו נתוסף להם אורה למעלה
יותר הרבה ומונה שהיו צתחלה, כך הויה מרובים הדומים לנר מלות
ותורה אור שעוקקים צתורה ועבודה ומלות עולים שלחצתן למעלהדיותר
ומונה שהיו עוד כמו נוסף על עלם עוויין סנתחצו כאור"א צכומו ועלמותו
עכד"ק, [עיי' ד"ה ח"צ ק"צ צדרוש פתיחה ליציבתו חרונה].

קנט מצינו צמקורה הפקד תרין, ואתה הפקד את הלויים, ואידך
הפקד עליו רשע, ופי' אחזמריר הגה"ק מהר"ש ז"ע

דחנה נודע שלעונות כל לדיק הדור יס כנגדו רשע, לעונות יעקב הי'
עשו, ולעונות משה הי' צלעם, ולעונות מרדכי הי' המן וכיו"ל, וזה סומרו
המקורה, ואתה הפקד את הלויים" שיהיו ונחגיגיהם של ישראל ולדיקי
הדור ולעונות, הפקד עליו רשע" צצחי את זה לעונות זה עשה חלקים
עכדה"ק, [רסומי דצרים] [א"ה צפרי תורת המקורה הארכתי צזה].

קס. זכור לטוב כ"ק אחזמריר הגה"ק מהר"ש ז"ע כי צוואו הנה
(פה עיר מונקאטש) כמעט נחצטל סמירת קדושת המועד

(חומ"מ) אלל הצעלי מללכות כי כמעט כולם אמרו טענה זו שאין
להם מה לחבול אם כי הפריזו על המדה, והוא חרעיש על ככה וגם
לוח להודיע וצלו לפניו כל הצעלי מללכות שאמרו שאין להם על י"ט
ונתן להם ונכיסו (אם כי גם הוא צעלמו קיים לא עלי וכו' ע"י גדול
לדקת פזרונו) על הוללות י"ט צאופן שלל יעצדו צחומ"מ כלל והוא
ניטל את הנוקפין וכו' וקול פטיש ונצזי אר המועדות צכל מה דאפשר
לנחות, [עיי' כימוקי אור"ח ס"י תקומ"צ].

קסא. שמעתי צילדותי מכ"ק אחזמריר הגה"ק מהר"ש ז"ע צתוך
מאמרו צימי פסח ע"ד הפייטן צאנעים זמירות, וחק

על מלח צכוד סס קדשו" כי החילוק צין אמתיות חנון למלח רק צחקיקה
אי' סנחלק אוח הי' מלות ח' זולת זה הם שוין לגמרי צאותיותיתן
ואמרו" צונחות דלות הי' מורה על תקוצה דלכך נחלק רגל השמאלי
דאי הדר צ"י ליעל צהך ע"כ מלח רומז על השוצה ומשאי"כ חנון סנסגרו
רגלי אוח הי' צלי הפסק, וזהו וחק (שעושין חקיקה) על מלח (צאותיות

לקושי דברי תורה

ח' של מלח ונעשה מוננו ה' והוא אותיות מלח, וזהו) כבוד פס קדשו (לעצוד ולעשות רלונו) עכדה"ק, [עיי' פער ישסכר ח"א מאמר פפת הים אות ח"י מ"ט צזה].

קסב. שמעתי וכ"ק אלזמור"ר הגה"ק מהר"ש ז"ע כי צע"כ חין לנהוג צייניו כהרמז"ס (הל' דעות פ"ד) [סצי"א סדר סמירת הצריחות לאדם והוא ערצ צעדו אם ינהג כן שלא יחלה כ' סס (צהל"צ וכן צהל' ע"ז) סיצדק האדם עלמו לנקציו לצי"כ יפה יפה צכל פעם קודם אכילה ולאחר אכילה עיי"ט נוולא שהוא לג' אכילת צקר וערצ ו' פעמים לכה"פ מלצד סחרית צקומו וערצית ה"ז צערך ח' פעמים צכל יום לילך לצי"כ ולצדוק עלמו יפה יפה] אם כי ה' מאור עייניו צתורה האצי סחכמים וראש הרופאים כי מוצן מומילא פאם יעשה כן יצא עלמו לידי סחתיניות ומחלת סכרספתא וכיולא צצדיקות סרצות האלו יפה יפה סמונה פעמים ציוס ועל כרחך לוור מוסוס סנשטנו סטצעייס צדורותינו וכמ"ט צסוק ס' סמחר"ל ז"ל סליין לנהוג ולעשות צייניו היינו גם עוד צייניו סרפואות סנוולא צדחז"ל צס"ס ומסוס סנשטנו סטצעייס עאכו"כ צדורות אלו סחלוסיס עיי"ט [עיי' כינוקי אר"ח סיון צ'].

קסג. שמעתי ונקודת אלזמור"ר הגה"ק מהר"ש ז"ע צסעודת ל"א צעוויר צנו"ט צזמר צר יוחאי. נעשה אדם נאמר צעצורך' כי לכאורה היכן נאמר סנעשה אדם קאי על רצ"י דוקא אך הנה דרז"ל נעשה אדם נאמר צזכות נעשה ונסומע והיינו צסציל סיקצלו ישראל את סתורה ע"י משרע"ה וידוע כי רצ"י ה"י נסומת ומשרע"ה ונה סנהגלה ע"י משרע"ה סתורה צכל פרע"י צנגלות ונסתרות אך הנסתרות גילה משרע"ה רק לאחרן וצניו ויהושע ועוד ליחידי קבולה מתלמידיו. והנגלות לנו ולצנינו ומשרע"ה סקיצל צסיני אצל רצ"י גילה הנסתרות צספר הזמר דעה"י סצורא יספרנסין צדרא צתרא ג"כ אור סנאיר וצא לכל סעולם והוא לפי"ז רצ"י סכלית וגמר סנרלה ומשרע"ה ע"כ ספיר יסכן מ"ט נעשה אדם נאמר צעצורך כי הנעשה אדם צסציל נעשה ונסומע וה"י אז מותר סתכלית לגילוי הנסתרות צאחרית הימים ע"י רצ"י ע"כ ספיר נעשה אדם נאמר צעצורך עכ"ד, [עיי' פער ישסכר ח"א מאמר גל עיני אות ג'].

קסד. שמעתי מפ"ק אלזמור"ר הגה"ק מהר"ש ז"ע מדרשותיו ססרע"ט צתוכחת מוסר אשר כל סומע אמרי קדשו ידאג ויפחד לנפשו והגיד מקודם צתוך דצריו לצל סחסצו כי אכי גדול מכם לכך אפלה פה ולסון צדצרי מוסר להזמיר להדריך ולהוכיח, אך צאונת אכי גרוע מכם וע"כ אגיד זאת ע"ד מוסל כי צעת אשר יצנו ויסקנו או יעשו גסר חדש על פני סנחר ססונף וזורס ועל סגסר סיסינה לא יוכלו לעצור כי נהרקה ופן יפול סנופל לתוך סנחר סעוצר צנגלה סס ע"כ יעמידו סומר וציוס יוכלו להסגיה ולהזמיר אצל צסשכת לילה לא די העשקית ומנורה האדומה סידלקו ויעמידו להראות להעוצר צנגלה

לקושי דברי תורה

נא

צעגלה שלא ידרך ויעצור שמה (ויסתכן וימות ח"ו) כי רצים לא יצינו
הקיומן הזה על העסקית צזכוכית אדומה ע"כ מוכרחים להעמיד שמה
צזליה שומר המזחיר ומכריז בכל עת ששומע עגלה נוסעת צקרוצ סם
„אל תקעו ותעצרו כי סכנה גדולה וגלוי הוא" ומזנן ומילא כי לאיש
השומר כזה אל לאדם גדול ומשיצ רק אדם שפל ופשוט ומאוד רק
פעשה ומלאכתו צזאמונה וצפרט צזליה למכריז ולהודיע כנ"ל ואם יתקטל
השומר הזה הוא דמו צראשו יענש יענש כי האחריות ומחנעשה עליו
וגם אם יאמר כקיל הנוסע צעגלה מה לי לשמוע לעקת המכריז הזה
הלא אני גדול ומנוח ואני אקע לדרכי ואז יפול צשחה ויפגע ויהרג
כ"פ ר"ל, ומחנעטל ומזנן כי הגשר הרעוי הוא מלצ העוה"ז ועשיית
העצירות למאות נפשו יצקס נפרד ר"ל וצפרט צחשכת לילה (הוא
החסתר פנים צגלות) הסכנה ומחפת ומאוד שלא יעצרו ויפלו שמה
וגם לקיומן מנורת אש (מאדומה) הוא התורה אור שמושלח למנורת
והלא כה דברי כאש נאום ה' לא רצים יחכמו ויצינו צתוכה ע"כ
המכרח להעמיד שומר כמוני שפל אנשים למזחיר ולהרים קולי להודיע
להליל ומככ"ו, ואם לא אוביח הלא האחריות עלי כל מי שיש צידו
לנחות היינו להוכיח ולהזחיר ומזנן ומילא כי מי אשר לא ישמע לקול
המזחיר צתוכחת ומקר יפול צשחה יפעל לו (ה' יליחלו) עכדה"ק,
[ועיי' צד"ה ח"ט כ"ה].

קסה ראיתי בגליון המדרש של אדמו"ר הגה"ק משינאווע ז"ע
שהציא צקס הרב הגה"ק מו"ה אר"י דיביש זלללה"ס
מווישניצא, וירא חלקים את צנ"י וידע חלקים הנאמר צזי"מ היינו יען
כי צנ"י לא ה"י ראויס אז לגאולה ע"י העונות שה"י להם עד שטען
קר של מזרים הללו עוה"ז והללו וכו' ונה נשתנו הללו ומחללו ולזה
המושך הקצ"ה על ישראל הידעיה הקדונית להצחירה וכצ"כ לא קילק
אה ידיעתו ית"ש וא"כ לא חטאו ישראל צזנזרים צצחירה הרב עכדה"ס,
[עיי' קטוני דברים צראש קו"ה לצי הפארה ו"ש צזה].

קסו. שמעתי צקס הגה"ק צעל אר"י דבי עילאי מווישניצא ז"ע,
שלא ראה ולא הניח לשמות צשעת הקבודות שמו"ע
וקי"ת (זולת המחיוב לקידוש צביעית יין לצמחת יו"ט) עד אחרי החקפות
של יום קי"ת כי אם ישתה צקעבודות צנתי"ס אולי יגרס ויתערב שמתו
צעת החקפות גם מהיין ואין לשמוח אז מהיין רק צתורה עכד"הק,
[עיי' סער ישכר ח"צ ומאמר זמן שמתו"ו (אות כ') שהציא דהצרים
נוצע"י מרצ"י דרצ"י היינו רצן של ישראל רצינו הקדוש צעל נר"א ז"ע
כמו"ס צחיכל הצרכה (פ" שמיני) עה"כ ולהצדיל צין הטונא וצין הטעור
וז"ל כי אלל רצינו אלימלך ה"י אסור לשחות שום משקה צימים האחרוני
של סוכות שלא יתערב זר צשוחה של קדושה עכל"ס, וצזה י"ל שכל'
צשמו"ע עשו לי קעודה קטנה (שלא יעשה אז העיקר צשקעבודות ושתיית
היין למכצ"ר) כדי שאחנה מונך (שהשוחה צשמו"ע תה"י החנאה ומציקות
הצורח ית"ש היינו רק צשוחת חתורה ולא צשוחת ריצו"י יין כנ"ז) וע"ש].

קס"ז

קסז. שמעתי מאלמו"ר הקדוש (צעל דרכי תשובה) זי"ע הנקובל
 ונרצותינו הקדושים זי"ע אשר מי שיש לו חולי השלשול
 לי"ע (גם אם תוכך צחוף על ומשענתו צדרך הצריאים) אשר זאת רפואתו
 שיטה נקציו ולא ילך צכל עת שולטרך כיון שזהו חליו שנתעורר חוס
 צכרכסתא או צצני ומעיו פנימה ונדונה לו צכ"פ שילטרך לנקציו ע"כ
 לריך לעלור ולא לילך ועי"ז יתחזק ויתרפא אז חינו עוצר צכל ומשום
 צל תסקלו. [עיי' ניווקי אר"ח סי' ג'].

קסח. שמעתי מאלמו"ר הגה"ק (צעל דרכי תשובה) זי"ע שהיה
 חונן אחר קריאתו ויתלו אה תמן וגו' וחונת המלך
 סככה היה חונן צלחש "כן ילצדו כל אויבך ה" וסגיד לי כי זה
 מנהג אצותיו הגאונים הקדושים ז"ל דור אחר דור, אצל זהו כמו צק"ס
 שמוחר לענות צין הפקוקים ומפני הצצוד וגם הכא הוי ללורך והוא
 צמוקס פתיחה ולא חונן ומק"ס ומש"כ לענות ולהפקיק צכ"ע צחונלע
 הפקוק כסקורי" ה"ן צודאי י"ל דהוא הפסק וי"ע, [ניווקי אר"ח תר"ל].
קסט. שמעתי מאלצרך ומל"ס שצא לפני אלמו"ר הגה"ק (צעל
 דרכי תשובה) זי"ע וציקס לתתפלל צעדו שיהי" לו
 התנדת התורה, והסיצ לו אלמו"ר איך אוכל לתתפלל זה והלא הוא
 חלוי צצחירה שלך כיון שהוא נ"ע הוהגית צו יומס ולילה אלא הצרכך
 ואתפלל לה' שתעשום טעס ומסקות עריצות נעיונת ומתיקות התורה
 יהי" צלצך ועי"ז גם צלילה לא תוכל לישן ולא תכצה סנר ומפני התנדת
 לימודך גם צלישן לילה כמו"ס טענות כי טוב סחרה של תורה טעס
 ומתיקות של התורה ועי"ז לא יכצה צלילה נרת עכד"ק, [עיי' צד"ת
 ח"צ ק"צ ומספ"י צח].

קע. אזכיר דבר פלא לזכר עולם יהי" לדיק אלמו"ר הגה"ק ומחרי"ל
 (צעל דרכי תשובה) זי"ע אשר כמה שנים לפני פטירתו
 צליל צ' דקכות צכוכתו מיוחדת צטמחת צית השואצה (צכל סנה)
 אחרי שלחנו ה"י ומחדר לצרך הטוב וממטיצ (צאופן שיוכלו גם לפי"ד
 ממג"א (סי' קע"ה סק"ד) כי שלחו לקנות ציחד עשרים חנסיס צערך
 יינות ומקוצחים ולח"כ הצילאו ממוצחר יותר ואז לא חילקו כדרך שחילקו
 צטולחנו רק צחרחצה יותר כדרך דאית להו שותפות לכל הקונים חכ"ל)
 וצכל הסנה לא צירך הטוב וממטיצ ככ"ל רק אז צליל צ' דקכות אחר
 חלות לילה סמוך לאצמורת הצוקר, וצכל פעס סיפר אז מועסה רצ
 מהגה"ק וממאגניציא זי"ע אשר הגיד פ"ח צנת שתייתו כוס יין צקעודת
 יו"ט רצס"ע לעת"ל יהי" לנו תענוג עוה"צ הרוחני אשר אין כמותו
 לטובה וכל הלדיקים וכציאים ואצותינו יהיו ויקונו עוננו צתחמ"ו וכל
 הצולאות הצצאות יתקיינו וגם חנר מרת דצראשית יתנו לנו אז אצל
 מה טוב חצבות יהי" זה אז קצל שהוא סצחתא דעוה"צ חונס העעיענו
 כל עתה ומטעס חנר מרת דצראשית צהיותנו צעוה"ז צגלות חנר,
 ולח"כ סתה מכהוס ומעט, ככה עשה כמה שנים לפני פטירתו צליל
 צ' דיו"ט סוכות צסעה חכ"ל צצחירות ועצולה והתעוררת גדול, ולח"כ
 צסנת

(צטנת תרע"ד) נסתלק אז לחיי עוה"צ זלילה זו כמעט קמוך לשעה
 זו צבוקר אור, ומזה ג"כ נצין למפרע הכל כי רוח ה' דיצר זו ומלתו
 על לשונו ז"ע, [עיי' צד"ת ח"א ע"ד מ"ש צענין הצרכה טו"מ].

קעא. ראיתי מאצותי הקדושים ז"ע שהניחו וכרכו צעלום תפילין
 ולא נתנוהו לאחרים לכרכן והוא נסתצר ודרך חסידים
 וישרים שלא יחי' מלות (צפרט קדושת תפילין) צזיות עליו ליתנס
 לאחרים לכרכן מיד אחר חליטתן כמו סנפטר וחס, ולעול הי' עליו,
 ושונעתי ומאחמו"ר הקדוש (צעל דרכי תשובה) ז"ע שאמר צסס רצינו
 הגדול והקדוש צעל דברי חיים ז"ע כי נמלא צירושלמי כי הכורך
 תפילין צעלמו מלכנין לו גיהנס וכל ירא ה' יזחר צזה, וגם צהנחת
 וקופל הטלית לאחר ההפלה לעשות צעלמו ולא ע"י אחרים וכמו שהוצח
 צנימוקי אור"ח (ק"י ס') ומדברי ומהר"ל ומג"א סס דקיפל הטלית הוי
 מלוה ע"כ מהעסק צו צמלות מיד צמו"ש והוי צו יותר ומצלוחו עיי"ש
 והגם דטלית לא הוי רק צגד של מלות ולא קדושה כמו תפילין מ"מ
 נראה כן וממהר"ל גם צטלית ככ"ל, [עיי' צד"ת ח"ה פ"ז].

קעב. בהיותי צציאלאצזעג צילדתי אחרי תחינתי שאלוני אז חותני
 הוא דו"ז אדמו"ר הס"ק מו"ה שרגא יאיר ז"ע עפ"י
 המוצאר צומק' קופרים (קוכה פכ"א הל"ט) כי אלע"ה הי' גוצה קומתו
 כנגד ע"ד אגקים וממלא חס הלך צרגליו חוץ לחלרו או לעירו כ"ז
 פסיעות צערך אז כצר עצר אלפים אמה (כיון שהי' פסיעותו ע"ד
 פעמים יותר ומשאר צני אדם) וקשה לומר כשהלך לחוץ כ"ז פעמים
 כצר חילל שצת, וצפרט לפי מה דאיתא צמד"ר שהי' פסיעותיו של א"ח
 ג' מיל, נמלא שהי' מוכרח א"ח ליסצ צציתו צצצת ולא יפסיע אפילו
 פסיעה לצר החולה כי אז כצר עצר ג' מילין וכצר חילל את השצת,
 והשצתי עפ"ד הש"ס (עירוצין מ"ח ע"א) דאמרו עוג מלך הצען מה
 תהא עליו"י או' דחשצין צאמות איש עיי"ש ועי' צע"ע אור"ח (ק"י סמ"ט
 סע"י א' וק"י סל"ו סע"י א') דחשצין לפי גודל האדם הגם דסס מיי"ר
 צע"ע רק לענין ד' אמות מ"מ י"ל כן גם לענין תחומין צפרט היבא
 דאיסתני ציותר כגון עוג מלך הצען כנז' ומגו' עירוצין ה"נ צאדם
 הגדול צענקים זהו הצרהס כדאמרי צומק' קופרים סס וגם צמד"ר
 כנז' שהי' כל פסיעה ופסיעה שלו ג' מיל צודאי ל"ש לוור דעצר על
 פסיעה א' כצר חוץ לתחום אלא דחשצין התחום ג"כ צאמת איש לפי
 גדלו ולק"מ, [עיי' צד"ת ח"צ אות ח"י].

קעג. מנהג אצותינו הקדושים ורצותינו ז"ע שהוא מוקיני הגה"ק
 מהרצ"א ז"ע וכן נהג רצינו הגה"ק צעל דברי חיים
 ז"ע ללצוס החגורה המיוחדת לתפלה רק לג' תפלות ציום, ונראה
 ונדע טעמם כי חס ילצקוהו החגירה כל היום אז לא יקיימו הכין
 (כמו"ש צע"ע ק"י ל"א סע"י צ') [כי מנעס סלא יחי' לצו רוחה את
 הערה הרי הולך צומכסיים ומילא] והו יותר ראוי וככוו הלוצסיס
 חגורה כל היום, וכן מכלן תשובה לאותו חסידים שמקילין צלצשת
 החורה

נד לקושי דברי תורה

החגורה גם לתפלה נאמרת שה"י רצם לדיק אי ז"ע שהקיל צוה, ע"י צפי קור מרע וע"ט (להגה"ק מהר"ם מזידיטשוב ז"ע) כי צדצר שהוא נגד הס"ע או קולא כנגד המנהג הראוי צוה אסור לעשות כמעשה רבו גם אם הוא לדיק יקוד עולם לא יתרתרו אחריו אך לא יעשו כמותו צוה, [ע"י לעיל בתקנות המוסדר] וכן ה"כ צוה שהוא לדעת איזה פוסקים ראשונים צכלל איקור אם לא ילצשו החגורה נשעת התפלה ע"כ צודאי לריכין ליזהר או מקום הכין, [ע"י כימוקי אור"ח ס"י ז"א].

קעדר. הנה ראיתי ונתתי על לצי מנחה לדיקים רבותינו הקדושים ז"ל הצעש"ט הק' ותלמידיו ז"ע אשר מקובל ונדוע שהצעש"ט הק' התפלל לפני העמוד צפרט צימים טווצים צקול רעש גדול ונורא, ולעומת זה תלמידו הגדול ה"ק מוהרד"צ מוועזריטש ז"ע לא התפלל לפני העמוד והגם כי י"ל אולי מפני חלושת גופו ורגלו (כנודע) והס"ק המ"י ומקאזיץ ז"ע ה"י עובר לפני התיבה צכלל-הימים נוראים ויר"ט ועוד מ"יני אלו צכלל יום ויום וכהג כן גם לעת זקנתו ומולשתו עד שנקשרוהו לצימ"ד ושם פרשו תחתיו עור רך וטווצ של דווצ שקיכל לעמוד עליו לפני העמוד ושם התפלל מדי יום ציומו צשאגות וקולות עצודתו עד אחרי תפלתו אז נשאזהו לצימ"ה, ולעומת זה הס"ק הרצי מלוצלין ז"ע לא התפלל כלל לפני העמוד ולא ה"י, ומגן כלל, ושימתי צצמו שהגיד והתמרמר צעלמו על שאינו יכול לנגן ולהתפלל לפני העמוד לכצד את ה' ומגרוכך צקול יפה, ואמר צלצונו הקדוש אכחנו ל"ו"י מיוחסי הלויס (מזרע קרח ואולי גם מנשמואל הנביא) אם היינו מנגן היינו מעורר צחגינה עד שה"י נתעורר חשק למעלה כציכול לפני השי"ת סיצנה צית ומקדשו צ"צ כדי שיזמר צתוכו כהלכות עצודת הלויס שה"י קולם ערצ לנגן עכד"ק, וכן יש עוד אולי לומר צהרצה לדיקי"י שלאחריתם מרבותינו ז"ע אשר יש מנחם שהתפללו לפני העמוד ויש צמונעו אולי תה"י הטעם פשוט (לאותן צמונעו) ומפני חולשת קולם וכן נראה לבא"י שתלוי צוה כו"ט צעשר מילין דחמידותא שה"י רצ נוהג (שהם צתשו הגאונים קדמונים ז"ל הנקרא שפרי תצוה וכדפס צימינו עפ"י אורחות חיים) שה"י רצ רגיל לירד לפני התיבה ולקיים מ"ט כצד את ה' מהונך (מגרוכך) ונהג ר' חייא צר אדא אחריו שה"י קולו ערצ כשפורס על שומע וירד אל התיבה אמר אהני לצוראך ומאי דאהניך ה"ד כצד את ה' מהונך (היינו מגרוכך) ככ"ל עכל"ה, [וע"י צד"ת ח"צ ס' וע"י"ש].

קערה. שמעני ומפי גדול אי ז"ל שמוע ומפי הגה"ל צעל שו"ת קול אריה ז"ל (מה' נאד) שאמר שרע עליו המעשה והמנהג אלל האשכנזים כי צצמות צין המלרים אומרים צציחכ"י לכה דודי וכו' הכל צניגון אלי ליון וכו' (הפצוון צקינות ת"צ) דהוי כונו אציבות דפרתקיא, ועוד הוא העיקר כי צאזינו שומע צחיותו ילד ועלם חכם ה"י צעירו (צה' נאד) צית אי שקונו שם צו הללים והשדים והרוחות ר"ל על הגג והעל' עד כי הוכרחו הדרים ללאת מן הצית ושומעו שם צלילה צימות החול שאמרו לכה דודי צניגון של אלי ליון

הנהוג

הנהוג הג"ל וכאלו הם מתגרים בנו ללעג ולקלקל והם הק"א נהנים כנראה מה סומזמים בניגון זה צסיק לכה דודי ע"כ ראוי שלא לכהוג כן גם צסיק צימי המלרים עכתד"ה. [עיי' צד"ת ח"ו ל"ה שהציא זאת ומ"ש עוד בזה].

קעו. אבותינו ספרו לנו כי בזמן א' מרבותינו הראשונים ז"ע צא לעייר דרשן א' משוצח ומפואר והלכו לשמוע דרשתו והי' צעפתי חלקות צמוטלים ומל"ורה, והעיקר חקירות ורעיונות ותוכס הצליעו ארקיס אר"ס לפצוני צמינות ודיעות נפסדות, ואחרי דרשתו צא הדרשן אלל הרצ והוכיחו הרצ אשר חכיר צמינו דעת מינות סבו ואמר כי אם תדרוש דרשות כאלו ה"ז נקית ונודיה ומחטוא הרצים להכניס צהם צהשומעים דעת מינים ואפקורסת ר"ל והודה על פשעיו אשר צקרצו וציקס תסוצה, והסיצ לו הרצ מה אחני כך תסוצה אם הפילות את אחני חלים וצלקטרלות אלו זה רצות צסכים שאתה מרציץ גלולים ונוקע לדרוש צמדינות ומקומות רצות דרשות של דופי, אך זהו תסועתי סימור דתו (ר"ל) ויהי קלל אית לי וידעו כל העולם למפרע סכל דרשותיו ודצרו ודיעותיו היו של מינות ועי"ז ילאו ויתצערו מלצס זהו תסוצתו המעולה, ודי' יליל את עם סגולה, [עיי' ד"ת ח"ה כ"ז].

קעו. שמעתי צסס גדול ולדיק א' צהיותו צמוקס המרחץ צה"צ והי' מדוכה צחלי' ונחלש ר"כ ציקס מהה"ג מרל דאתרל ז"ל סיחיר לו לעעוס (מאכלי חלצ) אחרי הלחרים והרצ המרל דאתרל החיר לו כדינל, וצלילה מולאי ח"צ צסעודתו סיפר כי ציה התענה כל היום ורק רלה רשות והיתר המרל דאתרל לעעוס, ועי"ז הי' נקל לו מאוד להתענות כי לא הי' סוב גירו' הילר כיון סכצנר הותר עכ"ד, [עיי' ד"ת ח"ה כ"ט דהדצנר מפורס צירוסלמי יומל פ"ו חל"ד].

קעה. שמעתי צסס קדוש א' מדצנר מרצותינו ז"ע עה"כ, מושל ונקסיצ על דצנר סקר כל משרתיו רשעים' כי מושל (היינו לדיק מושל צירלח חלקים סיס לו דרכים עמוקים סמולל ללליץ קדושת ומקורו הקליפות ועי"ז מוכרח לפענויס לעשות דצרים נוראים מכווערים והיינו) ונקסיצ על דצנר סקר (אונס משרתיו שאינס מהגוים יחסנו כי מחסצתו צפסיעות לרעה לחלות נפשו וסדרכיו סקרים ר"ל ע"כ הנה לצלתי יצינו אוחו) כל משרתיו רשעים (ע"כ לריכין ליזחר צה), והסי' ישמרכו יעזרכו ויוסיעכו צ"צ [עיי' צד"ת ח"ז ע"ח].

קעט. שמעתי צסס הגה"ק מוה"ר צבי הירש מדוסקא ז"ע שהי' מרעיש צרשפי אש על רצ גדול מפורסס אז צאווגרן שלא הי' רולה להתחצנר לעזרה ה' צגצורים צהתייקדת מוקלות הירחים (ארעה') צמדינה וצפרט על איקור הסיומענאר לא רלה לחתוס (מפני כי צכו הנה חתכו לוקחי צנותיו היו הונחטיאס חאלו צנפשות ר"כ) ואמר הסיק מלוסקל עליו הלל אס אין צו ירלח סמיס אינו כלוס גם צלימודו, וגס עוד אומר לכס שלא יוכל ללמוד היעצ, זאת הגיד צרצים ולאח"כ סאלו מלחתו חלמידיו הן רצינו מלוסקל נודע צעולס כל דצרו צמשקל

צונסקל ונדה צלדק וצונשפט ואם יאמר רצינו על תרצ המדובר ונאנו כי אינו ירא ה' לזה יודו כעת הכל צראותם שנתחננון והקדית תצטלו צרצים צדעתו ודיצורו והנהגת צניו, אמנם אם יאמר שאינו יכול ללמוד היטב הלל יהי ח"ו כמתעתע צעיני העולם כי נודע לגאון נפלא וחריף מפורקים וצקי ונלויין, וע"ז השיצם הלדיק הנ"ל (ונלוקא) והקציר צחכמותו הן ומהו גוט לערנען שאערתי הלל יכולין צתורה (את זה לעונה זה) לשלצ ולקשר נינאל צנינאל כקורי עכציק ולתרכיז תרכזה ומצוסקת ומוטעות עד שהוא צצחי' ומגלה פנים צתורה שלא כהלכה ומהו שקורין גוט לערנען צאונת לאשר דחז"ל צסוגיות הש"ס והפוקקים הם כמ"ס ד"ת עניי"ם צמוקוס זה ועשירים צמוקוס אחר וע"כ נרא"י לכאוי' הקוגיות חלוקות וקותרים זא"ז ונוקוס למקוס ועל כן רצו הקושיות והקפיקות והחומרות ע"כ לריבין למנאל חילוק נכון צצצרא ישרה ואמיתות צין הקוגיות לעומוקו היטב, וצזה ומתורלו הקושיות לככון ויצואו הדצרים שומים כנתינן ווקיני (וזה שקורין גוט לערנען לאונתו) א"כ לריבין להיות לזה שכל הישר וצעל צצצרא ישרה אמיתות למנאל החילוק האמיתי א"כ אם ה"י להרצ הל"ז שכל הישר צאונת הלל אז לא ה"י ומהנהג כזאת וה"י עתרליכער יוד (כי אחז"ל כל החוטא נכנס צו רוח שטות) הלל וודאי שאינו יכול היטב ללמוד רק ונשיצס כנז' עכ"ד ודפח"ח, [עיי' צד"ת ח"ד ע"ה שפ"י צזה ראשית חכמה יראת ה' לכל עושיהם תחלתו ועיי"ס]

קפ. שמעתי מפי זקן ומסיד תרצ המנאל"ג ונר"ה יעקב הדוי שפירא ז"ל אצד"ק טארצאל שה"י צק"ק לאנז צימים אחרונים ש"פ צעת חליו ופטרית הגה"ק רצינו צעל דצרי חיים זי"פ וה"י אז שמה צנו הגדול הה"ק אדמו"ר ונשיכאווע זי"ע ואזנמו"ר הה"ק מהר"ש זי"ע האצד"ק ונונקאטש (וונלפנים אז צק' קטרזיזצ) וצעת סעודת יו"ט אחרון ש"פ כנגן הוננגן ונר אחד נוי יודע שאל אאזנמו"ר הה"ק זי"ע את הה"ק ונשיכאווע אולי יודע או שומע איזה תירון לקו' דונה זהו רצותהון דישראל דתשעה ירחי לידת הא זהו מוטצב צטצע צנ"א גם צאו"ה, והסיצ הה"ק ונשיכאווע כי לא יודע תירון לזה, וענה תרצ ומטארלאל הנ"ל שה"י צאותו ומקוצה רצות"י אם תרשכו לומר דצר הנה כ"ל לייצצ צפשיטו כי הנה צאו"ה שאין שוונרים פרישת הנדה וליל טצילה אשר רוצ העיצורים וכונט כולם הוא צליל טצילתה ע"כ לא יוכל לחשוב ולידע ונתי כלום התשעה ירחי לידה ונתי תה"י לידתו ואם הוא הילד צלידתו צן תשעה ירחים ונשא"כ צישראל יודעים אלו התשעה ירחי לידה צדיוק ע"י שניירת הנדה צקמוך לוסתה וגם צליל טצילתה כנז' וענו ואמרו הלדיקים הנ"ל טוב דצר ונעלתו ע"כ שומעתי ממח"ח הנ"ל והוא נכין צפשיטן סל דצרים, [עיי' הגש"פ שער ישעכ"ר]

קפא. שמעתי צסס הה"ק מ' (וגאווטסי) זאב זל"ל וק' לצוצ שה"י תלמוד הה"ק ונורא ומפורקים מוהר"ר אורי ומטרעליסק זי"ע כי נחלה ל"ע צחילה אנוסה אחרי חג השצונות וננאלק

ונמאס צעיביו כל ונאכל חפ"י ונעדנים ונקהו צ"צ והרופאים מדוע לא יקח עכ"פ מעט אוכלים מצומאים ונעדנים להקיץ את נפשו וענה לאמר כי צהעמיקו צחג הסצוועות צחפלתי צפקד"ז צפקוק ונמקוים מדצש ונופת לופים והעמיק כ"כ צכונתו ונה ונתקו ד"ת הקדושה ועצודתו ית"ש עד סנמאס צלצצו וגופו כל תאות אכילה גם מאכלים צקעם ונתיקות יפה עכ"ד, [עיי"י צד"ת ח"ד ט' כי ידועה דברי הקדושים כאילו לא היו צדרך גוזנאז והספלה ח"ו צמרולה או דרך לחות ונלילה להחפאר החולה, והנה זה ונלינו ונקור כונתו צתוק' (כתובות ק"ד ע"א) צסס הנדרש עד שאתה ונחפבל ס"כנסו ד"ת לתוך גופך ונחפבל שלא יכנסו ונעדנים לתוך גופך וכו' עיי"ש].

קפב. ישמענו צסס קדוש א' ונדבר זי"ע עה"כ הנסתרות (מי סעוצד להס"י צדרך נסתר והלנע לכת הוא ועולה) לה' חלקינו (סיוכלו עיי"ז ליזמר ונפניות וגאות, חונס) והנגלות (מי סעוצד להס"י צדרך נגלה הוא ועלה יותר) לנו ולצנינו (סעי"ז ית"י צניו ירא ה' ולומדי תורתו כאשר רואים ונחג אציהם כן יעשו צניהם) עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת (ונשא"כ מי סעוצד צהלנע לכת לא יראו צניו ללמוד ונמעסין) כזו' עכד"ה, [עיי"י צד"ת ח"ד י"א וי"ס צזח].

הפג. שמעתי וידי"י הרצ הגאון ונהר"א לוקער ז"ל ונצערעגסאז סשנע ציוני עלומו (כצר תמוני סנין) ונהגאון הנפורסס מהרצ"ה אורנשטיין צהיותו אצד"ק רישא סצא חליו ונלמד צצית הספר סלהס ופסטי טלפ"ס לחיות כצן תורה חכס נ"רא ועורר את הגאון נרא דאתרא להזחיר על לימוד הדקדק (כדרך הנחתדסים) לנערי צני, והסצו הן ידוע הק"י ונחו החילוק צין שאלת החכס "אתכס" לסאלת הרשע "לכס" חונס חומר לכס ודוע להרשע יגערו צו צנזיפה כ"כ על אשר חמר לשון לכס ונשנע סהוליא את עלמו ונן הכלל ונשא"כ החכס סחינו לומד דקדוק הלשון והוא טרוד צגירק"י לא יעקוק צדקדוק ע"כ חינו ונדקדק אס יאמר אותנו או אתכס ולזה לא יקפידו עליו (להלות צו ציקי סריק"י סכונתו להוליא את עלמו ונן הכלל) אצל להרשע יאמרו הלא אתה הרשע דרכך לעקוק צדקדוק ותצין עד סיכן מדצרים ונגיעים צין לכס ללנו וכאשר תאמר לכס צטח כונתך לרעה להוליא ח"ע ונן הכלל ע"כ יגערו צו עכד"ה, [עיי"י צד"ת ח"ה כ"צ].

הפד. מקובר צידנו ונלדיקים ז"ל כי כסהלכיס חלל הלדיק סיחפבל על ענין נחון ולריכין צזה נס ונופת גדול יחזיקו הדצר צקוד צכל ונה דאפטר קודס. סיפעלו הדצר וילא לפועל, כי אס יחפרסס הדצר ונקודס אז יוכל לסלוט ע"ה ח"ו ויגרוס סלא יצא דצר סיפועה, [עיי"י צד"ת ח"צ כ"ג סנוקורו יפורס צקרא צנעסה דסונמית].

הפה. משל הקדמוני צסס גאון ולדיק א' ז"ל לאשר יעקצ ועשו חלקו צסני עולמות, עוה"ז לקח עשו ויעקצ לקח לו עוה"צ, ויעקצ ח"ש חס יוסצ אהל"ס סל תורה צהתנודה רצה, וכמו סמלינו צס"ס (ונגילה י"ז ע"א) סנטונן צצית עצר י"ד סנים ולמד סנה

וכן צמד"ר (ריש פ' ויל"א) ונה שעסק עם צניח לצן וצקדוהו כל חלו
 חלילות כ' קנים, ויהי היום עשה יעקב קעודת ורעיים לשמחת קיום
 ונק' צ"ק וישב צקעודה לעת ערב עם אחוזת ורעיו הלומדים תורת
 ה' ולאונתו וצניחמ"ד ה" חס והצניח ונלא אורה וקסים ושומים ואוכלים
 וסותים, והנה עשו אחיו צל ונל"דו אשר רדף ציער אחרי חיות להליד
 ליד להציא ולא ונלא אז חפ"י ארצות, והוא עיף ורעב ונלא וישא על
 כתפו תקנה רובה של צרזל ונשא כצידה וילך לעת ערב מן היער
 לציתו דרך חלון הצניחמ"ד וירא דרך ארצות הצניח את העונג ושומה
 אשר שופ ויצא אל תוך הצניח ויאמר, הוי אחי רנניתנו, הכי זהו עוה"ז
 שלי להתגורר ולרוץ אחר לידה ציערים וצקור צרעב ונלא וטירחא
 רבה כזו, ולתת יושב ושוכה ועוד תעשה קעודות ושומות הלל לך
 לקחת העוה"ז וגם העוה"צ, ויענהו יעקב אציו אל תרגז עלי אחי
 אולי תחפץ לקחת חבל צשומחתינו וגם צחלק עוה"צ ליסב וללמוד ועתה
 ונה עוב ומה נעים ודצר צעתו ונה עוב עתה נתחיל ונק' צ"נו צל ולמד
 עוננו, והנה עשו החל ללמוד צדרך הצחנה הגמ' עם התוק' וירא כי
 עמוק הוא ויכי סכלו ונחומו (של הערב) לא יסיגו וירץ ונתוך הצניח
 כצורה מן הארץ, עכ"ד צמלינת חמת כי חמה ערלי לצ וערלי צקר
 ולא יסיגו עריצות נעימות ידיות ונתיקות של התורה, [עיי' צד"ת ח"צ
 קי"צ ונק' צקעודת קיום ונק' ציציצתו הרומה עיי"ס].

קפו. שמעתי וידידנו הרב הנאה"ג החקיד הנפורסם מו' נפתלי
 שרייבער ז"ל מו"ל דק' קליינווארדיין, ע"ד הס"ס
 (צנחים קט"ז ע"א) כשנתנה התורה לישראל ה' קולו הולך וקוף העולם
 ועד סופו וכל מלכי אר"ה רעדה אחזתן צחיכליתן וכו' נתקצלו כולם
 חלל צלעם הרשע וכו' אמר להם חומדה טובה יש לו צניח גכזו וכו'
 וציקס ליחנה לצניו סנאמר ה' עוז לענוו יתן מיד פתחו כולם ואמרו
 ה' יצרך את ענוו צשלוס עכ"ל הגמ' היינו רעדה אחזתן למלכי אר"ה
 שידעו כשישראל יקצלו התורה ויקיינוהו אז יצטלו כל האר"ה ומלכיתן
 (וכדא"י צריש ע"ז ראה ויתר גוים שפתיר מנוכס וכל אשר להם)
 ונתקצלו כולם חלל צלעם הרשע שיתחכס נגד ישראל להפיץ חיו כדרך
 צלעם צנציתת רשעתו ואמר להם חומדה טובה יש להקצ"ה ויתנה
 לישראל צניו (ועיי' ידחו את אר"ה ומלכיתן ככו' וכישראל ישמרו התורה
 אין לנו עלה לרחות את ישראל מנענודן, ואמר להם עוד צלעם) ה'
 עוז לענוו יתן (שנתנה להם תורה לישראל מפני שהם עזין ותקיפין
 כנגד היל"ה"ר וכדא"י צפ"צ דציל"ה) וע"ז השיצו אר"ה מיד פתחי כולם
 ה' יצרך את ענוו צשלוס (סיצרך אותם צרודפי שלום כלומר שלמוני"ס
 שירלו לפקר צין הפושעים ולוותר עיי"ז מהתורה ועיי"ז יתספו כל הדת
 מנעט מנעט וצזת התנחמו אר"ה שעי"ז יפלו ישראל חיו והומה יתקיינו
 חלילה וישראל יגלו עיי"ז כשלל יקיינו הדת) עכ"ד צדרך לחות וצדיחותא,
 [עיי' צד"ת ח"ג ל"ה מ"ש צזה צענין הקחלות אשר הרצנים נטו ראסם
 והתכסו צחדרת קער של שלום ועיי"ס].

קפז. שיחה צפי המדיקים ז"ל צעת שלא הי יכולים לאכול והמאכל
ומפני חולשתם וכיוצא ורלו ליתן סיריים ומאכלים לתלמידי

המרוצין כי יש לו פורק ומפורס זירושלמי (מ"ק פ"ג הל"ג) אונס צעת
שלא היו יכולים לאכול היו כונה וזהם שהניחו ידיהם קציצ להקערה
ואמרו רק דרך לחות הנה קיי"ל ידים ומקדשין ונתנו מזה סיריים.

[עיי' זד"ת ח"צ כ"ז סעולת סונד ופורק לזה זירושלמי זילה פ"ה הל"ז].
קפח. שמעתי צסס קדוש א' מדבר ז"ע שהי אומר כי סיריים

הוא ענין גדול, כי על כן לעומת זה הילח"ר מסיחו
לחטוף סיריים חלה גדול וצטר סונן כדי לאכול לתאות נפשו עבד"ה.

[עיי' זד"ת ח"א י"ג סמקורו זירושלמי (מ"ק פ"ג הל"ג) עיי"ש].
קפס. שמעתי צסס לדיק א' ז"ע שהגיד שהוא אוכל צטר צמנה

שלא כדעת המחמירים שלא לאכול רק צטר עוף כי
צמנה יש חסס הסבין אחר שחיתה לפעמים פלריבין נשפספו קלת
עכ"פ וכן צסאלות הסירכות ועכ"ז הי דעתו דעדיף צמנה כיון דזכותא
דרבים האוכלים מונח עדיף ומש"כ עוף שנשחטו לפעמים רק צסזיל
איש אחד, [עיי' זד"ת ח"צ ק"ג שהאר"ך צענין שחיתה צמנה ועוף מד'
ספר חסידים ק"י סע"ז ועיי"ש].

קצ. בהיותי ומתגורר ציוני עלווי צרו"פ שומעתי מוגיד נחמד א'
מליטא קצא לעורר צעד יציבה גדולה לתחזיקה והגיד

זדרשתו ומשל ומעשה הגן כי צלו לעולם העליון שני אנשים כאחד לעת
זקנתם ואז היתה פטירתם ודנו מעשי בניהם והליעו פונקסיהם ומסצו
לא' ת"ח היוצב ועוסק ציציבה כי למד ג' פעמים ס"ק ולעקו גם סניהם
כי חלו טעות נתחזה צרשינות ומעשיהם וכתבו פנקסיהם תת"ח לווח
הלא למדתי ססה פעמים ס"ס ציוני חיי, וגם החייט לווח לא אצין איך
תאמרו כזה צעולם האונח הלא אחי לא אצין ללמוד חפי' דף א'
גמי כראוי ואיך למדת ג"פ ס"ק, והשיצו להם אל תלווחו כי לא משגה
הוא צעולם האונח הלא איך אהה תת"ח ו' פעמים ס"ק למדת צקיוע
החייט חיש חס ויטר הלא אטר קייע לך ופרנקד שתוכל ללמוד ועיי"
מגיב לו החל"י סבר מלוונודך הינו ג"פ ס"ק ומשפט אונח ולדק עכ"ד,
[עיי' זד"ת ח"צ קי"צ צדרוש לקיוס הש"ס ציציבהו הרונה].

קצא. שמעתי שאירע לאדם גדול וקדוש א' ז"ע שצירך על היין
צפה"ג ושחה קלת צחיותו טרוד צמחצבות קדושות

ויחודים סכח סכצר צירך, וצירך אה"כ עוד הפעם צפה"ג [עיי' זד"ת
ח"א כ"ה דלא הוי צרכה לצטלה פעס סני' וכינו דלא הי ל"ל צסכמל"ו
דאם הי מוקיה דעתו לגמרי משהי תראסונה וכצר קילק דחינו רולח
לסתות עוד הרי לריך לצרך עוד הפעם כסנמולך ורולח לסתות עוד
ואין לך הסיח הדעת גדול מזה עד שלא ירב וזכר כלל סצירך צפה"ג
עד פילח זה מדעהס לגמרי אי"כ לא הוי צרכה לצטלהו צרכה חסני"].

קצב. שמעתי צסס גאון א' ז"ל מליטא שאמר עה"כ (פ' אומר)
אלא תחללו את סס קדשי ונקדשתי צתוך צני ישראל

כי לכאורה הי ספת יתר כי אס יקדשו ס"ס ומילח לא יחללוהו אך

הנה יאמר כי שמואלים או עולמים זכרם בנינו אחרים ואינו אחרת ומה
 אם כי חילוב הסם ומורנו נחמלה נלימודם סם נחילוב סיק וכיולא.
 אך יאמר כי עייז כפיגמרו למודם יקדשו מ"ס ככיל והצל יפנה פיהם
 עייז אצרת סגרה ולא סחללו את סם קדשי (נלימודי זכרם נצתי ספר
 סגורים ומלבו מ"ס ומורנו גם בי בפי דצריהם הי" עייז קדשי אחרים)
 ונקדשתי נחך זכיי (עביז נחל לם מדובסך ולא מעוקבך) וחינו רולה
 יחם נחמילוב פמס גם נכזילל קיצומו לקידוש סמס עייז אחרים בפי
 נצריהם עביד, [עייז סיס ומלס (ואחמנן) ספי" גזס השקוק וסמלס
 ועסיסם כי סוג סכנחלבם ונחכסם וכו' עייז].

הצג שמעתי א בצי נסם א' נחמנו ויילל סמלס עיכוח

פי"ם עם קדמי נמורסם סם נרופס אשר נחך וסחל
 על דמחול כדרכי סקריהם וסמחם) ולקח לו לכלי נפץ את דברי
 ססיס (מלנץ קלימ עייז ונרננזים ומקסיע יוד ס" רליז סע" ג) יעז
 לו קן נרסמו מל אדם בי איד יתואר זאח נעליאום ואחך יטום סחדם
 הי נחלום זו אמור הי" אמן אונים קוצח סיעסם קן נרסמו וססיז ומרלס
 לו סחכס נקמרי סעגיס נלסון יון מוסקפריס נענעני סכזריס (סמז
 נליז חכמי ססיס גיכ) גם מלססיע (וכסכו עחס גם נחוחת סלנצות
 וכזרי וסליס) סעסקו נציעול הגסעניז ורק נחלך סלורס יסחממו
 נעססנחם ועיכ עמו כל סקינופיס נגופס ויס מוס סעמודו זמן רז
 נקדה לו נענדזר נלי קוס סנועה כלל נגופו עד ססלפריס לז ירלו
 נסס עד ומסנו כי סו גולם אדם נצלהי חי ויסנו על רסמו ועמו
 לסס קן רזמו נחסקופיס סיטח לעקות לו זה נלי נחחח אפי" נחנועה
 כל דמו, ככה מספר סקופר סם נספרי קורותם ומכנחם, ולפי"ז ספיר
 דחזיל ומי" לו עליאום לזח נפועל ככיל עביד סכיל, [עייז נדיח סיס
 רג סבי דלס כניס דצריז יתיסז ספיר מוס סרנינו סרננזים ז"ל סחי
 רלס גם נחמנו ספיליקופיח וסרננזייס סזיח זה להלכה ככיל נקי הי"ד
 קלו דיקז לו קן נרסמו סל אדם ולא סעיר כלל איד יתואר זה נקנע
 ומליאום ולפי סנז" הי" ספיר נליחות עיי נעסי סכזריס ניוחסם ככיל].

הצד שימעתיו נסם קדוש א' גחון מחולל מדצר ז"ע סחמז

כסחנני לומד זסיזוק וכחני סחריז"ל הי"ז, נגלה כי גילו
 כונחם נקודום (תגם בי נזח עמקו עוד דצריהם נסניעניז יתר לחין
 סיפור וערך ולפי ערך מוסקיג ומקנצל מייז הי"ז נגלה) וכסחנני לומד
 סוד סנגח את ספרה וכיולל סרות דחזיי ורנז הי"ז, נסחח" כיון סלריכי"
 נענעניק ולהנין מוס ססי" כוונחם נסססרות נזח, עבדיח, (עייז לעיל
 אום קינו) [עייז נדיח סיס לייז מייס נזס].

הצד בר סיכח מליס סנועתי נסם אסם סכנוה מוסקסנוה אקבי

(מולד חנו) סיס סרנניח סלדיקית וי" נילל עיה נח זקני
 סחמנ סלעניח מוסקס מויה ילחך סלוי סורלוויין נחסמנורג ז"ל
 עיד סחוקי (סולין הי" עייז) על סקוי איד רי יסנעסל קרל וססם סל
 נדיקיס חין סקניס נניח סקלח על ידן ומי" ריי דסיינו רק נעניי

דלכילה אין נוציא תקלה, והקטנה עפ"י הנוצאר בעס הארזיל כי החסר מנשמו חונן צפסח הוא מלייל את האדם מנחמל כל הסנה והלח מנשמו חונן צפסח צע"כ צודאי כזמר ולא נכסל ר' ישמעאל כיון דהוא מידי דלכילה ואיב איך זל צתוך הסנה לידי חסל סקרא ותסח צסנת ע"כ קמועתי, [ע"י" צדיח ח"צ קליה וצדיח ח"ס פ"ז מיס לתרץ קוסי' הניל].

כצו. שמעתי מסיק אמו"ר זללתיס בעס גדול ולדיק אי קתסיצ לפר אי אפר הי' ידע גודצרי חכזיל צלסונתס ומדצרי הסיס, וסאלו על האגדות דרצציה צצ"צ וכן דועיחן עקונת סתעוסיין צסיס, וססיצ לו ע"ד משל כי הי' מלך גדול והוליד צן לעת זקנתו וצידעו לפי ערך סטותיו כי לא יחי' עד כי יגדל צנו למיות ראוי וצמח למריקו כל אולרותיו אולרות וסגולת מלכים אצנים עוצים ומרגליות צסוייס לאלפי אלפים ואס יסאירס צעוד צנו קסן אפר להס אפר זוזי הלל יפזרס וגס יוליכותו סולל יועליו אפר ירלו לעשות מסחרים צמווכו און רצ כזה ויצל למצוין כי על כן סתחכס צקוד עלתו אפר סמליח צינו לצין עלמו להליל סחון צעד צנו צאוסן כזה כי לוד את צנו' צקטכותו חכמת הליור (הוא מאלערי"ח) להצניה צסוס סכל ולתה חסק צלצצו להצין מללכת הליורים הנחמודים, ואח"כ עמון צכותו חדר היותר יפה מחדרי מוסכיתו (אפר סנה צהיכלי סמלך) צכל כותל זויית חוך אצן הצנין אולר רצ והאצנים עוצות היותר יקרים וכן צכותל סלחרת עסה ככה צהרצס ומקונות צחדר היפה הני"ל ועסה לו סימנים צמקונות סטונן (צקוד) סאולרות הני"ל ולוה לאומן לייר היותר נסלל לליור היכל (סחדר) הני' צליורים היותר נאים ונחמודים (והמלך צעלמו הי' ג"כ חכס גדול צחכמת הליור הני"ל) רק היסח פקידהו עליו צסכטות לכל הליורים אפר יעסה ולוה לו לעשות אריה מלוייר צכל מיני פאר כאלו הוא חי לעיני הרואה, אך צמקוס אי' סה"י עונן סאולר (והליור לא ידע מזה כלל רק היסח עליו זה חוקה וגזירת המלך) לוה לעשות אי' מרגליו צקו פשוט צלתי כלה אפר יתמה כל רואה לחיותו נראה הרגל סזה צלתי מעסה אומן רק מעסה הדיוט סאינו לייר כלל, וכן צמקוס סכני וצכותל סכני (דרך משל) לוה לו ללייר צית נסלל או גן ואילנות מלויירים וצאי' סמקונות לעשות חסרון גדול סניכר (צמקוס מועט סקס עמו ג"כ אולר הני') צחסרון ציוסי הליור ומעסה סאומנות וכן צעוד איזה ומקומן, ומערת כונתו הי' ע"י" כי צנו כסיגדל ויסן או יסצ צהיכל הלז וצהציו מללכת הליור (כניל סלמוד) יסחומס על יופי הליורים וחסמת אומנתס ואז יפלא ויסחומס ציותר כאפר יראה רגל אי' מוסרי' סמלוייר צחסרון סנראה לעינים כזה, וכן צכותל סכני וצמקוס סכני סנו' וע"י" יסיס על לצו לחקור צדצר וססע צכותל ע"י אומנים צוכיס למלוא פקר דצרי, וימלא סאולרות צמקונות סללו, וסצין סמלך סכאפר יחי' צנו צייסיצ סדפת כזה לחקור ולמלוא אלו סאולרות אז יוכל לססחומס צהס ולס יאצדס כי כצר יחי' צל צימיס ימלך צדרך כל סארץ וסניח סחריו ומלל ומקומו צנו סנו' לעיר לימיס לווד

לומד כל החכמות וגם צפרטות חכמת הליוור אשר ליוה ללמדו אצו צחיו (וכוונתו הי' לומען יכיר וירגיש אח"כ כנ"ל) והעצוון הי' צית והיכלו המולך וגם צגדים הנלרכים לכבוד ולהפארת וגן לשמירת הצריחות וכיולא, ומאולרות העמוכים האלו היקרים לא נודע מאומה, ויהי היום וכן המולך (אחרי הרצה שנים) פ"א צהיותו סוכב על נעתו צחיכל עלכותו צחדר היפה הנז' אשר אהב (ומפני הליורים הנפלאים) והנה הסתכל והעמיק צעין חודרת על ליורים ועל הסקרונות הזרות והתמיהות סימאל צהם צאמלען אס כי כבד התפלל עליהן מדי עצרו הרצה פעמים סהוא חקרן הנראה לעינים צפרע לומצין אך אז העמיק צאמת עליהם להתצוון מה זה ועל מה זה, ויאמר צלצו הלל אין זה מחקרן אומנות הליויר כי הלל אכבי הרואה ויודע ומצין יופי אומנתו צכל הליורים, והרי נראה כי צבונה עשה הקוים הזרים האלה, אלא כדי לקום על לבו לחפש קם צמקומות האלו ולמלאו חיזה דבר, וגם כי סומע וזכר תימי נעורותו קצפקודת אצו על כל פרע נעשה ליור חחדר הנפלא הלז וכן עשה ומיטע צכותל (צמקומות זרות האומנות והליויר האלו) ומלא האולרות ואז ידע נח לפקות ואיך להתנהג ונתקיים כרלון אצו צחכמתו, והנמשל הוא כן כי המולך הגדול וחקדוק ית"ש צהנמילו לנו את תורתו צפרע קודות נראות אולרות יקרות ונפלאות הנה קתרי תורה וצידעו כי אכחכו קרולי חומר וגם צהיותי טרודי צגלותינו פן נתנהג צהם (צידיעהם) קלא כהוגן ע"כ ליוה לחכז"ל עוצדי אומן וליירי חכמי הס"ס אשר לעוונק חכמתם אין סיפור כאשר יכירי וידעו כל המעיינים צפלפולים אשר יעלו הרים ירדו צקעות לקדד עמוקים וליוה ית"ס להטמין צרוני צאמלע (דרך נקל) צק"ס צצ צרוח צהלכות, כמה דפים מגוזמות דרצצ"ח אשר יתפלאו כל הרואים ויאנורו כי לא זהו מעשי האומנים החכמים המפלפלים הנז' אשר נראה עוונק וגודל חכמתם כנ"ל וכן צסארי ומקומות צק"ס צאמלע הסוגייה העמיקות והנפלאות הנה סמה חיזה אגדותות או מילי דעלנוח היינו דאמרי אינטי או מילי דצדיחתא אשר הנה לפי פקיטן סיחית סהנון ואין כדאי לחכמים להטפל צהם כ"ס להעלותן ולקוצעין צספר הס"ס וכ"ס צאמלע הלכות היקרות הנ"ל, אלא עי"ז יהי סאחרי פעירת חכמי הס"ס והצגים אחריהם סנקראים הת"ח יתעוררו צזה ותחכם ונוצין צדעתו סמתי"ס צה כבד יקום על לבו ויחפש דייקא צאלו הנוקמות וימלא (אשר צבונה עמונים קם לומען יקום על לבו לדרוש ולחפש סנות כנז') קודות נפלאות ועמוקות מני ים האולרות הגדולות הריויות עכ"ד ז"ל [עיי' צד"ת ח"א ל"ז מה סאחריך עוד צזה].

הצו. שמעתי צסס הגה"ק הרצ סהר"ש מבערזא זי"ע עה"כ, הנה אכבי קולח לכס וגוי וססיצ לצ אצות עלצנים ולצ צנים על צותה"י דהנה יס מעלה לצני הנעורים הצנים קיס להס חסק ורספי אס לעצודת ה' צכה ולצומת זה יס צהם תאות סילה"ר רתיחת הילדות כאס צנעורת ולעת הזקנה אז נחלס כח סילר מתאות אלו ולעומת זה

לקוטי דברי תורה

סג

זה מנחת תפית כח צוקתו צטצעו נתקרה מעצודת ה' צכח ועצודה גדולה, וז"ש קלעתיך יהי' והסיצ לצ מצות (ק"ס להס צעמירת הליה להצצות צעת זקנתס כי יסמרו כרלוי ללשר נתקרה כח תלות זה יהי') על צכיס (ג"כ המעלה הזאת וגס) ולצ צכיס (צצוער צקרצס חשק לעצודת ה' צכח ועוז יהי') על מצותס ככז' עכד"ק, [עיי' חיים ושלום (פ' חיי קרה) קפ"י צזה הפסוק קני חיי קרה כולן קוין לעונה עיי"ק].

קצח. שמעתי וכ"ק אלמור' הק' זללה"ה קסמע מפי חצי אמו ה"ה הרס"ק מו"ה יקותיאל שמעלקא מסאסוב זי"ע

עח"כ, ויקחו. לי תרומה פרש"י לי לשמי מלח כל ח"ס אשר ידצנו לצו תקחו את תרומתי' כי נתנית הלדקה כ' מהארז"ל סלריכין לכוין השס מוי' היינו הפרוטה היא יו"ד וה"ה אלצעות מיד הנותן, הס ה' והיד הפסוקה של הנותן הוא ו' וה' אלצעות של המקבל הוא ה' אחרונה, ולריך לכוין זה הנותן, ולס הנותן הוא ח"ס פשוט וע"ה ולינו יודע זה לכוין וכשהוא מנתן ונותן לח"ס ת"ח יכוין המקבל לצעות היחוד נסס מוי' גס צעד הנותן, וז"ש וידבר ה' אל משה (שהוא ת"ח צדור) לאמר ויקחו לי תרומה פירש"י לי לשמי (היינו לשמי הוי' קהוא לי קס העלס כצ"כיל היינו ויקחו כשהמקבל מכוין לשמי מוי' אז) מלח כל ח"ס אשר ידצנו לצו (היינו גס מכל ח"ס ולדס פשוט הכדיצ צכלל ככז' כיון סידצנו לצו למלות ה' צלצ טוצ ורלון) תקחו את תרומתי (ולחס החכמים המקבלים תכוונו) ככז' עכד"ה, [עיי' חיים ושלום (פ' תרומה) מ"ש המדרש קס].

קצט. שמעתי מאלמור' הק' זי"ע צסס הס"ק הר"ר אשר ישעי' מראפשיץ זי"ע קפ"י תחלה לנקרה קודש (כלשר ירלה

ח' להמסיך ולקרוח הקדושה על עלמו ונפשו היינו לקדש ולטהר ופן יפול לצו מרוב עונותיו ללשר לצ יודע מרת נפשו) זכר לליאת מלרים (יזכיר ח"ע כי צמלרים היו ערוס וער"י ומקוס הערות וזהמל צמי"ט קערי טומאה ועכ"ז צפ"ח יללו מוסס ונכנסו צפ"ח לקדושה ולור גדול עיי' יתחזק לצו ליכנס ולעלות צקדושה) עכד"ה, [עיי' חיים ושלום (פ' תלות) קפ"י צזה הפסוק וסכנתי צתוך צני ישראל וכו' עיי"ק].

ר. שמעתי צסס הגה"ק מדר"ש מקאמינקא זי"ע צכתיצ, קלח נח לעון העס "הזה כגודל חסדך" וכלשר "נשאתה ר"ת

חנוכה"ה עכד"ה, [עיי' קער ישעכר ח"ג מלמר יוני אורה (לות ל"צ) ס"ל המוסך המדצרים עפימ"ש צספרים כי גמר החותס הוא צחנוכה ונעון קופו צתחלתו תחלת החותס ציוה"כ יתמוין קלז נלמר פסוק זה ע"כ גס צסוף החותס נלמר זה צרמו חנוכה עיי"ק].

סא. ס"פ הס"ק מהרצ"ה הבהן מרומינוב זי"ע ומחקידים הרלשונים קהי' דצוקים כ"כ צלחצת מלות סוכה והרגישו טועס לור

קדושה הלחצתה עד כי צלחצתה יסגו קסנצעו קלח ללחל מהסוכה לעולם וננצעו צכדר ע"ד רציס קלין לו הפרה וכלשר הגיע יוני החורף והקור נורח אז מן השמים צל ענן ולקחס למדינת החמים כדי קלח יסתכו

למוד כל החכמות וגם צפרטות חכמת הליור אשר ליוה ללמודו חציו
 צחיו (וכוונתו הי' למען יכיר וירגיש אח"כ ככ"ל) והעצונו הי' צית
 והיכלו המולך וגם צגדים הנלרכים לכבוד ולתפארת וגן לשמירת
 הצריחות וכיוכל, ומאולרות הטמונים האלו היקרים לא כודע מאומה,
 רמי היום וכן המולך (אחרי הרצה שנים) פ"ח צהיותו סוכב על מנתו
 צהיכל מלכותו צחדר היפה הנז' אשר אחצ (מפני הליורים הנפלחים)
 והנה הסתכל והעמיק צעין חודרת על ליורים ועל החקרונות הזרות
 והתמיהות סימולא צהס צאמולען חס כי כצר הסתכל עליהן ומדי עצרו
 הרצה פעמים סחול חקרן הנראה לעינים צפרט למצין אך אז העמיק
 צאמת עליהם להצטונן מה זה ועל מה זה, ויאמר צלצו הלל אין זה
 ומקרן אומנות הלייר כי הלל חכמי הרואה ויודע ומצין יופי אומנתו
 צכל הליורים, והרי נראה כי צכונה עשה הקוים הזרים האלה, חלל
 כדי לקום על לצו לחפש סם צמקומות האלו ולמולא איזה דצר, וגם
 כי סמע וזכר מימי נעורותו צצפקודת חציו על כל פרט נעשה ליור
 חחדר הנפלל הלז וכן עשה ומיטט צכותל (צמקומות זרות האומנות
 והליור האלו) ומלל האולרות ואז ידע נח לצעות ואיך להתחג ונתקיים
 כרלון חציו צחכמותו, והנמשל חול כן כי המולך הגדול והקדוש ית"ש
 צהנחילו לנו את תורתו צפרט סודות נראות אולרות יקות ונפלחות
 חנה קתרי תורה וצידעו כי לחכמו קרולי חומר וגם צהיותי טרודי
 צגלותינו פן נתחג צהס (צדיעהם) סלל כחוגן ע"כ ליוה לחכ"ל עוצדי
 חומן וליירי חכמי הש"ס אשר לעונוק חכמהם אין סיפור כאשר יכירי
 וידעו כל המעינים צפלפולים אשר יעלו הרים ירדו צקעות לקדד
 עמקים וליוה ית"ש להטמין צרנו"ז צאמולע (דרך נוסל) צס"ס צ"צ צרוח
 הסלכות, כמה דפים ומגוונות דרצצ"ח אשר יתפלחו כל הרואים ויאונרו
 כי לא זהו מעשי האומנים החכמים המפלפלים הנז' אשר נראה עונוק
 וגדל חכמתם ככ"ל וכן צשאריו ומקומות צס"ס צאמולע הסוגיות העמיקות
 והנפלחות חנה סמה איזה אגדות או מיילי דעלנוח היינו דאמרי חכמי
 או מיילי דצדיחתא אשר חמה לפי פטיטן סיחית הסנון ואין כדאי
 לחכמים להטפל צהס כ"ס להעלותן ולקוצעין צספר הש"ס וכ"ס צאמולע
 הלכות היקות חכ"ל, חלל עי"ז יהי סאחרי פטירת חכמי הש"ס והצנים
 אחריהם סקקראים הת"ח יתעוררו צזה והחכם ונצין צדעתו סמת"סצת
 כצר יסוס על לצו ויחפש דייקח צאלו הנוקמות וימלל (אשר צכונה
 טומים סם למען יסוס על לצו לדרוש ולחפש סונה כנז') סודות נפלחות
 ועמקות מני ים האולרות הגדולות הראויות עכ"ד ז"ל [עי"י צד"ת ח"א
 ז"ז מה סהאריך עוד צזה].

הצו. שמעתי צסס הגה"ק הרצ סהר"ש מבעלזא ז"ע עה"כ, חנה
 חכמי סולח לכס וגו' וחסיצ לצ חצות עלצנים ולצ צנים על
 חצותם דחנה יס מעלה לצני הנעורים הצנים סיס לחס חסק ורספי
 חס לעצודת ה' נכח ולעומת זה יס צהס תאות היל"ה"ר רתיחת הילדות
 כאס צנעורת ולעת הזקנה אז נחלט כח הילר ומחאות חלו ולעומת
 זה

זה נחמתי חסית כח צוקתו צטענו נתקרר מעצודת ה' צכח ועצודה גדולה, וז"ש שלעתיד יהי' והסיצ לצ מצות (סיס להם צעמרת הליה להאצות צעה זקנתם כי ישמרו כראוי לאשר נתקרר כח תאות זה יהי') על צנים (ג"כ המעלה הזאת וגם) ולצ צנים (צצוער צקרצם חסק לעצודת ה' צכח ועוז יהי') על מצותם כנז' עכד"ק, [עיי' חיים ושלום (פ' חיי סרת) ספ"י צזה הפסוק סני חיי סרת כולן סוין לעוצה עיי"ס].

קצח. שמעתי מכ"ק אלאמור"ר הק' זללה"ה סעמע מפ"י חצי אמו ה"ה הרה"ק מו"ה יקותיאל שמעלקא מסאסוב ז"ע עה"כ ויקחו. לי תרומה פרש"י לי לשמ"י מאלת כל איס אשר ידצנו לצו תקחו את תרומתי" כי נתינת הלדקה כי מהאריז"ל סלריכין לבוין חסס הוי' היינו הפשוטה היא יו"ד וה"ה אלצעות מיד הנותן, חס ה' והיד הפשוטה של הנותן הוא ו' וה' אלצעות של המקבל הוא ה' אחרונה, ולריך לבוין זה הנותן, ולס הנותן הוא איס פשוט וע"ה ולינו יודע זה לבוין וכס"ה"ה מנתה ונתן לאיס ת"ח יכוין המקבל לעשות היחוד משס מו"י גם צעד הנותן, וז"ש וידבר ה' אל משה (שהוא ת"ח סצדור) לאומר ויקחו לי תרומה פירש"י לי לשמ"י (היינו לשמ"י הוי' שהוא לי סס העלס כציכול היינו ויקחו כשהמקבל מכוין לשמ"י הוי' אז) מאלת כל איס אשר ידצנו לצו (היינו גם מכל איס ולדס פשוט הנדיצ צכלל כנז' כיון סידצנו לצו למלות ה' צלצ עוז ורלון) תקחו את תרומתי (ואתס החכמים המוקבלים תכוונו) כנז' עכד"ה, [עיי' חיים ושלום (פ' תרומה) מ"ס המדרש סס].

קצט. שמעתי מאלאמור"ר הק' ז"ע צסס הסי"ק סר"ר אשר ישעי' מראש"שין ז"ע ספ"י תחלה למקרא קודש (כאשר רלה א' להמסיך ולקרוח הקדושה על עלמו וכפשו היינו לקדש ולטהר ופן יפול לצו מרוב עונותיו לאשר לצ יודע מרת נפשו) זכר ליניאת מלריס (יזכיר ח"ע כי צמלריס היו ערוס וערי' ומקוס הערות וזוהמא צמ"ט סערי טומאה ועכ"ז צפ"א ילאו משס וככנסו צפ"א לקדושה ואור גדול עיי' יחזק לצו ליכנס ולעלות צקדושה) עכד"ה, [עיי' חיים ושלום (פ' תלות) ספ"י צזה הפסוק וסכנתי צתוך צני ישראל וכו' עיי"ס].

ר. שמעתי צסס הגה"ק מדר"ש מקאמינקא ז"ע צכתיצ, סלח נל לעון העס "הזה כגודל חקדך וכאשר נעאלתה ר"ת חנוכה עכד"ה, [עיי' סער יסשכר ח"ג מלאמר ימי אורה (אות ל"צ) ס"ל המסך המדצריס עפית"ס צספריס כי גמר החותס הוא צחנוכה ונעון סופו צתחלתו תחלת החותס ציוה"כ יחתמין סלז נלאמר פסוק זה ע"כ גם צסוף החותס נלאמר זה צרנוז חנוכה עיי"ס].

סא. סיפר הסי"ק מהרצ"ה הבהן מרומינוב ז"ע ומחידים הראשונים סה"י דצוקים כ"כ צאהצת מלות סוכה והרגישו נועס אור קדושה אחצתה עד כי צאהצתה יסגו סכסצעו סלל ללאת מהסוכה לעולם ונסצעו צנדר ע"ד רצים סלין לו ספרה וכאשר הגיע ימי החורף והקור כורא אז מן הסמים צל ענן ולקחס למדינת החמים כדי סלל יסחכנו

יפתכנו זלעך הקור צחורף צהיותם צקוכת. וקראים העולם אותו ואת משפחתו אחריו צסם אכסי קוכות על סם נס זה, וסגור צפי אכסידים ויר"א אכסי אונת ששנעו ונפ"ק זה צכל סנה וסנה. [עיי" שער ישסכר ונאמר קוכת סלום (אות ע"ז) שפי" צוז הפקוק כל האזרח צישראל יסזו צקוכות עיי"ס].

רב. הנה ראינו ושנענו מאצותינו הקדושים זי"ע ונכנה לדיקים וקדושי עליון זי"ע שאמרו קודם פטירתם סצצואם לעולם העליון לא יסקעו ולא יניחו עד אשר יפעלו הגאולה שלימה וידוע כמה מעשיות מלדיקי אונת שאמרו עליהם כי נתנו להם שמה צגי"ע עליון כ"כ תענוגים עד שסכחו הצנחחם לעצור פעולתם צעד הגאולה. [עיי" שער ישסכר ונאמר ישע רצ (אות כ"ח) שפי" צזה השוענא למוען זכר, וצתולדות רצינו צאריכות צמעסה דהגה"ק וקאזנין זי"ע עיי"ס].

רג. ישעתי מאצותי הקדושים זי"ע שמוקבל איש מפי איש מרצינו הקדוש מלוצלין זי"ע צסם רצינו הקדוש הבעש"ט זי"ע מפי אליהו ז"ל סני סמתפלל כראוי לכוי"ן לצו צאלו השלסת ימים הר"ר סני"ע וס"ת אז מוקגל לתתפלל כל השנה צכוכה כראוי כי אז הזמן לדצק עלמו צהס"י. [עיי" שער ישסכר ונאמר זון סמתחינו (אות עו"צ ואת ל"צ) מ"ס צזה].

רד. שמעתי צסם רצינו הקדוש החוזה מלובלין זי"ע כי צתיצת צראס"ית מרומז כל המועדים ע"כ. [עיי" שער ישסכר ונאמר זון סנחתינו אות ל"ג סונציר ענין זה ועיי"ס].

רד. שמעתי נסם הרצ הקדוש א"א ונרויין זי"ע שסגיד לאשר צלה"ק אח"ד הוא צלסון תרגום ח"ד סיכו"י צכתי"י צלא האל"ף ע"כ צנלת סצ"ת הוא צלסון תרגום סצ"ת א"א השלים האל"ף וזמו רמוז צזה מ"ס צרזא דאח"ד למהוי ענתון לעילא ח"ד לקבל ח"ד (והוא חקר האל"ף, ע"ז אונר אח"כ) רזא דסצת איהו סצת (סנקרא צלסון תרגום סצ"ת א"א והסלים צזה האל"ף לתיצת סצת, ועי"ז) דלתחדה צרזא דאחד לונסרי עלה רזא דאחד (עיי"ז הסלים האל"ף צתיצת אחד וצכזא דאחד) עכד"ק. [עיי" צד"ת ח"צ ס"צ מ"ס צזה צפי" נוסח כגוונא עיי"ס].

רו. מעשה סנא לפני הגה"ק המגיד מקאזנין זי"ע (צעל עצודת ישראל) צאיס שרלה לגרס את אסתו צאונרה כי הוא ונאוסה וכווערה ונסצרה, והאסה אונרה הלא ציוס צאתי אליך צנסואין צחופה וקדוסיין הייתי יפה בלה וצריאה אך עתה הלאתני ותיכתיני עד סנעשיתי חולכית וכווערה, וע"ז לעק מ"נו הקדוש וקאזנין זי"ע רצס"ע גם אכחנו יס לנו טענה כזו סתושיעכו צ"צ גם אס אכחנו כ"י סחורים צמעשינו אצל צצואנו אליך ציוס חתיכתי צונעמד הנצחר היינו יפים ושלמיים אך עתה ונרוצ סגליות אשר סגלתינו לצין האונות צגודל הלרות קררו ונכערו ונרוצ עתים וימים של סגלית חמר עכד"ה צנולילת יוסר זי"ע, [עיי" שער ישסכר ונאמר ישע רצ (אות ע"א) שפי" צזה השוענא צרה כחמה גולה וקורה עיי"ס].

לְכוּשֵׁי דְבָרֵי תוֹרָה

סה

רן. משל היואל נפסי קה'ק רצינו הבעש'ם ז'יע כנו'ס צק' תלמודו
הכהן הגדול ת'יי ז'יע צד'ך עוכיח צמלך אסר צנו יחידו
לא לתרצות רעה ורלו קאין ללה רק שוכחו לנרחקים צגלות עד
יכנע לצצו ו'יעצו מעסיו לשמוע צקול אציו ונולת הנולך, וצמסך הזמן
רצ צהיותו סמה סלח הנולך צ' סלוחיס (זה סלח צפני זה) לשמוע
מעסמוע ומונו אס הס'צ דרכיו כצר וצח אה' ואמר כי תול צן שרצצ
ועוצר על ונולת הנולך גס סמה ולח הס'צ מעסיו ואלרצח וכו' והס'צ
הנולך כי זה סוכח לצנו רק לעורר קטגור'יל, וצח הסני ואמר כי לח
נזק'יס סס ונולת הנולך כרלוי אך נרלח צעליל כי תול ונחמת לרותיו
ודלג'יותיו סס צידעו כי תול נגרש מצית אציו ומצית הנולכות וע'יז
לח יוכל כרלוי לק'יס ונולת אציו הנולך, אוננס נרלח צרור כס'יצי
לציתו צודחי יק'יס ונולתיו צכל לצו ונפסו, והס'צ הנולך כי זהו הסני
הג'ד כרלוי וקצב דצרו, כן המוכיח אסר יעורר קטגור'יל על צני
מצלי לימוד זכות כניל תול דוגמת הסליח אה' מעס'כ המוכיח סמעורר
זכות על צני כי אין יכוליס לק'יס כ'כ ונולת הס'ית מופני קרדות
גלותס ולרותס, וצח'תס וכס'יציס ללח'ק לצית אציו צודחי יק'ינו
ותנחגו כרלוי זהו מדצר כהוגן ורלוי לקצב דצרו לפני הנולך ית'ס
עכד'יה, ומעתה גס אנחנו צעניותן עגבע ציונל דדינל ר'ה הקדוש הלז
קודס תק'ס לח כלמד חוצה ח'ו על ישראל רק זכותס כי רצ תול,
[ע'י' סער יססכר ונאמר תקע צסופר אוח כ'צ מ'ס צת].

רח. פעם קודס תק'ס פתח הרח'ק וברר'ישוב ז'יע אנו עוסקים
והולכים להקוע סופר כעת לפניך ית'ס הלח אחת ל'יתח
לבו צתודתך הקדושה רק איזה תיבות יום תרועה יה'י דבם ועל אלו
הנזילין קלרות לחז'ל ולמדו מפי התרגום יונל יצח יחל לבון והנול'ילו
סזאו הכונה על תסר'ת ומפני ספיקל אחקין ר' אצוה צקסרי וכו' וכו'
עד סנחגו ישראל לתקוע מלח קולות וצצ' ימים ר'ה צכל נוקוס נעלל
צ' מלוח קולות צכל צ' כניסתל וצכל תפולות ישראל ללפני אלפ'יס
סנה וגס מלז ועד עתה זה כונה אלפ'יס סנה ותוקעין כן צכל ישראל
צכל סנה וסנה א'כ זהו עולה ק'יה ללפני אלפ'יס תקיעות לחין ס'יעור
ולעומת זה אנו מנצק'יס מונך סתקע רק תקיעת א' צסופר גדול
לחרותינו וזהו התפלה ס'אנו מנצק'יס מונך מנצק'יס כל כלל ישראל
כ'ח צפ'יע ג'פ צכל יום תקע צסופר וכו' מלצד סחר התפלות על
תקיעת ג'ולתנו ועדות נפס'ינו וכונה מ'יליאנען אלפ'י אלפ'יס יאוד'יס
אחצ'י ותפללים זה כ'ח ו'ח ג'פ צכל יום זה צערך אלף וסמונה מלות
סנה ועת חורצן צ'תמו'ק ומנצק'יס רק סתתקעו תקיעת א' ומדוע לח
תנולל עוד צקסתינו עכד'ה'ק הנ'ל, [סער יססכר ונאמר אוח כ'צ].
רמ. מעשה אחת אסר ס'סר הס'ל ר' ארון ז'יל וקרקלח (לפני
ללזונור'י תה'ק ותר'ס ז'יע אצדפ'ק) אסר אירע ללציו
תה'ק צעל מאור ושמש ז'יע כלסר ה'י צ'נוי נערוותו ומסנס לפני ולפניס
לפני קודס הקדס'יס רצינו צעל נועס אלימך ז'יע צציתו צליצנכק כי
לח

מ

לקושי דברי תורה

לא לקחו רצינו צעל נרא צין תלמידיו עוד שיהי מקודם נסנום אותו
ולן בציתו זמן רב, וסנוע זאת נפי אציו החיק צעל מוארש זיע דצדידי
אי עוצדא וראה צלילה צחדר הסני אשר סכצ רצינו צעל נרא זיע
וסנווך צעת חלות לילה וסנה זקן אי יפה תואר ומלא רחמים יסצ על
נסתו סל הנרא צעת אשר רצינו (סנויא) סכצ על נסתו עוד ודיצרו
סניסם ועיניהם זולגות דנועת כמים גם סניסם, ולא סנוע אמריסם,
ואחיז לא ראה עוד את הזקן, וסנה הדלת נצפניס סגורה על ידו
(סמארס) ערס יסכצון ידע צרור כי לא אדם הגסני היי זה נסוורו
דהאי עלמא כיון סנעלס נסתו סס צמקומו מצלי סלך סחולה כלל וחי
לו מורא גדול מואוד, וצבוקר סכיר צו רצינו נרא ויסאלחו צעת סינוע
אותו קלמיס מווע פניך רעים סס ורעיוןך נסוטיס צפחד ויאמר
כי לא ידעתי מי הוה הזקן אשר יסצ צלילה זו סעצרה על ניעת רצינו
וצכיסם גם סכיסם ויענוהו רצינו צעל נרא ססס רחית אותו ואיך
עכירו ויאמר לו איננו מכירו, ויסאלחו עוד ספעס (צתמוה) האיך מכירו
אי להצן אשר אינו מכיר את אציו, (ככה ססיצ רצינו אלינוך זיע
צאנחה וקול ססעוררת) הלא זהו היי אצרתס אציו וצכינו כאשר
דצרנו יחדיו (עס אציו אצרתס) כדת ונה לעסות להוסיע עס צכיי
צנרות גלותס עכדיה, [עיי סער יססכר מואמר תקע צסופר אות כיד].
רי. (לעיל אות וי) הצאתי סנועסה עס תלמידי הצעסיני זיע סחי
צאסיק וצא לחזרת סוכיחו רצו ואמר הלא סזרתיד סתוטר
צדיצורך עייס, וכעת מלאתי צסער יססכר (מאמר תקע צסופר אות
כיה) הציא גיכ סעוצדא סניל, וסזקן ססאל על מלצ תיסודיס היי
אצרתס אציו עיה סרנה לחליל את ישראל עיי סקוצלי לרות כאלו
צרוקיא וסמוכרה להיות הגחולה סלינות וסער סנוקטרג לווח כי סנה
היסודיס צעלמוס אינס וצקסיס על סגיל רק סנוססספיס כסיס להס
פרינסה וצא איא צעלמו לדרוס על ככה, ואס לא ססצת כזה אשר אין
לרות כיי אז היי מעורר הגחולה סלינות, וכמו סידוע גיכ צסאר ספרי
לדיקיס ונה יססראל אינס נוסעים ציסועה ססלינות מוחמת סצעת רלון
סנטניס להס פרינסה וכיולא אז מנוחיס צקססס סעיקרי ואינס מצקסיס
יותר צפרט הגחולה סלינות והעיי, עייס צאריכות.

ריא. מעשה אמת סמוקוצל צידינו ונה סחי אלל סרהיק סנופורס
מויה סרדכי מנשערינאביד זיע כי נסוהו צמאסר
ליע צסוקדת סרי סמלוכה ולא יכלו אוחציו לפעול מידי כי היי ססופס
סער רסע גדול רק יוכלו לפעול עכיי סיכניסו לו סס עויה וכל
ספניו סלריכיס לו ונאכל ומססתה וכיולא וגם זאת אשר היי דרכו
סמיד לעסות לדיקה צסתר וצגלי וחי רגיל לחלק לעניי עירו ציוס הי
ללרכי סיק וצאו סענייס סנווך לצית מואסר ודרך חלון סקטן סס
אשר פתחו נתן להס חלקו לסצוע כפי רגילתו ולנסיס עניות הניח דרך
סחלון מנצבוט סיקחו להס, וצא אסה אי לחלון ורלה להניח צעדה
נדעתו על סחלון וסמרה כי אינה לריכה למעות רק לסאול סאלה אי
ויאמר

לקושי דברי תורה

סז

יאמר לה שאל, ותאמר הלל אחז"ל (צ"ק כ' ע"א) ונעשה צנתו של נחמיא חופר סיחין שנפלה לצור גדול צאו וסודיעו את רחצ"ד וכו' שליטת אומר להם עלתה אומרנו לו מי העליך אונתה זכר של רחלים כדמען לי וזקן א' ונחמיא אומרנו לו (לרחצ"ד) וכו' הלל כך אונתי דצר שאותו לדיק ונלטרער צו (פירש"י לחפור צרות ונערות לעולי רגלים) יכסל צו זרעו (צחוני) ואחרי שאזיבם (הוא הרח"ק המפורסם מוה"ר כחום ונטענכאציל ז"ל צע"מ מאור עינים) עסק צפדין סצויים (וגם אתם צעלומכם עסקתם צפדין סצויים) איך יכסל צו זרעו שאתם נתפסקם לשצ"י צצית הקסר (ע"כ שאלתה האשה הנעלמה והנפלאה אז) והסצ"י לה הה"ק הן מה אסצ"י לכס הלל גם צע"מ יפלא זאת, והסצ"י לו כי על כן הנני וצרככם שאלאו מיד לחפסי ונחצ"י והאשה הלכה לו, וצאותו יום מיד צל שר צית הקסר וזה ליתך לו לציתו (ונצלי ידע מאין צל זה זאת ככ"ל) והה"ק ומה"רם ז"ע הצין כי לל דצר פסוק הוא האשה שצאה צשאלה וצרכתה הכ"ל ועשה פאולות צתפלה עד סגינו לו מן הסמים כי זהו היתה רחל אוננו שצאת לשאלו ונחמיא כדי לעורר רחמי סמים וצרכתה הועילה מיד לחירותו ע"כ העובדא, [ע"י] סער יספכר ומאמר תקע צפופר אלה כ"ה מ"ס צזה].

ריב. במס' (צרכות ה' ע"צ) יהיז לי יד"י ואוקומי הענין איך ע"י
 היד יוכלו לרפאות את החולה, סנעתי צסם הרח"ק מרוזין ז"ע שסגידו צסם לדיק וקדוש א' סנמיח ידו על אצר החולה וצזה מרפאתו וגם וצרך צידו ותרנוז יסלח דצרו וירפאס ר"ת יד"ה והסצ"י הר"ק מרוזין אנהנו כוהגים להמסיד זה צמו"ח צתפלתנו והרמוז ס"ת יסלח דצרו וירפאס הוא מו"ח עכד"ה [ע"י ד"ת ח"ד קי"ז מ"ס צזה].

ריג. מעשה סה"י לפני רציו הקדוש החוזה מלובלין ז"ע שסצ"או לפניו פיתקא של צעל עגלה ע"ה וריק וצעת קוראו כהפעל ושאל מי הוא הא"ס הזה מפני האור הגדול של מלוא שראה צענו וחצנו כי זה הוא לדיק ונודע אז כי צאותו רגע ה"י עוסק סלו צמזמוטי חתן וכלה צמה סהצ"א יתומה עכ"י צת ת"ח סלח תצ"י ופיזר ע"ז כל ממונו ויט קונה עולמו צטעה א' אצל צסאר עינים וימיו ה"י כלי ריקן, [ע"י] חיים וסלוס פ' דצרים צפוקו הצו לכס אנסים].

ריד. אמרו עליו על רציו הגה"ק צעל קדושת דוי ז"ע כי ה"י צו נילון קסמת רע"ק (כמוקצל וידוע צין סלדיק'י וסחסידי') צאסר הניחו צצית זו ומללו צצית אחרת צעצורת תפלתו כדמלניו גצ"י רע"ק והלטיין צתפלגה יתירה צתלטה עמודי עולם תורה עצודה וגמ"ח צפועל יותר וכל צני דורו, (וכן אמרו על רציו הגה"ק צעל דברי חיים ז"ע וסהלטיין לפלא ג"כ צתלטה אלו צדורו צתפלגה יתירה כנודע ואכומ"ל) [ע"י] צד"ת ח"צ ל"ג סמפורט צס"ק ודרז"ל סלטה אלו תורה עצודה וגמ"ח צמעלת רע"ק צפועל יותר וכל צני דורו גם סלפכיו ולסחרין].

רצו. שמעתי צסם הגה"ק מהרצ"ה מוירדיטשוב ז"ע צעל עט"ל, ע"מ סאחז"ל (סנת קכ"א ע"צ) אומר רצ יוסף נקטינן ה"י

האי לורבא מרצנן לא מיעני, והא קא חזינן דמיעני, אס איתא דמיעני
 אהדורי אפיתחא לא מיהדר עכ"ל הגמ' והנה איתא צ"י יונה צטס
 הגאונים עפ"י הס"ס צנרכות ופסקינן צט"ע (ס"י כ"א סע"י ז') צנחצ
 סלריך לבוין צסקוק פות"ח את ידיך ואס לא בוין לריך לחזור ולחומר
 פעס אחרת [ועי"ס צמג"א סק"ו וגם האידנא סלין חוזרין צצט"ל כונה
 מ"מ צפותח וגו' דחינו אלל פקוק א' חוזר] וז"ס ואס איתא דמיעני
 אהדורי אפיתח"א היינו סחוזר על הפתחים צכל עת סאמר פות"ח את
 ידיך לחזיר ולחומר צכונה כראוי אז לא מיעני רק יס לו פדנכתו.
 עכדח"ק, [עיי' צד"ת ח"צ ל"א ל"צ מ"ס צזה].

רמז שמעתי צסס אדמו"ר הס"ק משינאווע ז"ע עמסארז"ל סמ"ע
 רגל צפ"ע לענין פז"ר קס"צ היינו סלריכ"י ליכנס
 ולחקן אסר פזרכו צעוה"ר, (כנודע צס' אסר חג הסוכות הוא חג
 האסוקף ופסולת גרן וירצ לאסוקף ונה סנחפזר צפסולת חלילה) והיינו
 פז"ר ונה ספזרכו צענין חידוע קס"צ יתאסוף ויקסו"צ ה' להחזירו לטובה
 עכד"ה, [עיי' סער יססכר מלאמר זמן סנחתינו אות לי מ"ס צזה].
רין נודע צכחארז"ל וצנחמו וכמוצא להחיד"א ז"ל כ' פ"א צל א'
 מחצרי תלמידיו לצית הארז"ל ציום הסצת ומלאו יסן ורחושי
 מרחסן ספתי ועמד סס לראות אס יצין חיזה דצר ונחעורר הארז"ל
 וא"ל כ' עתה קיבלה נסנתו רזין עילאין סלריכ"י כנה סנים לחומרס
 וצנצור כצודו נחעורתי וסרי לי מלארי עכד"ה, [עיי' צד"ת ח"ד קט"ז
 סע"י צזה הגמ' (יצמות כ"ד ע"ב, צ"ק מ"ז ע"ב) דלאמר רצ ססת בד
 נחיס וסכיצ רצ אומר להא סנענתח ועי"ס].

ריח שמעתי צסס כ"ק זקני הס"ק מופורסס מו"ה מליעזר ז"ע
 אצד"ק דויקוב אסר אומר צצצת חנוכה ור"ח כ'י
 מצולר צתוק' (צרכות כ"א ע"א) ענין האיצע"א סתסנאל תחל מסייע
 לימין סכסחל ריח סצת צצצת חנוכה סאז נכלל הסמאל ומסייע לימין
 ע"כ סנעתי צסמו, ול"צ, [עיי' סער יססכר מלאמר ימי אורה אות י"ס
 סמצרר ענין זה ועי"ס].

ריש. ראיתי צכ"ק מאל"ז הס"ק סחרי"א מדויקוב ז"ע צנחמרי
 חנוכה כ'י אור ר"ת יאל ירחוס יחנון עכ"ד, [עיי'
 סער יססכר מלאמר ימי אורה אות ס"ט מ"ס צזה].

א"ה כעת אעתיק חיזה ונעסיות אסר סיסר רצינו הגמ"ק ז"ע צצת
 סח"י צחסי"ק תוצ"א.

רב. מעשה רצ מלאסר היו המאורות הגדולים קדוסי עלזנים
 וכוראים מדין הרי"א סקאלוב ז"ע ומדין הרי"ס מ"ב (צצל
 יסנח מוסה) מלוהעל ז"ע יחדיו לחנוך ציהכ"ס צעיר נחנאס, וצבואס
 לפני סתח סציכנ"ס ר"ה כ"א לחלק כצוד לחצירו וקירצ כ"א מליכסס
 צלסוקנה ונהתוכחס ככה זמן ונה צחכמה דיצר צקדסו הס"ק מלוהעל
 ז"ע

ז"ע לה"ק מקאלוב ז"ע אחס מחוייבים ליכנס קודם כי ממינ אס אני קטן
 נכס עליכס ליכנס תחלה מפני חשובתכס, ואס אמר יאמר שאני גדול
 ממנו א"כ אני אומר בתורת ליווי ופקודה שהוא ילך צראשונה ומוטל
 עליו לשמוע בקולי וכן ה"י שצזה נלחו ונכנס ה"ק מקאלוב ז"ע
 צראשונה ע"כ, [מסעות ירושלים].

רבא. מעשה רב שמקובל צידו מאצותיו הקדושים ז"ע מגדולת

קדושת נוראות הצעל אור החיים הקדוש ז"ע כי פ"א
 ה"י איש אי' מאנשי שלומו והקרוב אל ציתו אשר נתפרנס מייגעו כפו
 ופתאום נהפך עליו הגלגל ל"ע וצא בקובלנא לפני מרן האוה"ח הק'
 ז"ע וספך לפניו מר לצבו שצציתו עניות יהלכון וממש מחוקר לחס
 ר"ל ובהחטונים ידבר רש לעשות לו טובה להעתיך צעדו ולהצטיח לו
 בצרכה מרובה להטיצ מלצו, ונכמרו רחמיו של האוה"ח הק' עליו מאוד
 ולעקת הדל הקשיצ לחושיע, וכתצ פיתקע וכרכו היטצ ונתן צידו של
 העני ואמר לו תחזיק היטצ צידך הפיתקע הזאת ותלך ישר אלל הכותל
 מערצי וצין האצני קודש תחפוש מקום חלל מעט ושס תשים ותניח
 את הפיתקע ותלך לציתך ותה"י לך לישועה, והאיס עשה בן וחלף
 הלך לו והפיתקע צידו החזיק וצדרך הליכתו נעשה צחון רוח קערה
 עד שהשליך מעל ראשו כוצע העליון והוא לא חש לכ"ז ונשאר ככוצע
 התחתון שצראשו שהחזיק צידו השנאלות ואת הפיתקע צידו הימנית
 והרוח קער וישא מעל ראשו גם כוצע הזה ונשאר צחפוי ראש וצהתאמלו
 להצניה שכוצע צהוך הרוח החזק והנת נפל הפיתקע מידו וישצ הרוח
 ואיננו וצמר לצצ חזר לצית האוה"ח וקיפר לו המאורע והשיצ לו מה
 אעשה לך איפוא שלא איסתייע מילהא, ואח"כ נאלו צרחוצות ירושלים
 פיתקע הנ"ל שחתום עליו "חיים צן עטר" והציאו לפני האוה"ח הקדוש
 ואז ראו שה"י כתוצ צו להשכיכה הק' כציכול צזא הלשון "אחותי רעיתי
 יונתי תמתי אצקסך צרחמים לפשפיע פרנסה טובה לפלוני צן פלוני"
 וכ' וחסס עליו שמו הקדוש הנ"ל ע"כ המעשה אשר תקמר קערות
 השומע, [סס].

רכב עוד קיפר (אשר שומע) מרצו הקדוש א"א מרן משינאווע ז"ע

שהגיד כי צהיותו צאה"ק צחג הספח וסצועות נשאר אז
 צמכוון צירושלים עד אחר ע"ו תמוז שהוא יומא דהילולא של האוה"ח
 הקדוש צכדי להסתטח על ליונו צהר הזיתים וקיפר שה"י לפלא צעיניו
 על אשר מהספרדים לא צחו על ליון קדשו צהילולא דילי" גם מאותו
 העיר הקודש ירושלים תו"צ רק רוצא דרוצא מהאשכנזים, וחקר אז
 לדעת מה זה והשיצו לו צהיות האוה"ח הק' אס כי ה"י ג"כ מהספרדים
 (מאלרות המערצ) ה"י לו מלחמות עמחס כי הכיר צולחס את מעשיחס
 וכהנה והס לא הכירו גדולת קדושתו (ועיין צהקדמתו לקסרו הקדוש
 חפץ ה' משיכ סס צלשונו הטוור כי מיוס פתיחת עיניו לא ה"י לו
 מנוחה ושצע כל יוניו ומכאוצות ונרירות עיי"ש"ה) וממילא גם אחרי
 הסתלקותו לא ידעו ולא יצינו צחשיכה יתהלכו לרומס קדושתו לא בן
 אהנחו

אנחנו האשכנזים וחסידים וחלומי תלמידיו של רבינו הצעקיס הק' והטורא ז"ע שהם צינן רחא ודע והגיד ונפרקת גדולת האוה"ח ונורקת הוא לנו ונמנו כי קדוש ונורא שמו עד אין חקר זע"א. (פס) [ועיי' לעיל אות ח].

רכנ. אחרי ככלות כל התפלות ונקשות (על קצר רחל אמנו) חילקו נשקה ומיני מזונות וגם רבינו שחה וזיך זרכת לחיים ובעוד שלא נתיצבו דמועות עיניו הוא שח וקיסר וזקינו הגה"ק מדר"ג מראשיין ז"ע קפ"א כסוד לצו ציין המליץ בקדושתו ואמר לחיים רבש"ע' ויחיר שהזכה לטובע נחת ונזניך העמוקים ונזנין ע"כ תודת"ק, וקיים רבינו וכן כאמר ג"כ לרחל אמנו הקדושה לחיים' ושהזכה לישבע רב נחת ונכס"י ותח"י אם הנכיס שמתה צ"ב וענו כל חעם ואנרו אנו.

בתולדות רבינו (אות רע"א) כתב לכו חזו ותחזונו דזכר הפלא ופלא קיננא ונילחא יקירא אלזשייהו כי

הנה רבינו מרן הגה"ק מדר"ש שפירא (צעל פס שלמה) ז"ע ציוס שחל צו יוס הסתלקותו (כ"א קיון) חל תמיד אח"כ צלותו יוס בשבוע (יוס א' דקוכות) אושפיזא לדצרהס רחיונא, ויוס פטירה. צנו הגה"ק מדרצ"ה שפירא (צעל דרכי תקוזה) הלל הוא (ציוס צ' דקוכות) אושפיזא דלחק עקידא [עיי' צד"ת ח"ח אות ל"ז וק"כ הרמז פס] [עיי' לקנון אות ק"ע], ויוס הסתלקות רבינו הגה"ק (צעל מנחת אלעזר) ז"ע הוא יוס (צ' קיון) המיוחס וצלותו יוס יחול תמיד לאחריו (יוס ג' דקוכות) אושפיזא דיעקב שלימא, לא ומשוב ולא דבר ריק הוא זה מאלו השלטה רועים הקדושים אז וצנו וצן צנו נגד השלטה אצות העולם כקדרן.

ידהטעים הדבר אעתיק וק' סער יקסכר (ואמר ימי החג ליוס ד'

דקוכות אות ד') ויש הגה"ק מדר"ש"ד מראמבראווא ז"ע עתיכ ומות צהר והאסף אל צמד כאשר מות אהרן אחיך צהר ההר ויאסף אל עמיו' ופי' קשי' שחמד משה למיתה זו, אמנס רומז כי הנה לפלא שביוס שחל צו (ר"ח אצ) קהילא מיתת אהרן אותו יוס ושבוע חל צכל קנה לאחריו (ה' דקוכות) אושפיזא דילי' (אהרן כהנא) על כן כחלוה גס משה וחמד לצלותו מיתה שקיוון טוב סיוס מיתתו חלה ציומא דאושפיזא דילי' צחג האסיף, והצטיח לו הקצ"ה פגס יוס מיתתו (ז' אדר) יה"י אותו יוס בשבוע שחל צו אושפיזא (משה כחלה) הוא יוס ד' דקוכות, וזה רומז צפוק, ומות צהר והאסף אל עמך' שחמות ציוס שחל צחג האסף יומא דאושפיזא דילך, כאשר מות אהרן אחיך ויאסף אל עמיו' כמו סיוס מות אהרן חל ציוס שחל אושפיזא דילי' צחג האסף והצן, ודפח"ח, [ומזה הרמז סעד וקמך למנהגינו כי נמשה ציוס ד' ואהרן ציוס ה' ויוסף ציוס ו' כקדר המדות, ועוד כי גס מיתת דוד המע"ה כמלא צמדקס קה"י צעלרת שחל ציוס ו' דקיון שהוא א' דשבועות צלרת (מה"ח) צלותו יוס בשבוע צכל קנה חל יוס אושפיזא רצה שהוא אושפיזא דדוד המלך (ציוס ז' דקוכות) ועיי"ש צלריכות].

הוספות ותיקונים (אות יוד) עקל זה הוצא גם צקפרו חיים וטלוס פ' וישלה צפוק ויתר יעקב לצדו עיי"ש.

(אות קכו) חקר סיוס אמאמר, יען יוס סכלקת השמים (א' תמוז) חל צפי' צלה ע"כ לא אמר תורה, ועיי' עוד מזה צד"ת ח"פ ל"ו.

ואלה שמות הגאונים הצדיקים הקדושים הגזברים בספר הזה

רבינו הגה"ק מו"ח אצרהס מקטרעטען זי"ע	"	"	"
אצרהס דוד מצוטשאטש (צעל דעת קדושים)	"	"	"
אצרהס יודא חכמן מצע"ס (צעל קול אריה)	"	"	"
אצרהס יחוסע העסל מאפטא (צעל אוחז ישראל)	"	"	"
אחרן הגדול מקארלין (צעל בית אחרן)	"	"	"
ארוון מקראקא (בן צעל מאור וסמש)	"	"	"
אלימלך מליזענסק (צעל כועס אלימלך)	"	"	"
אליעזר הוראוויץ מדזיקוב	"	"	"
אליעזר לוקער ראצד"ק צערעגסאז	"	"	"
אליעזר ספירא מלאנאהוט (צעל יודע בינה)	"	"	"
ארי" ל"ב הנקרא ספאלער זידע	"	"	"
ארי" ליבס מוויסנילא (צעל ארי" דני עילאי)	"	"	"
אשר ישעי' מראפסיץ	"	"	"
צרוך מומעזיז (צעל צולכא דנחורא)	"	"	"
צרוך הלצרטאס מגארלין	"	"	"
דוב צער המגיד מומעזריטש (צעל מגיד דבריו ליי)	"	"	"
דוד ספירא מדינוב (צעל הכותן אמרי ספר)	"	"	"
דוד מזהאלין	"	"	"
זאז (וואוועטי) מוצאריז	"	"	"
זשא מהאכיפאלי	"	"	"
חיים בן עטר (צעל אור החיים)	"	"	"
חיים הלצרטאס מלאנא (צעל דברי חיים)	"	"	"
חיים האגיר מאטאניע	"	"	"
חיים מאיר יחיאל מומאגלינילא	"	"	"
יהודא ל"ב מראזדל (צעל דעת קדושים)	"	"	"
יוסף באצד מטארנאפאל (צעל נכחת חיטוך)	"	"	"
יחזקאל מקאזמיר	"	"	"
יחזקאל סרגא הלצרטאס מסינאווע (דברי יחזקאל)	"	"	"
יחיאל מיכל המגיד מזלאטסוב	"	"	"
יעקב הלוי ספירא אצד"ק טארנאל	"	"	"
יעקב ילחק החוזה מלובלין	"	"	"
יעקב ילחק סיחודי מפרסיסחא	"	"	"
יעקב סנושון משפיטרווקא	"	"	"
ילחק אייזיק עויב מקאלוב	"	"	"
ילחק אייזיק יהודא יחיאל מקאמארכא	"	"	"
ילחק אייזיק מזידעטוב (מהרי"א)	"	"	"
ילחק מאיר מגיר (הרי"ס)	"	"	"
יקותיאל סומעלקא מקאקוב	"	"	"

אלה שמות הנאנים הצדיקים והקדושים הנזכרים בספר הזה

רבינו הגה"ק	מ"ה	ירחמיאל	מפרשיקחא
"	"	ישראל	צעש"ט ותלמידיו
"	"	ישראל	המגיד ונקאזנין (צעל עצודת ישראל)
"	"	ישראל	מרוזין
"	"	לוי	ילחק מצרדיטסוב (צעל קדושה לוי)
"	"	מאיר	צרי מפרעקצורג
"	"	מאיר	מפרעמישלאן (צעל אור המאיר)
"	"	מנחם	מענדל מרינונוב (צעל מנחם ליון)
"	"	מרדכי	מעשענאציל
"	"	מרדכי	דוד מנדאמנצראווא
"	"	משה	טייעלעצויס מאויהעל (צעל ישמח משה)
"	"	משה	סופר מפשעווארסק (צעל אור פני משה)
"	"	משה	הוראוויץ מראזוואדוץ
"	"	משה	ליב מקאסוב
"	"	נפתלי	לצי מראפסיץ (צעל זרע קודש)
"	"	נפתלי	שרייצער דומין מקליינווארדיין
"	"	נתן	דוד מעידלשוויל
"	"	פנחס	מקאריץ
"	"	לצי	אלימלך מדינוב (צעל בני יששכר)
"	"	לצי	הירש אורנסטיין מלצוב (צעל צרכת ר"ה)
"	"	לצי	הירש מזידיטסוב (צעל עקרת לצי)
"	"	לצי	הירש מלוקקא (צעל אך פרי תצוה)
"	"	לצי	הירש מרינונוב
"	"	לצי	הירש ספירא מווקאטעס (צעל דרכי תשובה)
"	"	שלום	שכנא מלוצלין
"	"	שלום	מעלזא
"	"	שלום	הלוי מוקאמיקא
"	"	שלמה	מדאלינא
"	"	שלמה	הכהן מראדאמסק (צעל תפארת שלמה)
"	"	שלמה	ספירא מצד"ק מווקאטעס
"	"	שמועלקא	הלוי מניקלעצורג (צעל נזיר השם)
"	"	שמועון	מעירוכלוב
"	"	שמשון	מאוקטראפאלא
"	"	שרגא	יאיר מציאלאצזעג